

Institutul European din România

Studiul nr. 1

Evaluarea gradului de concordanță a legislației române cu acquis-ul comunitar, la nivelul anului 2002, pe capitole de negociere

Autori:

Prof. univ. dr. Augustin FUEREA – coordonator

Prof. univ. dr. Steliana SANDU

Prof. univ. dr. Cezar SCARLAT

Conf. univ. dr. Gheorghe HURDUZEU

Lect. univ. drd. Cristian PĂUN

Lect. univ. drd. Roxana-Mariana POPESCU

CUPRINS

1. Modul de lucru.....	6
2. Metodologia de analiză - prezentare.....	6
<i>Figura nr. 1</i> - Modelul evaluării gradului de concordanță legislativă	8
CAPITOLUL 1 - LIBERA CIRCULAȚIE A MĂRFURILOR.....	16
CAPITOLUL 4 - LIBERA CIRCULAȚIE A CAPITALURILOR.....	23
CAPITOLUL 5 - DREPTUL SOCIETĂȚILOR COMERCIALE.....	24
CAPITOLUL 6 - CONCURENȚA ȘI AJUTORUL DE STAT	24
CAPITOLUL 7 - AGRICULTURA	26
CAPITOLUL 8 - PESCUITUL	32
CAPITOLUL 9 - POLITICA ÎN DOMENIUL TRANSPORTURILOR	33
<i>Acquis</i> -ul comunitar specific Capitolul 09. Politica în domeniul transporturilor - numeric	34
Concluzii.....	35
Simbolul	36
CAPITOLUL 10 - IMPOZITARE.....	36
<i>Tabelul nr. 10.1</i>	37
Evaluarea gradului de transpunere a actelor comunitare în legislația română	37
CAPITOLUL 11 - UNIUNEA ECONOMICĂ ȘI MONETARĂ.....	38
Evaluarea gradului de transpunere a actelor comunitare în legislația română	39
CAPITOLUL 12 - STATISTICA	40
Observații.....	42
CAPITOLUL 13 - POLITICA SOCIALĂ ȘI DE OCUPARE A FORȚEI DE MUNCĂ	46
CAPITOLUL 14 - ENERGIE.....	51
Perspective.....	54
Concluzii.....	55
CAPITOLUL 15 - POLITICI INDUSTRIALE.....	55
Perspective.....	58
Concluzii.....	58
CAPITOLUL 16 - ÎNTREPRINDERI MICI ȘI MIJLOCII.....	59
Concluzii.....	60
CAPITOLUL 17 - ȘTIINȚA ȘI CERCETARE.....	61
CAPITOLUL 18 - EDUCAȚIE, FORMARE PROFESIONALĂ ȘI TINERET	64
Nec.....	65
CAPITOLUL 19 - TELECOMUNICAȚII ȘI TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI	66
CAPITOLUL 20 - CULTURA ȘI AUDIOVIZUALUL.....	68
CAPITOLUL 21 - POLITICA REGIONALĂ.....	71
CAPITOLUL 22 - PROTECȚIA MEDIULUI	71
Evaluarea gradului de transpunere a actelor comunitare în legislația română	72
CAPITOLUL 23 - PROTECȚIA CONSUMATORULUI ȘI A SĂNĂTĂȚII	75
Gradul de concordanță a legislației române cu <i>acquis</i> -ul Capitolului 23.....	77
CAPITOLUL 24 - JUSTIȚIE ȘI AFACERI INTERNE.....	77
<i>Tabelul nr. 24.1</i>	78
Evaluarea gradului de transpunere a actelor comunitare în legislația română	78
Acte comunitare relevante	78
CAPITOLUL 25 - UNIUNEA VAMALĂ	81
CAPITOLUL 26 - RELAȚII EXTERNE	84
<i>Organizația Mondială a Comerțului</i>	84
CAPITOLUL 27 - POLITICA EXTERNĂ ȘI DE SECURITATE COMUNĂ.....	86
Evaluarea gradului de transpunere a actelor comunitare în legislația română	87
CAPITOLUL 28 - CONTROL FINANCIAR	88
Evaluarea gradului de transpunere a actelor comunitare în legislația română	88
CAPITOLUL 29 – PREVEDERI FINANCIARE ȘI BUGETARE.....	89
CAPITOLUL 30 - INSTITUȚII	92
Bibliografie selectivă	97

ABREVIERI

ADS	Agenția Domeniilor Statului
AIP	Agenția de Intervenție și Plăți
CE	Comunitatea europeană
CECO/CECA	Comunitatea europeană a cărbunelui și oțelului
CEEA/Euratom	Comunitatea europeană a energiei atomice
CEE	Comunitatea economică europeană
CNVM	Comisia Națională a valorilor mobiliare
CVC	Codul Vamal Comunitar
DADR	Direcția de Agricultură și Dezvoltare Rurală
FEDER	Fondul European de Dezvoltare Regională
FEOGA	Fondul European pentru Orientare și Garantare Agricolă
FSE	Fondul Social European
HG	Hotărâre de Guvern
IER	Institutul European din România
IFOP	Instrumentul Financiar pentru Orientarea Pescuitului
INS	Institutul Național de Statistică
ISCSMS	Inspecția de Stat pentru Calitatea Semințelor și Materialului Săditor
ISCTV	Inspecția de Stat pentru Controlul Tehnic Vitivinicol
ISTIS	Institutul de Stat pentru Testarea și Înregistrarea Soiurilor
JAI	Justiție și afaceri interne
MAE	Ministerul Afacerilor Externe
MAI	Ministerul Administrației și Internelor
MAPAM	Ministerul Agriculturii, Alimentației, Pădurilor și Mediului (în prezent, Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor și Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale
MapN	Ministerul Apărării Naționale
MEC	Ministerul Economiei și Comerțului
MEC	Ministerul Educației și Cercetării
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MIE	Ministerul Integrării Europene
MJ	Ministerul Justiției
MO	Monitorul Oficial
MS	Ministerul Sănătății
NSTC	Noul Sistem de Tranzit Comun
OCP	Organizare Comună de Piață

Institutul European din România – Studii de impact (PAIS II)

OG	Ordonanță de Guvern
OMAPAM	Ordin al Ministrului Agriculturii, Alimentației, Pădurilor și Mediului
OMF	Ordin al Ministrului Finanțelor Publice
OMG	Organisme Modificate Genetic
ONCGC	Oficiul Național pentru Cadastru, Geodezie și Cartografie
ONDOV	Oficiul Național al Denumirilor de Origine pentru Vinuri și Alte Produse Vitivinicole
ONVV	Oficiul Național al Viei și Vinului
OUG	Ordonanță de urgență
PAC	Politica Agricolă Comună
PAIS	Studii de impact al pre-aderării (Pre-Accession Impact Studies)
PESC	Politica externă și de securitate comună
REACT	Rețeaua Europeană de Contrafacere
RICA	Rețeaua de Informare Contabilă Agricolă
RNR	Registrul Naval Român
TAIEX	Technical Assistance Information Exchange Office
TARIC	Tarifului Integrat Vamal Român în cel al Comunității
TVC	Tariful Vamal Comun
SEE	Spațiul Economic European
UE	Uniunea Europeană
ZEE	Zona Economică Exclusivă

Alt.	Alte acte comunitare (avize, recomandări, scrisori de intenție ș.a)
Av	Aviz
Cap.	Capitol
Comp.	Compatibilitate
De.	Decizie
Di.	Directiva
Gr.	grad
Măs.	Măsură/măsuri
Nec	Necunoscut(ă)
nr.	Număr
Pg.	Pagina
Pt.	Pentru
Re.	Recomandare
R.	Regulament
TAIEX	Technical Assistance Information Exchange Office
Subcap.	Subcapitol

I N T R O D U C E R E

Evaluarea gradului de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul comunitar reprezintă un demers de o deosebită complexitate, necesitând o analiză temeinică, efectuată cu ajutorul unor metode cantitative, calitative și structurale. Colectivul de cercetători a studiat literatură de specialitate, din țară și din străinătate, documente oficiale referitoare la evoluția stadiului negocierilor privind integrarea, a prelucrat și a analizat date și informații puse la dispoziție de către experții ministerelor integratoare de capitol, experți cu care echipa de cercetători a colaborat.

Ca urmare a dezbaterilor ce au avut loc cu reprezentanții beneficiarului principal al Studiului, Ministerul Integrării Europene, s-a stabilit faptul că aprecierea gradului de concordanță se face în temeiul următorilor indicatori: “grad de transpunere” și “grad de compatibilitate” (care se determină conform Metodologiei elaborate de către membrii echipei de cercetători și avizată de către Ministerul Integrării Europene, Institutul Național de Statistică - care a avut o contribuție remarcabilă la elaborarea Metodologiei, și Institutul European din România).

Analiza calității datelor existente în *Progress Editor 12.80* (TAIEX – Technical Assistance Information Exchange Office, CD Database), a impus o procedură complexă de evidențiere a neconcordanțelor sau a situațiilor nerelevante, precum și întâlniri repetate de *brain-storming* cu specialiștii ministerelor de resort în vederea unor clarificări și amendări.

R E Z U M A T

1. Modul de lucru

Elaborarea, adoptarea și avizarea Metodologiei de cercetare au presupus întâlniri periodice ale membrilor echipei de elaborare a studiului – cu dublul scop de a se pune de acord asupra metodologiei generale și specifice de cercetare, precum și de a comunica informații și rezultate pentru realizarea unei lucrări coerente și cu un format unitar.

Cercetarea a cuprins atât elemente de cercetare secundară (mai ales cercetare de birou: cercetare bibliografică, CD și Internet), cât și cercetare primară (în special cercetare de teren: interviuri, dezbateri). Lista surselor bibliografice consultate (inclusiv site-uri Web) este prezentată la finele lucrării. Interviurile și dezbaterile au fost facilitate de Institutul European din România, prin elaborarea scrisorilor de recomandare către ministerele/agențiile corespunzătoare, inițierea măsurilor organizatorice, și nu numai. Scrisorile de recomandare au fost însoțite de o prezentare sumară a proiectului (*Anexa nr. 3*) – având rolul de familiarizare a intervievaților și a participanților la dezbateri cu obiectivele proiectului și structura studiului.

Studiul are în vedere acquis-ul comunitar la nivelul anului 2002 și legislația română la nivelul lunii februarie, 2004. Totodată, trebuie menționat și faptul că, ulterior finalizării Studiului, România a mai închis provizoriu încă două capitole, și anume Cap. 7 – Agricultura și Cap. 29 – Prevederi financiare și bugetare.

Metodologia propusă pentru analizarea gradului de transpunere a acquis-ului nu poate fi aplicată Capitolului 21 – Politica de dezvoltare regională având în vedere specificul acestui domeniu, acquis-ul fiind format, în principal, din regulamente care sunt direct aplicabile în legislația română în momentul aderării.

2. Metodologia de analiză - prezentare

Evaluarea gradului de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul comunitar comportă o deosebită complexitate, necesitând analize profunde, efectuate cu ajutorul unui set de metode cantitative, calitative și structurale. Colectivul de autori a studiat o bogată literatură de specialitate, documentele oficiale referitoare la evoluția stadiului negocierilor de integrare, a prelucrat și analizat date și informații puse la dispoziție de către experții ministerelor integratoare de capitol cu care echipa de cercetători a colaborat intens.

Procedura de evaluare propusă, inițial, de către colectivul de autori a fost supusă unui proces iterativ de îmbunătățire, ca urmare a aplicațiilor practice și a discuțiilor cu experții. Astfel, dacă

exercițiul inițial s-a bazat pe formule mai simple, de evaluare globală a gradului de concordanță a întregii legislații, ulterior s-a considerat necesar să se facă o distincție între diferitele categorii de reglementări comunitare (regulamente, directive, decizii, recomandări și altele), atribuindu-le diferiți coeficienți de semnificație (*Tabelul nr. 1*).

De asemenea, pe baza consultării legislației comunitare și a opiniei experților, s-a identificat și exclus din calcul actele comunitare care, deși figurează în pachetul legislativ, nu sunt relevante sau nu sunt aplicabile din următoarele motive:

- nu se referă la România (de exemplu, cultura de măslina sau citrice, industria de titan ș.a.);
- sunt, deja, ieșite din vigoare sau își vor înceta efectele înainte de data aderării;
- privesc perioada de după integrarea României în U.E.;
- unele sunt regulamente care nu se transpun în mod direct, ci unele prevederi ale acestora se preiau în legislația română în vederea creării condițiilor necesare pentru aplicarea lor directă după aderare.

Analiza gradului de preluare a unor prevederi ale regulamentelor în legislația română este realizată potrivit Metodologiei, însă distinct de celelalte norme care compun *acquis*-ul comunitar, fără a fi incluse în aprecierea gradului de concordanță.

Evaluarea gradului de compatibilitate a legislației române cu cea comunitară, ca etapă a determinării gradului de concordanță, a constituit cel mai dificil demers. Pornind de la informațiile conținute în *Progress Editor 12.80*, TAIEX (Technical Assistance Information Exchange Office. CD Database), recomandat ca bază de date, s-a acceptat, inițial, aprecierile referitoare la gradul de compatibilitate conținute de *Progress Editor 12.80*, și anume: total, parțial și necunoscut, atribuindu-le următorii coeficienți:

- 1 pentru compatibilitate totală;
- între 0 și 1 pentru compatibilitate parțială și
- 0 pentru compatibilitate necunoscută.

În etapa ulterioară s-au îmbunătățit aceste evaluări prin analize consistente ale conținutului legilor și ale tabelelor de concordanță, precum și prin consultări cu experții. Ca urmare, o serie de acte normative din categoria compatibilitate „necunoscută” au fost incluse în categoria celor cu compatibilitate „totală” sau „parțială”. S-a elucidat gradul de compatibilitate a actelor normative având compatibilitate „necunoscută” elaborate în perioada 2000 – 2003, care, potrivit Legii nr. 24/2000 și HG nr. 555/2001 art. 8 și HG nr. 734/2003, trebuie să fie, cel puțin, parțial compatibile cu *acquis*-ul comunitar. Astfel, potrivit HG nr. 734/2003 „MIE avizează, în mod obligatoriu, proiectele de acte normative care urmăresc armonizarea legislației naționale cu cea comunitară”. De asemenea, se prevede și „obligativitatea inițiatorilor de proiecte legislative de a menționa în mod expres denumirea reglementărilor comunitare armonizate, dispozițiile celor care sunt transpuse, precum și măsurile viitoare de implementare; într-o notă de subsol se va menționa clar actul comunitar transpus, ce s-a preluat integral și ce parțial; tabelul de concordanță va însoți actul normativ în toate etapele procedurale, până la adoptarea de către Guvern”.

Pentru evaluarea gradului de concordanță legislativă, se propune modelul din *Figura nr. 1*.

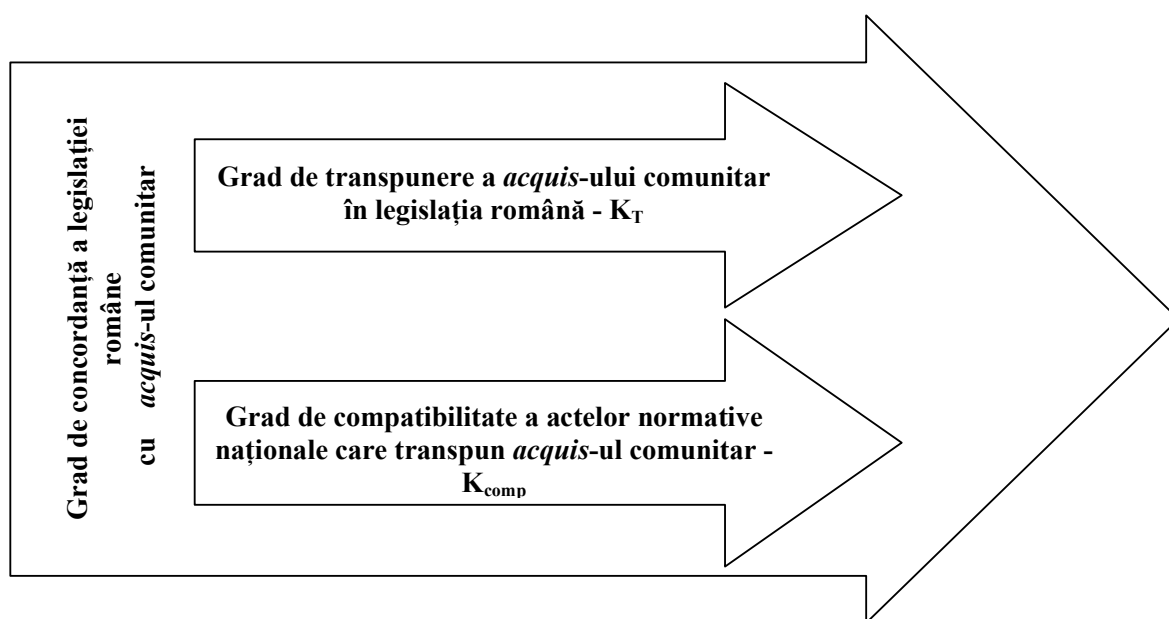

Figura nr. 1 - Modelul evaluării gradului de concordanță legislativă

În evaluarea gradului de transpunere și a gradului de compatibilitate s-au folosit coeficienții de semnificație din *Tabelul nr. 1*, corespunzători diferitelor tipuri de acte comunitare (directive, decizii etc).

După cum a rezultat din discuția purtată cu reprezentanții Ministerului Integrării Europene, ca principal beneficiar al Studiului, indicii gradului de transpunere și ai gradului de compatibilitate vor fi calculați și analizați pe capitole și subcapitole, nefiind necesară calcularea unui indice agregat.

Gradul de transpunere a *acquis*-ului comunitar

Transpunerea *acquis*-ului comunitar în legislația română s-a analizat atât pe capitole, cât și pe subcapitole. Pentru a obține o relevanță mai mare a rezultatelor s-au diferențiat actele comunitare în trei grupe de semnificație cărora li s-au atribuit coeficienții din *Tabelul nr. 1*, coeficienți agreeți și de către experții Ministerului Integrării Europene.

Tabelul nr. 1

Actul comunitar	Coeficient de semnificație
Directive	1
Decizii	0.9

Altele (recomandări, avize, scrisori de intenție)	0,2
---	-----

Gradul de transpunere a actelor comunitare s-a determinat după următoarea formulă:

$$K_T = \frac{n_{DT} \times C_{SD} + n_{DzT} \times C_{SDz} + \dots}{n_D \times C_{SD} + n_{Dz} \times C_{SDz} + \dots} \times 100$$

Unde: K_T – gradul de transpunere; n_{DT} – numărul Directivelor transpuse; n_D – numărul total al Directivelor; C_{SD} – coeficientul de semnificație pentru Directive; n_{DzT} – numărul Deciziilor transpuse; n_{Dz} – numărul total al Deciziilor; C_{SDz} – coeficientul de semnificație pentru Decizii.

Gradul de compatibilitate a actelor normative române care transpun *acquis*-ul comunitar

Fiecare act comunitar este transpus printr-unul sau mai multe acte normative române, care pot fi total sau parțial compatibile cu *acquis*-ul comunitar. Există, încă, acte normative române pentru care nu se cunoaște gradul de compatibilitate. În formula de calcul s-au utilizat coeficienții de compatibilitate a actelor normative române – C_s din *Tabelul nr. 2*:

Tabelul nr. 2

Compatibilitate	Coefficient
Totală	1
Parțială	$0 < C_p < 1$
Incompatibilitate/ Necunoscută	0

Evaluarea gradului de compatibilitate s-a determinat pe baza formulei de mai jos:

$$K_{comp} = \frac{M_t \times C_t + M_p \times C_p + M_{c/in} \times C_{c/in}}{M} \times 100$$

Unde: K_{comp} – gradul de compatibilitate; M_t – acte normative naționale total compatibile cu actele comunitare transpuse; M_p – acte normative naționale parțial compatibile cu actele comunitare transpuse; M_n – acte normative naționale incompatibile sau având compatibilitate necunoscută; M – acte normative naționale care transpun acte comunitare ($M=M_t+M_p+M_{in/n}$); $C_t = 1$ pentru actele normative total compatibile; C_p între 0 și 1 pentru actele normative parțial compatibile; $C_{in/n} = 0$ pentru actele normative incompatibile sau având compatibilitate necunoscută.

Gradul de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul comunitar

Finalitatea evaluării a fost aceea a aprecierii gradului de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul comunitar. Concordanța legislației române cu cea comunitară se realizează prin două procese majore, și anume: cel de transpunere a legislației comunitare în legislația română și cel de compatibilizare a actelor normative naționale care transpun *acquis*-ul comunitar cu prevederile actelor comunitare. De aceea, gradul de concordanță se apreciază pe baza valorilor celor doi indici, și anume: cel al gradului de transpunere (K_t) și cel al gradului de compatibilitate (K_{comp}).

3. Sinteza rezultatelor obținute în urma analizei

Procesul de negociere privind aderarea României la Uniunea Europeană, care a început la 15 februarie 2000, a cunoscut mai multe etape de evoluție. Astfel, prima etapă, specifică anului 2000, a fost caracterizată prin deschiderea, respectiv închiderea provizorie a unui număr de capitole considerate „ușoare”, prin faptul că fie dimensiunea, fie complexitatea *acquis*-ului nu

ridica probleme deosebite, finalizându-se cu deschiderea a 9 capitole, respectiv cu închiderea provizorie a 6 dintre acestea.

A doua etapă, corespunzătoare anului 2001, a reflectat o nouă strategie a procesului pregătirilor de aderare, întrucât s-a concentrat pe abordarea globală a tuturor capitolelor de negociere, prin elaborarea Documentelor de poziție pentru fiecare capitol nedeschis, pe adaptarea strategică și instituțională la cerințele procesului de negociere, deschizând capitole importante, de pregătire a structurii funcționale a economiei de piață, ori cuprinzând un *acquis* extins. În această etapă, România a deschis 8 noi capitole, dintre care a închis provizoriu 3.

A treia etapă, derulată pe parcursul anului 2002, s-a caracterizat prin deschiderea tuturor capitolelor de negociere și închiderea provizorie a unui număr de 7 capitole, respectiv avansarea negocierilor la o serie de capitole importante. Astfel, la sfârșitul anului 2002, România avea deschise negocierile la toate cele 30 de capitole, dintre care 16 au fost închise provizoriu. În anul 2003, România s-a concentrat asupra închiderii provizorii a capitolelor nebugetare, urmând ca negocierile la capitolele financiare, mediu, concurență, care necesită o perioadă mai mare de pregătire, să fie finalizate în anul 2004.

În urma efortului de analizare a celor peste 90.000 de pagini de *acquis* comunitar (din care 20.000 sunt în continuă modificare) și a analizei efectuate pe baza Metodologiei elaborate de către echipa de cercetători utilizând informațiile din *Progress Editor 12.80*, precum și ținând seama de propunerile experților ministerelor integratoare de capitole, au rezultat următoarele concluzii:

1. **Gradul de concordanță între legislația română și legislația U.E. este de peste 73,4%** (Tabelul nr. 3);

Tabelul nr. 3

Gradul de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul comunitar

Specificație	Grad de transpunere	Grad de compatibilitate
Capitole închise provizoriu	82.60%	78.60%
Capitole deschise	68.33%	71.32%
Total	75.5%	75.0%

2. Gradul de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul comunitar este mai mare la capitolele închise provizoriu, în comparație cu cele deschise, în curs de negociere;
3. Gradul de transpunere variază la capitolele închise provizoriu între 57% (Cap. 27 - PESC) și 100% (Cap. 4 - Libera circulație a capitalurilor, Cap. 15 - Politici industriale, Cap. 17 - Știință și cercetare, Cap. 20 - Cultură și audiovizual și Cap. 28 - Control financiar);
4. Gradul de compatibilitate variază între 50% (Cap. 15 - Politici industriale) și 100% (Cap. 17 - Știință și Cercetare, Cap. 23 - Protecția consumatorilor și a sănătății, Cap. 27 - PESC);

5. Gradul de transpunere la 15 dintre capitolele închise provizoriu este de peste 80%, iar la 9 dintre acestea este de peste 90%. Cel mai redus grad de transpunere există la Capitolul 27 - PESC.¹ și cel mai înalt la Capitolul 2 - Libera circulație a persoanelor (*Tabelul nr. 4*);

Tabelul nr. 4

Gradul de transpunere a *acquis*-ului comunitar pentru capitolele închise provizoriu

Grad de transpunere	Capitol
• Între 50 și 60%	Cap. 27 - PESC
• Între 60 și 80%	Cap. 1 - Libera circulație a mărfurilor Cap. 9 - Politica în domeniul transporturilor Cap. 23 - Protecția consumatorului și a sănătății
• Între 80 și 90%	Cap. 11 - Uniunea economică și monetară Cap. 12 - Statistică Cap. 16 – Întreprinderi mici și mijlocii Cap. 18 - Educație, formare profesională și tineret Cap. 19 - Telecomunicații și tehnologia informației Cap. 25 - Uniunea Vamală
• Peste 90%	Cap. 2 - Libera circulație a persoanelor Cap. 4 - Libera circulație a capitalurilor Cap. 5 - Dreptul societăților comerciale Cap. 10 - Impozitare Cap. 13 - Politica socială și de ocupare Cap. 15 - Politica industrială Cap. 17 - Știință și cercetare Cap. 20 - Cultură și audiovizual Cap. 28 - Control financiar

6. Gradul de transpunere la 4 dintre capitolele deschise, în curs de negociere, este de peste 60%. Din acest punct de vedere, cel mai bine se plasează Capitolul 3 - Libera circulație a serviciilor, cu un grad de transpunere de peste 80%, în timp ce capitolele 14 – Energia și 7 - Agricultura au un grad de transpunere mai redus, între 50-60%, constituind o prioritate pentru viitor (*Tabelul nr. 5*).

Tabelul nr. 5

Gradul de transpunere a *acquis*-ului comunitar la capitolele deschise, în curs de negociere

Grad de transpunere	Capitol
• Între 50 și 60%	Cap. 7 - Agricultura Cap. 14 - Energia
• Între 60 și 80%	Cap. 6 - Concurența și ajutorul de stat Cap. 22 - Protecția mediului înconjurător Cap. 24 - Justiție și afaceri interne
• Peste 80 %	Cap. 3 - Libera circulație a serviciilor

¹ Specificitatea Cap. 27 – PESC, și anume faptul că numeroase acte comunitare sunt recomandări, determină un grad de transpunere mai redus în comparație cu alte capitole de negociere. În schimb, dispozițiile regulamentelor sunt preluate în legislația internă în proporție de 100%.

7. **Gradul de compatibilitate pentru jumătate dintre capitolele închise provizoriu (15) este de peste 80%, iar la 8 dintre acestea este de peste 90%.** La capitolele 14 - Politici industriale, 25 - Uniunea Vamală și 8 - Pescuit, legislația care a transpus *acquis*-ul comunitar are un grad de compatibilitate cu acesta între 50-60%, necesitând armonizări viitoare mai intense (*Tabelul nr. 6*);

Tabelul nr. 6

**Gradul de compatibilitate a legislației române cu *acquis*-ul comunitar
la capitolele închise provizoriu**

Grad de compatibilitate	Capitol
<ul style="list-style-type: none"> • Între 50 și 60% 	Cap. 8 - Pescuitul Cap. 14 - Politici industriale Cap. 25 - Uniunea vamală
<ul style="list-style-type: none"> • Între 60 și 80% 	Cap. 2 - Libera circulație a persoanelor Cap. 11 - Uniunea economică și monetară
<ul style="list-style-type: none"> • Între 80 și 90% 	Cap. 1 - Libera circulație a mărfurilor Cap. 4 - Libera circulație a capitalurilor Cap. 9 - Politica în domeniul transporturilor Cap. 12 - Statistică Cap. 18 - Educație, formare profesională și tineret Cap. 19 - Telecomunicații și tehnologia informației Cap. 28 - Control financiar
<ul style="list-style-type: none"> • Peste 90% 	Cap. 5 - Dreptul societăților comerciale Cap. 10 - Impozitare Cap. 13 - Politica socială și de ocupare Cap. 16 - Întreprinderi mici și mijlocii Cap. 17 - Știință și cercetare Cap. 20 - Cultura și audiovizualul Cap. 23 - Protecția consumatorilor și a sănătății Cap. 27 - PESC

8. Gradul de compatibilitate la capitolele deschise este, în cea mai mare parte, între 60-80%. Capitolul 3 - Libera circulație a serviciilor este peste medie. (*Tabelul nr. 7*);

Tabelul nr. 7

**Gradul de compatibilitate a legislației române cu *acquis*-ul comunitar
la capitolele deschise, în curs de negociere**

Grad de compatibilitate	Capitol
<ul style="list-style-type: none"> • Între 60 și 80% 	Cap. 6 - Concurența și ajutorul de stat Cap. 7 - Agricultură Cap. 14 - Energia Cap. 22 - Protecția mediului înconjurător Cap. 24 - Justiție și afaceri interne
<ul style="list-style-type: none"> • Peste 80 % 	Cap. 3 - Libera circulație a serviciilor

NOTE:

1. *Având în vedere specificul Cap. 26 – Relații externe, și anume: concordanța legislației române cu acquis-ul comunitar presupune compatibilizarea acordurilor comerciale încheiate cu state terțe, la care România este parte, nu se poate calcula, numeric sau procentual, gradul de concordanță a legislației române cu acquis-ul comunitar.*
2. *Din cauza particularităților Cap. 29 – Prevederi financiare și bugetare, și anume faptul că actele comunitare nu necesită transpunere, precum și conexiunea dintre prezentul capitol și alte capitole de negociere (de remarcat acelea privind agricultura, impozitarea, statistica, politica regională și coordonarea instrumentelor structurale, Uniunea economică și monetară, relațiile externe și controlul financiar), nu se poate calcula gradul de concordanță a legislației române cu acquis-ul comunitar în domeniu.*
3. *Luând în considerare obiectivul Cap. 30 – Instituții (asigurarea reprezentării și a integrării eficiente și echilibrate a României în arhitectura instituțională a UE), concordanța cu acquis-ul comunitar nu impune o apropiere legislativă și nici măsuri de implementare luate de România înainte de aderare. Ca nou stat membru, România își va exercita drepturile prin participarea la instituțiile UE. În consecință, pentru acest capitol, calculul unor indicatori cantitativi, ca în cazul celorlalte capitole de negociere nu este relevant (de altfel, Progress Editor 12.80 nu face referiri la acest capitol).*
4. *Metodologia propusă pentru analizarea gradului de transpunere a acquis-ului nu poate fi aplicată Capitolului 21 – Politica de dezvoltare regională având în vedere specificul acestui domeniu, acquis-ul fiind format, în principal, din regulamente care sunt direct aplicabile în legislația română în momentul aderării*

4. Probleme privind evaluarea gradului de concordanță pe capitole de negociere

În derularea proiectului de cercetare cu privire la evaluarea gradului de concordanță pe capitole de negociere colectivul de cercetători s-a confruntat cu următoarele probleme:

1. Inexistența unei experiențe prealabile și a unei metodologii de cuantificare a gradului de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul comunitar unitar a impus o muncă de pionierat pentru elaborarea unei metodologii agreeate de beneficiarul principal (Ministerul Integrării Europene, dar și de Institutul European din România și Institutul Național de Statistică). Institutul Național de Statistică a oferit colectivului de autori consultanță de specialitate în toate etapele perfecționării metodologiei;
2. Evaluările cantitative au fost precedate de evaluări calitative ale informațiilor conținute de *Progress Editor 12.80*. Pe baza analizei calității datelor s-au făcut o serie de recomandări pentru îmbunătățirea conținutului informațional al *Progress Editor 12.80* și care privesc:
 - i. Identificarea actelor comunitare care sunt ieșite din vigoare;
 - ii. Identificarea actelor comunitare nerelevante pentru România;
3. Precizarea gradului de compatibilitate a legislației române care a transpus *acquis*-ul, dar care aveau în *Progress Editor 12.80* o compatibilitate necunoscută. Pe baza discuțiilor purtate cu reprezentanții ministerelor integratoare raportarea informațiilor pentru *Progress Editor 12.80* a fost substanțial îmbunătățită;

4. Personalul din ministere este insuficient pentru volumul de muncă necesar urmării transpunerii *acquis*-ului comunitar.

Tabelul nr. 8

Sinteza capitolelor închise provizoriu

CAPITOLE ÎNCHISE PROVIZORIU	Total acte comunitare	Acte comunitare relevante				Grad de transpunere	Grad de compatibilitate
		R.	Di.	De.	Alt.	%	%
1. Libera circulație a mărfurilor	596	28	285	141	5	79.50	83.90
2. Libera circulație a persoanelor	136	9	28	4	-	93.70	70.70
4. Libera circulație a capitalurilor	9	-	5	-	2	100.00	85.70
5. Dreptul societăților comerciale	32	9	19	4	-	90.00	92.00
8. Pescuitul	420	84	-	9	1	-	55.00
9. Politica în domeniul transporturilor	184	65	67	26	6	70.80	84.10
10. Impozitare	187	4	49	2	1	90.10	91.10
11. Uniunea economică și monetară	95	14	-	11	18	82.20	60.40
12. Statistică	230	117	13	74	-	86.40	87.60
13. Politica socială și de ocupare	157	11	52	17	-	94.20	94.20
15. Politici industriale	14	-	-	2	-	100.00	50.00
16. Întreprinderi mici și mijlocii	11	-	-	7	1	83.10	90.10
17. Știință și cercetare	72	3	-	27	6	100.00	100.00
18. Educație, formare profesională și tineret	58	4	1	26	2	84.50	81.50
19. Telecomunicații și tehnologia informației	44	1	12	-	-	83.30	90.00
20. Cultura și audiovizualul	15	-	2	4	1	100.00	92.80
23. Protecția consumatorilor și a sănătății	21	-	16	5	-	72.00	100.00
25. Uniunea vamală	209	130	-	61	-	84.90	51.00
26. Relații externe	-	-	-	-	-	-	-
27. PESC	348	20	-	36	54	57.00	100.00
28. Control financiar	13	5	2	-	-	100.00	90.00
30. Instituții	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL PENTRU CAPITOLE ÎNCHISE PROVIZORIU	2851	504	551	456	97	82.60	78.60

Tabelul nr. 9

Sinteza capitolelor deschise

CAPITOLE DESCHISE, ÎN CURS DE NEGOCIERE	Total acte comunitare	Acte comunitare relevante				Grad de transpunere	Grad de compatibilitate
		R.	Di.	De.	A.	%	%
3. Libera circulație a serviciilor	120	2	101	17	-	86.10	86.90
6. Concurența și ajutorul de stat	102	52	3	16	31	65.00	77.50
7. Agricultură	3122					55.00	63.50
14. Energia	193	18	29	69	14	53.20	72.20
22. Protecția mediului înconjurător	303	40	83	102	16	79.60	62.00
24. Justiție și afaceri interne	287	13	3	65	193	71.10	65.80
29. Prevederi financiare și bugetare	42	2	-	1	-	-	-
TOTAL CAPITOLE DESCHISE, ÎN CURS DE NEGOCIERE	4169	127	219	270	254	68.33%	71.32%

Tabelul nr. 10

Sinteza pentru toate capitolele de negociere

30 de capitole de negociere	Total acte comunitare	Acte comunitare relevante				Grad de transpunere	Grad de compatibilitate
		R.	Di.	De.	A.	%	%
TOTAL CAPITOLE	7020	631	770	726	351	75.5%	75.0%

5. Propuneri desprinse pe baza acestui proiect

1. Continuarea Studiului cu evaluarea gradului de implementare a *acquis*-ului comunitar în România;
2. Organizarea unor activități de pregătire a specialiștilor cu atribuții în domeniu din cadrul ministerelor integratoare, și nu numai;
3. Reevaluarea priorităților pe ministere și domenii de interes;
4. Realizarea periodică (eventual semestrial) de către ministerele integratoare, și nu numai, a unor evaluări proprii, în temeiul Metodologiei folosite în cadrul acestui Studiu.

CAPITOLUL 1 - LIBERA CIRCULAȚIE A MĂRFURILOR

Negocierile la acest capitol au fost deschise în cadrul Conferinței de Aderare România – UE din 21 martie 2002 și au fost închise provizoriu în cadrul Conferinței de Aderare România – UE din 2 iunie 2003. Ministerul integrator al acestui capitol este Ministerul Economiei și Comerțului.

În reglementarea comunitară aferentă capitolului “Libera circulație a mărfurilor” principiul recunoașterii mutuale are un rol esențial. Prin documentele de poziție, România s-a angajat să accepte și să transpună *acquis*-ul comunitar aferent acestui domeniu fără perioade de tranziție sau derogări, adoptarea urmând a fi realizată în totalitate până la data aderării. Poziția României implică angajamente ferme în ceea ce privește *acquis*-ul aflat în vigoare la data de 31 decembrie 2002, Guvernul trebuind informa sistematically Conferința pentru Aderare sau Consiliul de Asocieră cu privire la legislația și măsurile de implementare adoptate și la eventualele dificultăți generate de aplicarea noului *acquis* în acest domeniu².

Gradul de transpunere a *acquis*-ului este mare în cazul echipamentelor electrice (este integral transpus), alte grupe de produse (materiale de construcții, ascensoare și piese pentru ascensoare, fire și fibre textile, combaterea întârzierii efectuării plăților în cazul tranzacțiilor comerciale) sau substanțelor chimice periculoase (notabile fiind progresele în adoptarea legislației de implementare în domeniul drogurilor).

Tabelul nr. 1.1

Gradul de transpunere – Capitolul 1: „Libera circulație a mărfurilor”

Subcapitole	Transpunere
Autovehicule	90.1%
Produse alimentare	74.1%
Produse chimice	85.1%
Medicamente	89.9%
Cosmetice	100.0%
Metrologie	99.2%

² Documentul de poziție, capitolul de negociere “Libera circulație a mărfurilor”, 2000.

Electrice	100.0%
Telecomunicații	40.5%
Jucării	35.7%
Alte bunuri	94.6%
Măsuri orizontale și procedurale	51.4%
Alte măsuri	68.0%
TOTAL	82.3%

În ceea ce privește **gradul de compatibilitate** a actelor normative naționale care transpun legislația comunitară, acesta este, de asemenea, **relativ ridicat – 83,9%** (Tabelul nr. 1.2). Actele normative naționale adoptate în domeniul produselor cosmetice, echipamentelor electrice și compatibilitate electromagnetică, telecomunicații și alte acte normative sunt perfect compatibile cu legislația comunitară. Grad ridicat de compatibilitate au și actele normative cu privire la autovehicule, metrologie sau produsele chimice. În următoarea perioadă trebuie depuse eforturi susținute pentru adoptarea unor acte normative compatibile în cazul produselor alimentare și jucăriilor. Apreciem că gradul ridicat de compatibilitate al actelor normative naționale a determinat, alături de alte condiții, închiderea negocierilor cu privire la acest capitol.

Tabelul nr. 1.2

Gradul de compatibilitate - Capitolul 1: „Libera circulație a mărfurilor”

Subcapitole	Compatibilitate
Autovehicule	99,5%
Produse alimentare	68,8%
Produse chimice	72,2%
Medicamente	76,3%
Cosmetice	100,0%
Metrologie	83,7%
Electrice	100,0%
Telecomunicații	61,9%
Jucării	100,0%
Alte bunuri	88,4%
Măsuri orizontale și procedurale	100,0%
Alte măsuri	70,8%
TOTAL	83,9%

Gradul de transpunere a *acquis*-ului comunitar pentru produsele alimentare este **de 75%**. Transpunerea *acquis*-ului comunitar este integrală în cazul etichetării produselor, solvenților alimentari, alimentelor congelate rapid și apelor minerale, un grad ridicat de transpunere a *acquis*-ului comunitar există și pentru produsele alimentare pentru dietă și materialele de ambalare a produselor alimentare. În perioada următoare eforturile trebuie concentrate pe transpunerea *acquis*-ului cu privire la controlul oficial și igiena alimentelor, alimentelor și ingredientelor alimentare noi, contaminanților din alimente, examinarea științifică, crearea unei autorități în domeniu.

Compatibilitatea actelor normative naționale adoptate în cazul produselor alimentare este relativ **ridicată**. Compatibilitate totală cu legislația comunitară au actele normative naționale care se referă la alimentele congelate rapid și alimentele tratate cu radiații ionizate. Compatibilitate ridicată există în cazul actelor normative naționale referitoare la contaminanții din alimente, aromele alimentare și materialele de ambalare a produselor alimentare. Compatibilitate scăzută au actele normative referitoare la apele minerale, controlul și igiena alimentelor, alimentele și

ingredientele alimentare noi sau autoritatea pentru siguranța alimentară. Actele comunitare aferente acestui capitol conțin un număr total de 28 de regulamente din care au fost preluate de legislația română un număr de 15 *Tabelul nr. 1.3*).

x x
x

Gradul de preluare a regulamentelor este relativ **ridicat** în cazul medicamentelor (Regulamentul nr. 297/95 cu privire la taxele ce trebuie plătite Agenției Europene pentru Evaluarea Produselor Farmaceutice, Regulamentul nr. 540/95 cu privire la raportarea reacțiilor adverse suspecte la medicamentele de uz uman și veterinar, Regulamentul nr. 541/95 cu privire la autorizația de comercializare a medicamentelor emisă de autoritățile competente din statele membre împreună cu toate regulamentele care îl amendează, Regulamentul nr. 2377/90 care stabilește limita maximă de reziduuri în produsele și alimentele de uz veterinar etc.) și în cazul alimentelor (Regulamentul nr. 315/93 și nr. 194/97 cu privire la contaminanții din produsele alimentare, Regulamentul nr. 1139/98 și 50/2000 cu privire la precizarea în eticheta produselor alimentare a componentelor modificate genetic, Regulamentul nr. 178/2002 cu privire la crearea Autorității Europene privind Securitatea Alimentară etc.).

Tabelul nr. 1.3

Gradul de preluare a regulamentelor - Capitolul 1: „Libera circulație a mărfurilor”

Grupa de bunuri	Total acte comunitare	Regulamente					
		Total		Preluate		Nerelevante	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
Produse alimentare	92	12	13,0	6	50,0	0	0,0
Produse chimice	28	1	3,6	0	0,0	0	0,0
Medicamente	32	12	37,5	8	66,7	0	0,0
Alte măsuri	35	3	8,6	1	33,3	0	0,0
TOTAL	596	28	4,7	15	53,6	0	0,0

Având în vedere numărul și conținutul actelor ce trebuie armonizate, capitolul referitor la „Libera circulație a mărfurilor” este unul important în ecuația procesului de integrare. Conform analizei efectuate, pentru acest capitol există un total de 596 acte comunitare, din care România are de transpus la acest moment 471. Din totalul actelor comunitare, un număr redus sunt regulamente (5%) ce vor fi direct aplicabile în momentul aderării, restul actelor fiind directive (48%) și decizii (44%).

Tabelul nr. 1.4

Sinteza Capitolului 1: „Libera circulație a mărfurilor”

Grad de transpunere	82,30%
Grad de compatibilitate	83,93%
Grad de preluare a regulamentelor	53,57%

Gradul de transpunere indică faptul că aproape 4/5 din legislația în domeniu este, deja, transpusă prin acte normative naționale cu un grad de compatibilitate și, deci, de concordanță foarte ridicat.

CAPITOLUL 2 – LIBERA CIRCULAȚIE A PERSOANELOR

Negocierile la acest capitol s-au deschis în cadrul Conferinței Interguvernamentale pentru Aderarea la Uniunea Europeană din data de 21 martie 2002 și au fost închise provizoriu în cadrul Conferinței Interguvernamentale pentru Aderarea la UE din 9 decembrie 2003. Instituția integratoare a acestui capitol este Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei. Esența acestei libertăți constă în eliminarea oricăror discriminări între cetățenii unui stat membru și persoanele nerezidente care provin din alt stat membru și au ales să își desfășoare activitatea pe teritoriul străin.

Aceste discriminări au în vedere condițiile de intrare, rezidență, studiu, deplasare, muncă, angajare sau remunerație. Prin asigurarea unui asemenea regim nediscriminatoriu se realizează libera circulație a persoanelor în spațiul comunitar – una din libertățile esențiale ale integrării europene. România acceptă în întregime *acquis*-ul comunitar al capitolului 2: „Libera circulație a persoanelor” în vigoare la data de 31 decembrie 2002, nu solicită nici o perioadă de tranziție sau derogare și declară că va fi în măsura să aplice în întregime, la data aderării, acest *acquis*. România și-a asumat unilateral data de 1 ianuarie 2007 ca ipoteză de lucru pentru încheierea pregătirilor de aderare la Uniunea Europeană pentru acest capitol. Uniunea Europeană a solicitat tuturor statelor candidate, inclusiv României, o perioadă de tranziție pentru libera circulație a lucrătorilor de 2 până la 7 ani, după aderare. Actele comunitare prin care este reglementată libera circulație a persoanelor au în vedere: recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale, profesiile reglementate de directivele sectoriale (avocații, arhitecții, medicii, dentiștii, farmaciștii, asistenții medicali, moașele și veterinarii), drepturile cetățenilor, libera circulație a lucrătorilor, coordonarea sistemelor de securitate socială și migrația.

Grad de transpunere integral îl au actele comunitare cu privire la recunoașterea reciprocă a calificărilor, avocații, arhitecții, profesiile medicale și migrația (*Tabelul nr. 2.1*). Eforturi notabile de transpunere s-au făcut și în privința drepturilor cetățenilor. În perioada următoare eforturile de transpunere trebuie să se concentreze pe libera circulație a lucrătorilor și pe coordonarea sistemelor de securitate socială. În ambele cazuri, însă, este vorba despre decizii și nu despre directive.

Tabelul nr. 2.1

Gradul de transpunere - Capitolul 2: „Libera circulație a persoanelor”

Libera circulație a persoanelor	Transpunere
Recunoașterea reciprocă a calificărilor	100.0%
Avocații	100.0%
Arhitecții	100.0%
Profesiile medicale și paramedicale	100.0%
Drepturile cetățenilor	85.7%
Libera circulație a lucrătorilor	74.4%
Migrația	100.0%
Coordonarea sistemelor de securitate socială	100.0%
Total acte	93.7%

Pentru coordonarea sistemelor de securitate socială, cea mai mare parte a actelor comunitare sunt decizii care contribuie la aplicarea regulamentelor aferente acestui subcapitol, care nu se transpun în mod direct, ci, unele prevederi ale acestora se preiau în legislația română în vederea creării condițiilor necesare pentru aplicarea lor directă, după aderare.

Gradul cel mai mare de compatibilitate a actelor normative naționale aferente îl au cele cu privire la recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale și avocați. Un nivel ridicat de

compatibilitate îl au și actele normative naționale ce transpun acte comunitare cu privire la profesiile medicale și paramedicale și la circulația forței de muncă. Accentul în perioada următoare trebuie pus pe măsurile cu privire la drepturile cetățenilor, coordonarea sistemelor de securitate socială și în special migrația (Tabelul nr. 2.2).

Tabelul nr. 2.2

Gradul de compatibilitate - Capitolul 2: „Libera circulație a persoanelor”

Libera circulație a persoanelor	Compatibilitate
Recunoașterea reciprocă a calificărilor	91.7%
Avocații	80.0%
Arhitecții	75.0%
Profesiile medicale și paramedicale	69.6%
Drepturile cetățenilor	62.2%
Libera circulație a lucrătorilor	78.6%
Migrația	50.0%
Coordonarea sistemelor de securitate socială	56.3%
Total acte	70.7%

Mai trebuie observat că pentru **regulamentele** importante aferente acestui capitol s-au făcut pași importanți în vederea creării condițiilor pentru aplicarea lor directă, după aderare (Tabelul nr. 2.3). Capitolul numără 8 regulamente din care 6 au fost, deja, preluate de legislația română.

Tabelul nr. 2.3

Gradul de preluare a regulamentelor - Capitolul 2: „Libera circulație a persoanelor”

Libera circulație a persoanelor	Total acte comunitare	Regulamente					
		Total		Preluate		Nerelevante	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
Drepturile cetățenilor	8	1	0.0	0	0.0	0	0.0
Libera circulație a lucrătorilor	14	4	0.0	4	100.0	0	0.0
Coordonarea sistemelor	83	4	0.0	3	75.0	0	0.0
Total acte	137	9	6.6	7	77.8	0	0.0

Gradul de preluare a regulamentelor prin acte normative naționale este **integral** în cazul liberei circulații a forței de muncă (Regulamentul nr. 1612/68 cu privire la libera circulație a forței de muncă, Regulamentul nr. 2434/92 care amendează regulamentul anterior, Regulamentul nr. 1251/70 care reglementează dreptul de ședere într-o țară a persoanelor angajate legal) **și ridicat** în cazul măsurilor cu privire la coordonarea sistemelor de securitate socială (Regulamentul nr. 1408/71, 574/72 și 1606/98 cu privire la programele de asistență socială acordată muncitorilor care își schimbă domiciliul în cadrul UE).

Deși numărul de acte comunitare este redus, acest capitol are o poziție-cheie în ansamblul celor patru libertăți fundamentale pe care se bazează procesul de integrare, mai ales prin importanța lui pentru România. Conform analizei efectuate, pentru acest capitol există un total de 136 acte comunitare din care România are de transpus la acest moment doar 55. Din totalul actelor comunitare, un număr redus sunt regulamente (6%) ce vor fi direct aplicabile în momentul aderării, restul actelor comunitare fiind directive (24%) și decizii (70%).

Tabelul nr. 2.4

Sinteza Capitolului 2: „Libera circulație a persoanelor”

Grad de transpunere	93.67%
Grad de compatibilitate	70.73%
Grad de preluare a regulamentelor	77.78%

Gradul de concordanță este ilustrat printr-un un grad foarte ridicat de transpunere și de compatibilitate care demonstrează angajamentul ferm și real al României cu privire la alinierea legislației sale la cea comunitară pentru acest domeniu sensibil și justifică închiderea provizorie a acestui capitol.

CAPITOLUL 3 – LIBERA CIRCULAȚIE A SERVICIILOR

Prin documentele de poziție, România a acceptat *acquis*-ul comunitar privind “Libera circulație a serviciilor”, în vigoare la data de 31 decembrie 2003, angajându-se să adopte toate actele comunitare aferente acestui domeniu, cu excepția legislației cu privire la schemele de compensare a investitorilor (pentru care s-a cerut o perioadă de tranziție de cinci ani). Instituțiile integratoare pentru acest capitol sunt Ministerul Finanțelor Publice, pentru sectorul serviciilor financiare și Agenția Națională pentru întreprinderi mici și mijlocii și cooperatie, pentru servicii nefinanciare. Acest capitol este, în continuare, deschis negocierilor.

Actele comunitare aferente acestui capitol sunt structurate astfel: principii și condiții generale (care cuprind o serie de acte cu privire la libertatea de a furniza servicii în țările membre, protecția datelor, principii cu privire la dreptul de stabilire), servicii nefinanciare, ce vizează societatea informațională (comerțul electronic, standarde tehnice, protecția legală a serviciilor), și servicii financiare care cuprind sectorul bancar, sectorul asigurărilor, precum și cel al investițiilor și valorilor mobiliare (capitolul mai include și o categorie aparte de servicii nefinanciare aferente societății informaționale).

Actele comunitare care reglementează principiile de liberalizare a pieței serviciilor și cele cu privire la societatea informațională au fost integral transpuse, eforturi susținute de transpunere fiind întreprinse și în cazul sectoarelor de servicii financiare și nefinanciare (*Tabelul nr. 3.1*). Sectorul de servicii cu **cel mai mare grad de transpunere** este sectorul asigurărilor, în toate celelalte sectoare trebuind depuse eforturi susținute de transpunere.

Notabile sunt realizările în sectorul bancar (fiind adoptate o serie de acte normative cu privire la capitalul minim al băncilor și sucursalelor băncilor străine, la tranzacțiile realizate prin intermediul instrumentelor de plăți electronice și la fuziunile și divizările cooperativelor de credit), domeniul asigurărilor (întărirea autorității Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, răspunderea persoanelor terțe în asigurările pentru autovehicule, condițiile de elaborare a raportărilor financiare anuale), domeniul piețelor de capital și sistemului financiar (întărirea instituției de supraveghere a pieței de capital, legislația de implementare referitoare la ofertele

publice și autorizarea și funcționarea societăților de servicii de investiții financiare, reglementarea activității burselor de mărfuri și tranzacționarea instrumentelor financiare derivate).

S-au realizat, totodată, pași importanți în direcția protecției datelor având caracter personal și a liberei circulații a acestor date, reglementărilor cu privire la comerțul electronic (emiterea de monedă electronică, plățile electronice și asigurări). Trebuie remarcat faptul că, începând cu 2003, România a liberalizat total contul său de capital înlăturând ultimele restricții din calea fluxurilor financiare (cele cu privire la plasamentele în străinătate ale nerezidenților amânate din cauza dezechilibrelor din balanța de plăți externe).

Tabelul nr. 3.1

Gradul de transpunere - Capitolul 3: „Libera circulație a serviciilor”

Libera circulație a serviciilor	Transpunere
Principii și condiții	100.0%
Servicii financiare	93.0%
Servicii nefinanciare	76.9%
Societatea informațională - servicii	100.0%
Total capitol	86.06%

În ceea ce privește **compatibilitatea actelor normative naționale** ce transpun *acquis*-ul acestui capitol, remarcăm faptul că cel mai mare grad de compatibilitate îl au măsurile cu privire la principii și condiții generale și cele referitoare la societatea informațională (*Tabelul nr. 3.2*). Au fost întreprinse măsuri concrete pentru a transpune actele normative comunitare în domeniul serviciilor financiare și nefinanciare. În acest sens, s-au luat măsuri de accelerare a procesului de concordanță legislativă cu *acquis*-ul comunitar, astfel încât, până la sfârșitul anului 2004, angajamentele referitoare la legislația primară și secundară din domeniul serviciilor financiare, să fie adoptate de către Guvernul României.

Tabelul nr. 3.2

Gradul de compatibilitate - Capitolul 3: „Libera circulație a serviciilor”

Libera circulație a serviciilor	Compatibilitate
Principii și condiții	90.6%
Servicii financiare	85.7%
Servicii nefinanciare	76.9%
Societatea informațională - servicii	75.0%
Total capitol	86.9%

În planul serviciilor financiare, au fost modificate reglementările Băncii Naționale a României cu privire la fondurile proprii ale băncilor și altor instituții de credit, amendarea reglementărilor cu privire la procedura de faliment a instituțiilor de credit. Banca Națională a stabilit prin norme specifice un nivel minim al capitalului social și fondurilor proprii ale unei instituții emitente de monedă electronică și va trebui să stabilească clar procedurile de supraveghere consolidată a solvabilității, expunerilor mari și fondurilor proprii ale instituțiilor de credit.

În ceea ce privește legislația cu privire la Fondul de Garantare a creditelor bancare, aceasta a suferit modificări și este aliniată în prezent la standardele europene. Astfel, a fost elaborată Legea nr. 122 din 2004 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2000³ privind

³ Monitorul Oficial nr. 387 din data de 05.03.2004

organizațiile cooperatiste de credit și inițiat un proiect de lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar.

Pași importanți mai trebuie făcuți în adoptarea legislației consolidate cu privire la piața de capital și la îmbunătățirea cadrului instituțional în domeniul asigurărilor și valorilor mobiliare. S-au adus o serie de îmbunătățiri la legislația cu privire la spălarea banilor (Oficiul Național pentru Prevenirea și Controlul Spălării Banilor).

România și-a luat ferm angajamentul că va identifica și va elimina toate barierele care, împiedică prestarea de servicii sau dreptul de stabilire. Astfel, a fost examinată legislația românescă emisă de autoritățile administrației centrale, prin prisma deciziilor Curții Europene de Justiție, care privesc cazurile de încălcare a art. 43 și 49 din Tratatul CE. Ca urmare a acestui exercițiu, a fost realizat un inventar al barierelor identificate din domeniul serviciilor care cuprinde un set de 10 acte normative în sectorul financiar și 45 de acte normative în sectorul nefinanciar.

Pentru eliminarea barierelor cuprinse în aceste acte normative s-au asumat de către instituțiile responsabile termene de modificare în perioada următoare. Inventarul a fost transmis Comisiei Europene în luna noiembrie 2003.

Esențial pentru îndeplinirea celor patru libertăți fundamentale care stau la baza procesului de integrare europeană este și adoptarea *acquis*-ului aferent acestui capitol. Din totalul de 120 de acte comunitare, România trebuie să transpună 119. Din aceste acte comunitare au fost transpuse, până în prezent, 102.

Cea mai mare parte a actelor comunitare sunt directive (82%) și decizii (16%).

Tabelul nr. 3.3

Sinteza capitolului „Libera circulație a serviciilor”

Grad de transpunere	86.0%
Grad de compatibilitate	86.9%

Gradul general de concordanță a legislației române cu *acquis*-ului aferent acestui capitol s-a îmbunătățit constant, însă mai sunt necesare eforturi considerabile în toate domeniile. În paralel cu armonizarea legislației, eforturile trebuie concentrate pe întărirea capacității administrative și de supraveghere (în special în sectorul asigurărilor și cel al valorilor mobiliare).

CAPITOLUL 4 - LIBERA CIRCULAȚIE A CAPITALURILOR

Conform documentului de poziție, România acceptă în întregime *acquis*-ul comunitar în vigoare la data de 31 decembrie 2002 și va lua măsurile necesare pentru implementarea efectivă a acestuia până la data aderării.

Conform analizei efectuate, pentru acest capitol, există un total de 9 acte comunitare din care 7 sunt relevante (5 directive și două din categoria „alte reglementări”).

La acest capitol, în urma calculului, gradul de transpunere este de 100% și de compatibilitate cu *acquis*-ul comunitar este de 85,7% (Tabelul nr. 4.1 și Anexa nr. 7).

Coeficientul luat în calcul pentru compatibilitatea parțială a fost de 0,8.

Tabelul nr. 4.1

Sinteza capitolului “**Libera circulație a capitalului**”

Grad de transpunere	100%
Grad de compatibilitate	85,7%

România a obținut o perioadă de tranziție pentru dobândirea dreptului de proprietate asupra terenurilor pentru reședința secundară de către cetățenii UE (o perioadă de 5 ani după data aderării) și o perioadă de tranziție pentru achiziționarea de teren agricol, păduri și teren forestier (o perioadă de 7 ani după data aderării).

CAPITOLUL 5 - DREPTUL SOCIETĂȚILOR COMERCIALE

România acceptă în întregime *acquis*-ul comunitar la capitolul 5 „Dreptul societăților comerciale” în vigoare la data de 31 decembrie 2002, nu a solicitat nici o perioadă de tranziție sau derogare și declară că va fi în măsură să aplice în întregime, la data aderării, acest *acquis*.

Conform analizei efectuate, pentru acest capitol, există un total de 32 acte comunitare, din care 19 directive, 9 regulamente și 4 decizii. Dintre acestea, regulamentele vor fi preluate automat în momentul aderării.

Legislația comunitară în materia societăților comerciale cuprinde cinci domenii distincte: dreptul societăților comerciale, contabilitatea societăților comerciale, dreptul de proprietate intelectuală, dreptul de proprietate industrială și dreptul civil.

Tabelul nr. 5.1

Sinteza capitolului “**Dreptul societăților comerciale**”

Grad de transpunere	90%
Grad de compatibilitate	92%

Situația actuală a gradului de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul la acest capitol se prezintă astfel: gradul de transpunere este de 90% și de compatibilitate cu *acquis*-ul comunitar este de aproximativ 92% (*Tabelul nr. 5.1* și *Anexa nr. 7*).

De asemenea, regulamentele au fost preluate în proporție de 77,7%.

CAPITOLUL 6 - CONCURENȚA ȘI AJUTORUL DE STAT

România acceptă în întregime *acquis*-ul comunitar la capitolului 6 „Concurența și ajutorul de stat” în vigoare la data de 31 decembrie 2002, nu solicită nici o perioadă de tranziție sau derogare și declară că va fi în măsură să aplice în întregime, la data aderării, acest *acquis*.

Conform analizei efectuate, pentru acest capitol există un total de 102 acte comunitare, din care: 3 directive, 52 regulamente, 16 decizii și 31 alte reglementări. Dintre acestea, regulamentele vor fi direct aplicabile din momentul aderării.

În urma calculelor efectuate, situația actuală a gradului de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul se prezintă astfel: gradul de transpunere este de 65%, iar cel de compatibilitate cu *acquis*-ul comunitar este de 77,5% (Tabelul nr. 6.1 și Anexa nr. 7).

Tabelul nr. 6.1

Sinteza capitolului “Concurența și ajutorul de stat”

Grad de transpunere	65 %
Grad de compatibilitate	77,5 %

Pe de altă parte, regulamentele au fost preluate în proporție de 83%.

Principiile de bază ale politicii concurenței în România au fost statuate prin *Acordul European instituind o Asocieră între România, pe de o parte, și Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de altă parte*. Acesta consacră prevederile referitoare la politica concurenței în Capitolul II – Concurența și alte prevederi cu caracter economic, precum și în articole incluse în capitole conexe.

Spre deosebire de cea mai mare parte a *acquis*-ului comunitar, pentru care Acordul European de Asocieră prevede necesitatea de a acționa în direcția armonizării graduale a legislației, prevederile referitoare la politica concurenței reprezintă obligații ferme, cu trimiteri explicite la articolele corespunzătoare din Tratatul Uniunii Europene: art. 81 (interzicerea înțelegerilor dintre agenții economici), art. 82 (interzicerea abuzului de poziție dominantă) și art. 87 (interzicerea ajutoarelor de stat). În prezent, legislația română în domeniul concurenței și al ajutorului de stat acoperă aproape în totalitate prevederile *acquis*-ului comunitar și nu se prevăd dificultăți în adoptarea lui în continuare.

Concurența

În domeniul concurenței, legislația primară și cea secundară sunt armonizate cu legislația europeană similară, existând un grad avansat de compatibilitate referitor la modul de tratare și reglementare a înțelegerilor, practicilor concertate, abuzului de poziție dominantă și controlului concentrărilor economice.

Contextul dinamic al evoluției economiei române obligă la o permanentă evaluare a necesității de adaptare a prevederilor actelor normative comunitare – de exemplu inflația sau deprecierea monedei naționale necesită reevaluarea pragurilor *de minimis* în cazul notificării concentrărilor economice și în cazul exceptărilor de la prevederile legii.

Ajutorul de stat

Dacă în ceea ce privește adoptarea *acquis*-ului comunitar în domeniul concurenței și al aplicării efective a reglementărilor anticoncurențiale și a concentrărilor economice s-au înregistrat

progrese încă din anul 1996, în ceea ce privește ajutorul de stat, lucrurile s-au derulat într-un ritm mai lent.

În concluzie, putem menționa că gradul de aliniere al *acquis*-ului aferent acestui capitol s-a îmbunătățit constant, însă mai sunt necesare eforturi în direcția finalizării negocierilor cu Uniunea Europeană.

Negocierile la acest capitol continuă. Acesta este singurul capitol în care legislația română trebuie să fie complet armonizată până la închiderea negocierilor.

CAPITOLUL 7 - AGRICULTURA

România acceptă în întregime *acquis*-ul comunitar privind capitolul 7 – Agricultură, în vigoare la data de 31 decembrie 2002 și va fi în măsură să aplice acest *acquis* la data aderării sale la Uniunea Europeană⁴.

Infrastructura instituțională necesară implementării *acquis*-ului va fi completă și funcțională la data aderării României la Uniunea Europeană.

Aquis-ul comunitar în domeniu cuprinde 3.122 de reglementări și este structurat în șase sectoare.

În urma calculelor efectuate, situația actuală a gradului de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul se prezintă astfel: gradul de transpunere este de 55% și de compatibilitate cu *acquis*-ului comunitar este de 63% (*Tabelul 7.1* și *Anexa 7*).

Pe de altă parte, regulamentele au fost preluate în proporție de aproape 50%.

Tabelul nr. 7.1

Sinteza capitolului “Agricultura”

Grad de transpunere	55%
Grad de compatibilitate	63,5%

În ceea ce privește calcularea gradului de transpunere și a celui de compatibilitate trebuie făcute **câteva precizări**:

- s-au luat în considerare reglementările comunitare relevante;
- la unele sectoare legislația comunitară relevantă este compusă din regulamente, iar pentru acestea s-a ținut cont de gradul de preluare a acestora în legislația română;
- pentru sectoarele la care legislația relevantă este compusă din directive, decizii și alte reglementări, s-a ținut seama de calendarul de transpunere stabilit prin Documentul de Poziție și Documentul Revizuit de Poziție.

Prezentarea situației pe sectoare

⁴ Acest capitol de negociere a fost de curând închis.

S1: Fructe și legume; culturi arabile

Fructe și legume

La acest sector regulamentele au fost preluate în proporție de 55%.

Culturi arabile

- Legislația comunitară relevantă cuprinde **80 regulamente și implică:**
 - stabilirea suprafeței de bază pentru culturi arabile;
 - organizarea comună de piață pentru culturile arabile;
 - stabilirea culturilor pentru care se acordă intervenție;
 - stabilirea nivelului intervenției pe piață la culturile arabile;
 - înființarea unui sistem de sprijin pentru producători la unele culturi arabile;
 - acordarea de restituții pentru produsele agricole exportate;
 - stabilirea indicilor de calitate pentru cerealele ce se vor prelua la centrele de intervenție;
 - monitorizarea prețurilor și a pieței, cumpărarea și stocarea publică, stabilirea unui sistem de control al vânzărilor și a stocurilor precum și destinația produselor de intervenție;
 - reglementarea depozitării semințelor de consum;
 - regimul certificatelor de depozit;
 - constituirea fondului de garantare pentru certificatele de depozit.

Concordanță legislativă

La acest sector regulamentele au fost preluate în proporție de 60%.

Acte normative adoptate:

- 3 legi: Legea nr. 73/2002 privind organizarea și funcționarea piețelor produselor agricole și alimentare; Legea nr. 20/1993 privind Acordul european instituind o asociere între România, pe de o parte, și Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de altă parte; Legea nr. 778/2001 privind organizațiile interprofesionale pe produse agroalimentare;
- 6 HG pentru sprijin producători agricoli conform R (CE) 1251/1999 - HG nr. 210/2002, HG nr. 683/2002, HG nr. 1077/2002, HG nr. 945/2002, HG nr. 645/2002, HG nr. 187/2003, HG nr. 1594/2003;
- 1 HG privind aprobarea pentru reducerea sau exceptarea de la taxe vamale pentru 2002 pentru importul de produse agro-alimentare: HG nr. 1035/2001, conform R (CE) 1501/1995;
- 3 OUG privind sprijinul acordat producătorilor agricoli, conform R (CE) 1251/1999: OUG nr. 30/2000; OUG nr. 72/2003 și OUG nr. 82/2003;
- 1 OUG privind reglementarea depozitării semințelor de consum: OUG nr. 141/2002, conform R(CE) nr. 2273/1993, modificat prin R(CE) nr. 1997/2000;
- 3 ordine ale ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului:
 - OM nr. 1044/2003 privind autorizarea unităților de procesare primară a tulpinilor de in și cânepă pentru fibră, conform R(CE) 1673/2000 și R(CE) nr. 245/2001;
 - OM nr. 824/2000 privind standardul profesional, conform R(CE) nr. 824/2000;

- OM nr. 136/2002 pentru înființarea comisiei de licențiere a depozitelor conform R(CE) 1766/1992.

S2. Sectorul sanitar veterinar

La acest sector gradul de transpunere este de 87% și gradul de compatibilitate este de 90%.

În domeniul **fitosanitar** gradele de transpunere și de compatibilitate sunt de 98%.

S3: Dezvoltare rurală; păduri; EAGGF

Dezvoltare rurală

Reglementări comunitare relevante: **R 1257/1999; R 1783/2003** ce amendează **R 1257/1999; R 1260/1999**.

La acest sector regulamentele au fost preluate în proporție de 40%.

Concordanță legislativă:

- ◆ R1257/1999, precum și a R1783/2003
 - **HG nr. 535/2003** HG 535/2003 privind aprobarea conținutului fișelor tehnice pentru măsurile 1.1 “Îmbunătățirea procesării și marketing-ului produselor agricole și piscicole”, 2.1 “Dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii rurale”, 3.1 “Investiții în exploatarea agricole”, 4.1 “Perfecționarea pregătirii profesionale” și 4.2 “Asistența tehnică”, măsuri ale căror alocări s-au aprobat prin **H.G nr. 916/14.08.2003**;
 - **HG în curs de avizare privind aprobarea Măsurii 3.4**;
 - **Lege în curs de avizare** privind unele măsuri pentru stimularea tinerilor din mediul rural – septembrie 2004;
 - **Ordonanța** în curs de avizare privind constituirea recunoașterea și funcționarea grupurilor de producători pentru comercializarea produselor agricole, silvice și piscicole;
 - **Ordin al MAPAM** în curs de pregătire privind procedura și criteriile de recunoaștere a grupurilor de producători pentru comercializarea produselor agricole, silvice și piscicole;
 - **Legea muntelui**;
 - Proiect de Ordin privind redefinirea spațiului rural – se află la MO⁵.

Legea nr. 646/2002 privind sprijinul acordat de stat tinerilor din mediul rural a fost elaborată în acord cu Regulamentul Consiliului (CE) 1257 din 17 mai 1999 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală din Fondul European pentru Orientarea și Garantarea Agriculturii (FEOGA), care amendează și abrogă anumite reglementări. La sfârșitul lunii martie 2003 au fost aprobate Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 646/2002.

Silvicultura

Reglementări comunitare relevante: **R 2152/2003; R 2278/1999; R 1727/1999; D 96/653/CE; R 2152/2003**.

Concordanță legislativă:

- Legea nr. 26/1996 – Codul Silvic;

⁵ Acest proiect de act normativ a fost adoptat sub forma unui Ordin comun nr. 87/5 aprilie 2004 privind definirea și caracterizarea noțiunii de spațiu rural.

- OU nr. 96/1998 privind reglementarea regimului silvic și administrarea fondului forestier național;
- Legea nr. 124/1995 privind apărarea împotriva dezastrelor;
- Legea nr. 212/1997 pentru aprobarea OG nr. 60/1997 privind apărarea împotriva incendiilor;
- HG nr. 1003/2003 pentru aprobarea programului național de monitorizare sol-vegetație forestieră pentru agricultură;
- Legea nr. 444/2002 pentru aprobarea OUG nr. 38/2002;
- OUG nr. 651/2002 pentru aprobarea clasificării teritoriului național în funcție de gradul de risc al producerii incendiilor de pădure;
- OM nr. 146/2003 pentru desemnarea direcției de specialitate din cadrul MAAP și a inspectoratelor teritoriale ale regimului silvic și cinegetic ca responsabile cu controlul calității materialului forestier de reproducere utilizat în cultură;
- OUG nr. 38/2002 privind întocmirea și finanțarea studiilor pedologice și agrosilvice și finanțarea sistemului național de monitorizare sol-teren pentru agricultură precum și sol-vegetație forestieră pentru silvicultură;
- OM nr. 11/2004 privind producerea, comercializarea și utilizarea materialului forestier de reproducere.

Agenția de Plăți și Intervenție

În luna februarie 2004 a apărut Legea nr. 1/2004 privind înființarea Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură. Începând cu anul 2005, Agenția va gestiona fondurile alocate de la bugetul de stat reprezentând sprijin financiar destinat susținerii agriculturii și va pregăti structura instituțională pentru implementarea plăților directe și a sistemelor de intervenție.

S4:

Lapte și produse lactate

Concordanță legislativă: R 1255/99, R 1788/03, R 213/01.

La acest sector regulamentele au fost preluate în proporție de 45%.

Construcție instituțională:

- reorganizarea Biroului de lapte și produse la nivelul MAPAM și în structura teritorială a fiecărei DADR;
- organizarea și acreditarea rețelei de laboratoare pentru controlul calității laptelui și al animalelor (program pilot susținut de guvernul olandez);
- organizarea instituției de administrare a cotelor de lapte;
- organizarea departamentului pentru lapte și produse lactate în cadrul Agenției de Intervenție și Plăți.

Carne de vită

Legislație comunitară relevantă: **R 1208/81, R 2930/81, R 1186/90, R 344/91.**

La acest sector regulamentele au fost preluate în proporție de 75%.

Carne de oaie și capră

Legislație comunitară relevantă: **R 461/93, R 2137/92.**

La acest sector regulamentele au fost preluate în proporție de 80%.

Carne de porc

Legislație comunitară relevantă: **R 3220/84, R 2967/85, R 2930/81.**

La acest sector regulamentele au fost preluate în proporție de 67%.

Ouă și carne de pui

Legislație comunitară relevantă: **R 1907/90, R 1274/91, R 1538/91, R 2782/75, R 2868/77.**

La acest sector regulamentele au fost preluate în proporție de 30%.

Miere

Legislație comunitară relevantă: **R 2300/97, R 1221/97.**

La acest sector regulamentele au fost preluate în proporție de 100%.

S5:

Mecanisme comerciale

La acest sector gradul de compatibilitate este de 25%.

Legislația din România este reprezentată de:

- HG 1526 din 18 Decembrie 2003 privind regimul general de export și import care constituie actul normativ cadru;
- Ordin nr. 106 din 23 martie 2001 privind regimul licențelor de export și import pentru mărfurile și operațiunile supuse licențierii;
- HG 1491 din 18 decembrie 2002 pentru aprobarea Normelor privind regimul licențelor de export și import pentru mărfurile și operațiunile supuse licențierii.

Politica privind calitatea

La acest sector gradul de compatibilitate este de 75%, iar regulamentele au fost preluate în proporție de 22%.

Prevederile legislației europene cu privire la grăsimile tartinabile, conform Reglementării 2991/94 și a Reglementării 577/97, au fost transpuse prin Ordinul comun al MAAP/MSF/ANPC nr. 524/958/8/2003, publicat în MO nr. 141/05.03.2003 pentru aprobarea Normei privind denumirile sub care se vând și condițiile de calitate ale grăsimilor tartinabile destinate comercializării.

În România există un cadru legislativ reprezentat prin Legea nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice care transpune parțial cerințele comunitare în domeniu. Prin Hotărârea de Guvern nr. 833/1998 au fost aprobate regulile de aplicare a Legii nr. 84/1998.

Până în prezent nu există acte naționale care transpun în totalitate legislația comunitară. Acestea urmează a se realiza prin modificarea legislației naționale actuale în domeniu și elaborarea unor noi acte normative care să transpună în totalitate prevederile comunitare, până în trimestrul III 2004.

Agricultura ecologică

La acest sector gradul de transpunere și concordanță este de 100%.

Rețeaua de informații contabile agricole (R.I.C.A.).

Legislație comunitară relevantă: **R. CEE nr. 79/65**

Concordanță legislativă

Hotărârea de Guvern privind crearea rețelei pentru colectarea datelor referitoare la veniturile și operațiunile comerciale ale exploatațiilor agricole (R 79/65); aprobarea planului de selecție, selectarea exploatațiilor agricole, aprobarea raportului asupra implementării experimentale 2143/81).

Ajutor de stat

Angajamentul României în domeniul ajutoarelor de stat, din punctul de vedere al Documentului de Poziție, precizează următoarele: în concordanță cu poziția adoptată la Capitolul 6 (Politica în domeniul concurenței), *România acceptă acquis-ul comunitar privind ajutorul de stat pentru agricultură* conform Art. 87-89 din Tratatul de la Amsterdam, precum și în conformitate cu ”Liniile directe comunitare pentru ajutorul de stat din sectorul agricol” (2000C28/02). Prin Legea nr. 603/2003, Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat a fost modificată. Prin această modificare se urmărește alinierea la practica europeană a evaluărilor și autorizărilor ajutoarelor de stat pentru agricultură și piscicultură (la această dată nu s-au analizat liniile directe în piscicultură, *Cap.8 - Pescuitul* este închis; în documentul de poziție nu se face referire la ajutoarele de stat din domeniu).

S6:

Orez

Legislație comunitară relevantă: **R. 1709/2003, R. 708/1998, R. 613/1997, R. 3073/1995, R. 3072/1995.**

Concordanță legislativă: a fost elaborată Ordonanța de Urgență a Guvernului Nr. 72/2003 privind acordarea în anul agricol 2003-2004 a unui sprijin direct al statului pentru suprafețe de teren arabil de până la 5 hectare inclusiv, aprobată prin Legea Nr. 596.

Zahăr, sfeclă de zahăr

La acest sector regulamentele au fost preluate în proporție de 38%.

Vin și băuturi spirtoase

La acest sector gradul de transpunere este de 80%.

De asemenea, gradul de compatibilitate este de 80%.

Tutun

La acest sector gradul de compatibilitate este de 100%, iar regulamentele au fost preluate în proporție de 66%.

In și cânepă

La acest sector gradul de compatibilitate este de 100%.

Legislația comunitară relevantă: **R. 1251/1999, R. 1672/2000, R. 1673/2000, R. 245/2001.**

Concordanță legislativă: a fost adoptat **O.M. Nr. 1044/2003** privind autorizarea unităților de procesare primară a tulpinilor de in și cânepă pentru fibră.

Viermi de mătase

La acest sector regulamentele au fost preluate în proporție de 50%.

Hamei

La acest sector regulamentele au fost preluate în proporție de 75%.

Semințe și materialul de reproducere

La acest sector gradul de transpunere este de 100%.

În concluzie, în cazul acestui dificil capitol, România a înregistrat un progres continuu⁶, însă mai sunt necesare eforturi în direcția implementării legislației adoptate.

România nu a solicitat nici o perioadă de tranziție în acest domeniu.

CAPITOLUL 8 - PESCUITUL

Negocierile la acest capitol au fost deschise în cadrul Conferinței de aderare România - UE din 17 mai 2001.

România acceptă în întregime *acquis*-ul comunitar privind capitolul 8 –Pescuitul, în vigoare la data de 31 decembrie 2002 și va fi în măsură să aplice acest *acquis* la data aderării sale la Uniunea Europeană.

Conform analizei efectuate, pentru acest capitol, din totalul de 420 acte comunitare, relevante pentru România sunt 94, din care 84 regulamente, 9 decizii și una din categoria „alte reglementări”. Dintre acestea, regulamentele vor fi direct aplicabile din momentul aderării.

În urma calculului efectuate, a reieșit un grad de compatibilitate cu *acquis*-ul comunitar de 55% (*Anexa nr. 7*).

Pe de altă parte, dispoziții ale regulamentelor au fost preluate în proporție de 20%.

Câteva observații legate de stadiul acestui capitol de negociere:

- Procesul de aliniere la *acquis*-ul comunitar referitor la PPC a dat naștere unei legi-cadru privind pescuitul și acvacultura, **Legea nr. 192/2001. Legea fondului piscicol, pescuitului și acvaculturii transpune parțial reglementările comunitare 3760/92, 2847/93, 894/97, 1381/87, 2930/86, 3759/92, 2090/98, 104/2000, 3690/93.**

Legea nr. 192/2001 nu include nici o dispoziție privind Organizarea Comună a Pieței pentru produsele de pescuit și acvacultură.

- **Legea nr. 82/1993** privind înființarea Rezervației “Biosfera Delta Dunării” conține norme naționale care nu contravin reglementărilor comunitare.

- Prin intermediul **Legii nr. 17/1990** care stabilește regimul juridic al apelor interne, al mării teritoriale și al zonei contigue României, se introduc în legislație prevederile Dreptului internațional în vigoare privitoare la această chestiune, prevederi concretizate în Convenția Națiunilor Unite privind dreptul mării, din anul 1982, instrument juridic la care au aderat atât Comunitatea Europeană (care și-a depus documentul de confirmare formală la 1 aprilie 1988), cât și statele membre ale acesteia (cu excepția Danemarcei), ca și România (care și-a prezentat documentele de ratificare la data de 17 decembrie 1996). În ansamblu, legea este conformă cu amintita Convenție.

⁶ Așa cum am mai precizat, România a încheiat de curând negocierile la acest capitol.

- **Ordinul nr. 422/2001** privind aprobarea Regulamentului referitor la condițiile pescuitului comercial în apele Mării Negre este destinat stabilirii condițiilor de dezvoltare a pescuitului și a activităților de acvacultură atât în marea teritorială, cât și dincolo de aceasta, până la limita exterioară a ZEE (zonă economică exclusivă) române.

Pentru ca legislația română să fie compatibilă cu cea comunitară este necesară modificarea Legii nr. 192/2001 privind fondul piscicol, pescuitul și acvacultura.

Aceasta se justifică cu atât mai mult cu cât Politica Comună a Pescuitului a suferit o schimbare radicală la sfârșitul anului 2002, ca urmare a adoptării de către Consiliul Uniunii Europene a unui pachet de Regulamente, între care se evidențiază RCE/2371/2002 din 20 decembrie 2002, privind conservarea și exploatarea durabilă a resurselor acvatice, conform Politicii Comune a Pescuitului.

CAPITOLUL 9 - POLITICA ÎN DOMENIUL TRANSPORTURILOR

Capitol deschis în timpul președinției suedeze (semestrul I / 2001).

Stadiul capitolului: capitol închis provizoriu – în timpul președinției italiene (semestrul II/2003).

Introducere

Raportul Anual al Comisiei Europene privind România din 5 noiembrie 2003 afirmă privitor la acest capitol că “România a făcut progrese în domeniul transpunerii *acquis-ului* și stabilirii structurilor administrative, fiind atins un nivel satisfăcător de aliniere la *acquis*”. De asemenea, “progresul României în sectorul transporturilor a fost calificat ca mixt: bun în ceea ce privește transportul rutier și pe calea ferată, rezonabil în domeniul transportului aerian, dar numai limitat în cazul siguranței maritime”. Totuși, se menționează că progresele înregistrate în sectorul transportului maritim sunt semnificative, iar alinierea la *acquis* este aproape de a fi îndeplinită. „Toate schimbările instituționale majore cerute de *acquis* sunt îndeplinite”.

Principalele rezultate

Prezentați sintetic, principalii indicatori de concordanță a legislației române sunt următorii⁷:

- Gradul de transpunere (*Tabelul nr. 9.2*): 70.8%
- Gradul de compatibilitate (*Tabelul nr. 9.3*): 84.1%

Gradul de transpunere (*Tabelul nr. 9.2*) a fost calculat fără a se considera regulamentele. Pentru regulamente se poate aprecia numai un anumit grad de preluare.

De remarcat faptul că gradul de transpunere are valori superioare dacă numărul de acte comunitare considerate nerelevante pentru România este mai mare. Valoarea gradului de compatibilitate crește către 100% (*Figura nr. 9.1*), odată cu aprecierea coeficientului C₂ corespunzător actelor normative adoptate în România considerate cu compatibilitate parțială (*Tabelul nr. 9.3*).

Tabelul nr. 9.1

⁷ Conform Metodologiei de calcul prezentate.

Acquis-ul comunitar specific Capitolul 09. Politica în domeniul transporturilor - numeric

Tipul de acte comunitare	Numărul total de acte comunitare	Numărul de acte comunitare nerelevante	Diferența (T-N)
R.	65	-	65
Di.	67	-	67
De.	39	13	26
Av.	-	-	-
Rc.	-	-	-
Alt.	13	7	6
Numărul total	184	20	164

Sursa: Prelucrat după Progress Editor 12.80, TAIEX (Technical Assistance Information Exchange Office). CD Database, January 2004.

Tabelul nr. 9.2

Concordanța legislativă:

Evaluarea gradului de transpunere a actelor comunitare în legislația română

Capitolul 09. Politica în domeniul transporturilor

Tipul de acte comunitare (pondera)	Numărul total de acte comunitare	Numărul de acte comunitare nerelevante	Diferența (T-N)	Numărul de acte comunitare transpuse în România
R.	65	-	65	39
Di. (1.0)	67	-	67	57
De. (0.9)	39	13	26	8
Av. (0.2)	0	0	0	0
Rc. (0.2)	0	0	0	0
Alt. (0.1)	13	7	6	2
Numărul total	184	20	164	106
Numărul de acte minus R.	119	20	99	67
Gradul de transpunere K_T			70.8%	

Prelucrat după Progress Editor 12.80, TAIEX (Technical Assistance Information Exchange Office). CD Database, January 2004.

Tabelul nr. 9.3

Concordanța legislativă: Evaluarea gradului de compatibilitate

Capitolul 9. Politica în domeniul transporturilor

Nr. crt.	Capitolul de negociere	Numărul de act comunitare transpuse în România	Numărul de acte normative adoptate în România		Dintre care – cu compatibilitate:					
					Totală ($C_1 = 1$)		Parțială ($C_2 = 0.5$)		Necunoscută ($C_3 = 0$)	
					Număr	%	Număr	%	Număr	%

09	Politica în domeniul transporturilor	67	207	100	141	68	66	32	0	0.0
					Gradul de compatibilitate: 84.1%					

Prelucrat după Progress Editor 12.80, TAIEX (Technical Assistance Information Exchange Office). CD Database, January 2004.

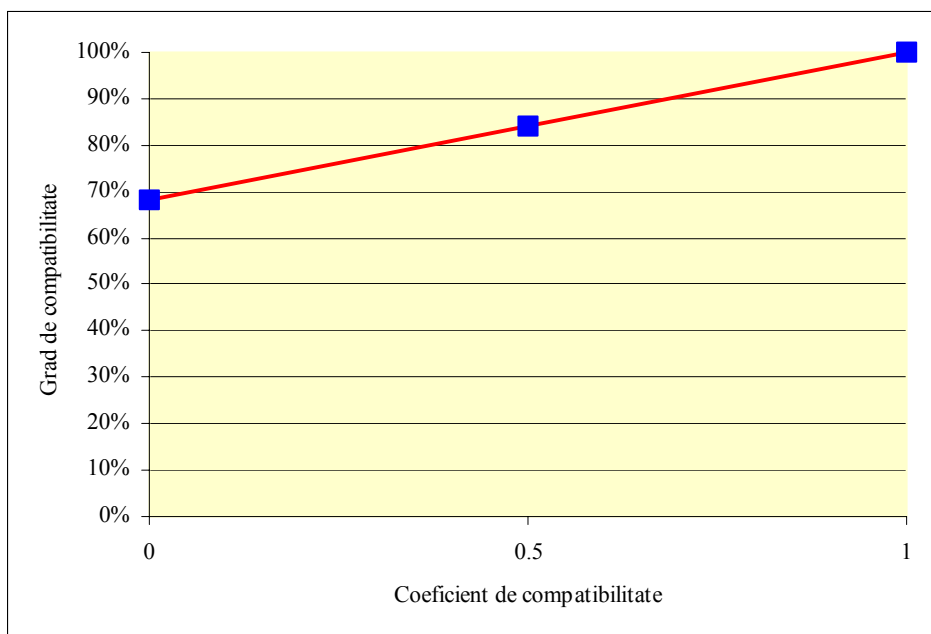

Figura nr. 9.1. Estimarea gradului de compatibilitate legislativă pentru Capitolul 9.

Informațiile din Progress Editor 12.80 precizează compatibilitatea a 66 de acte normative adoptate în România ca fiind “parțială” și, conform Metodologiei de calcul, lor ar trebui asociat coeficientul mediu de compatibilitate $C_3 = 0.5$ (ceea ce conduce la un grad de compatibilitate de 84.1%). Totuși, dezbaterile susținute pe această temă, împreună cu experții din ministerele integratoare de capitol și, în același timp, beneficiare, au condus la concluzia că mult mai potrivită este o abordare nuanțată. Astfel, în Figura nr. 1 se reprezintă grafic variația gradului de compatibilitate funcție de coeficientul de compatibilitate. Gradul mediu de compatibilitate este 84.1% (pentru $C_2 = 0.5$), cu variație de până la 100%.

Concluzii

1. Capitolul de negociere 09. Politică în domeniul transporturilor este închis provizoriu.
2. Acest capitol este unul dintre cele mai dificile capitole de negociere sub aspectul transpunerii legislative și implementării (184 de acte legislative comunitare, respectiv 67 acte, deja, transpuse prin 207 acte normative).
3. Gradul de transpunere a crescut sensibil în perioada ianuarie-februarie 2004 (70.8% față de 55.4%).

4. Deși nu se pune problema transpunerii regulamentelor, se poate totuși aprecia un grad de preluare a regulamentelor în legislația română de circa 60%: 39 din 65 regulamente (Tabelul nr. 9.2).
5. Gradul de compatibilitate legislativă a crescut - în perioada menționată mai-sus - la valori de peste 80% (de la 77.7% la 84.1%). Totuși, un număr semnificativ de acte normative (66 din 207) au numai compatibilitate parțială. Se impune analizarea mai profundă a situațiilor de compatibilitate parțială.

Tabelul nr. 9.4

Legenda (simbolurile din Tabelele nr. 9.1, 9.2, 14.1, 14.2, 15.1, 15.2, 16.1, 16.2)

Simbolul	Semnificația
T	Numărul total de acte comunitare
N	Numărul de acte comunitare neaplicabile României (nerelevante sau aplicabile numai altor țări)
T – R	Numărul total de acte comunitare, mai puțin numărul de regulamente
T – N	Numărul total de acte comunitare, mai puțin numărul celor neaplicabile României (nerelevante sau aplicabile numai altor țări)
T – R – N	Numărul total de acte comunitare, mai puțin numărul de regulamente și numărul de acte comunitare neaplicabile României

CAPITOLUL 10 - IMPOZITARE

Capitol deschis în timpul președinției belgiene (semestrul al II-lea, 2001).

Stadiul capitolului: capitol închis provizoriu în timpul președinției elene (semestrul I, 2003).

Principalele rezultate

- ✓ Gradul de transpunere 90,90%
- ✓ Gradul de compatibilitate 91,13%

În ceea ce privește gradul de preluare a unor dispoziții ale regulamentelor, în vedere creării condițiilor pentru aplicarea lor directă după aderare, acesta este de 100%.

Potrivit Documentului de poziție complementar II, România acceptă, în întregime, *acquis*-ul comunitar în domeniu în vigoare la data de 31 decembrie 2002, solicitând perioade de tranziție și derogări pentru transpunerea completă a legislației, după cum urmează:

- derogare de la aplicarea art. 24(2) din Directiva 77/388/EEC privind regimul special aplicabil micilor întreprinzători în ceea ce privește menținerea pragului de impozitare de 35.000 Euro, cifră de afaceri anuală pentru plătitorii de TVA;
- derogare - potrivit art. 28 alin. 3 (b) și Anexei F pct. 17 - pentru aplicarea scutirii cu drept de deducere a transportului internațional de persoane;

- derogare pentru acordarea unui regim special pentru accizarea băuturilor alcoolice distilate din fructe, obținute de fermieri și destinate auto-consumului, echivalent a 50 litri băuturi spirtoase/gospodărie/an, cu concentrație de 40% în volum, prin aplicarea unei cote de 50% din acciza standard aplicată în România;

- o perioadă de tranziție de 3 ani, până la 31 decembrie 2009, în vederea atingerii nivelului minim al accizelor la țigarete prevăzut de noul *acquis*, prin Directiva Consiliului 2002/10/CE privind țigarelele.

La nivel comunitar, există un număr de 187 reglementări în domeniu, reglementări referitoare la: TVA; Accize; Asistență reciprocă; Taxe diverse; Taxe directe. Din acest total, trebuie menționate următoarele observații: 19 acte au ieșit din vigoare; 112 acte nu privesc țara noastră (nerelevante) sau se vor aplica după momentul aderării. Astfel, România trebuie să transpună un număr de 56 de acte normative comunitare⁸, dar trebuie reținut faptul că 4 sunt regulamente - acte comunitare care nu necesită transpunere (este suficientă preluarea unor dispoziții ale acestora, în vederea creării condițiilor pentru aplicare lor directă, după aderare).

Tabelul nr. 10.1

Evaluarea gradului de transpunere a actelor comunitare în legislația română⁹

Subcapitol	Nr. acte comunitare	Acte comunitare relevante				Acte comunitare transpuse/ dispoziții preluate				Grad de transpunere
		R.	Di.	De.	Alt.	R.	Di.	De.	Alt.	
TVA	103	0	15	0	0	0	13	0	0	86,66%
Accize	42	4	12	1	0	4	11	0	0	91,66%
Asistență reciprocă	11	0	2	0	0	0	2	0	0	100%
Taxe diverse	26	0	16	1	0	0	16	0	0	95,80%
Taxe directe	5	0	4	0	1	0	4	0	0	95,23%
Total	187	4	49	2	1	4	46	0	0	90,90%

Tabelul nr. 10.2

Evaluarea gradului de compatibilitate¹⁰

Subcapitol	Nr. prevederilor din legislația română	Compatibilitate			Grad de compatibilitate
		Totală	Parțială	Nec.	
TVA	1	0	1	0	90%
Accize	1	0	1	0	90%
Asistență reciprocă	2	1	1	0	95%
Taxe diverse	16	16	0	0	100%
Taxe directe	2	0	2	0	90%
Total	44	17	27	0	91,13%

⁸ Numărul acestora sunt prezentate, pe categorii de acte, în Anexa nr 8.

⁹ Potrivit Metodologiei.

¹⁰ Potrivit Metodologiei, cu următoarea precizare: pentru subcapitolele „TVA” și „Accize”, compatibilitatea parțială a fost calculată cu un coeficient de 0,9 în loc de 0,5 (deoarece experții MFP indică o compatibilitate de 90%).

Priorități

Îmbunătățirea colectării veniturilor constituie o prioritate, concretizată atât în perfecționarea sistemului de declarare a obligațiilor de plată, organizarea și implementarea sistemului de indicatori de performanță în acest domeniu, reorganizarea activității de executare silită, cât și în crearea cadrului metodologic și procedural în vederea diminuării arrieratelor și a altor modalități de stingere a creanțelor bugetare.

Continuarea reformei fiscale constituie unul din obiectivele spre care se va concentra atenția autorității competente în vederea finalizării unor acțiuni sau inițierii și realizării altora. Astfel, se are în vedere:

- introducerea în legislația națională a regimurilor speciale de TVA pentru: producătorii agricoli, micii întreprinzători și obiectele de artă, de colecție sau antichități (prevăzută pentru anul 2005);
- respectarea principiilor Codului de Conduită pentru Impozitarea Afacerilor;
- continuarea alinierii legislației naționale în acest domeniu cu cea comunitară.

Având în vedere faptul că una dintre problemele administrative identificate în domeniu este „eliminarea întârzierilor privind rambursarea TVA”, pe parcursul anului 2004 se va acționa pentru *diminuarea perioadei de rambursare a TVA* pentru contribuabilii care nu se încadrează în categoria celor cu risc ridicat, pentru:

- întărirea controlului fiscal pentru contribuabili cu risc ridicat, ca și pentru diminuarea ponderii fraudelor de rambursare a TVA.

Concluzii

Potrivit Raportului de țară prezentat de Comisia europeană în Noiembrie 2003, România a continuat alinierea cu *acquis*-ul comunitar.

România a continuat alinierea graduală a accizelor pentru toate categoriile de produse armonizate, deși cota accizelor, în prezent, rămâne considerabil mult în urma minime stipulate în *acquis*-ul relevant. În Documentul de poziție complementar II s-au stabilit calendarele de creștere a nivelului accizelor astfel încât, până la data aderării să se atingă nivelul minim impus pentru băuturi alcoolice și uleiuri minerale, iar pentru țigarete este o perioadă de tranziție de 3 ani. Până în prezent, România a respectat întocmai calendarul pe care și l-a asumat.

România va trebui să continue alinierea legislației referitoare la impozitarea directă. Examinarea legislației trebuie continuată în vederea eliminării eventualelor măsuri dăunătoare, astfel încât legislația să corespundă principiilor Codului de Conduită pentru Impozitarea Afacerilor, după data aderării, în aceeași măsură ca și în actualele state membre.

CAPITOLUL 11 - UNIUNEA ECONOMICĂ ȘI MONETARĂ

Capitol deschis în timpul președinției spaniole (semestrul I, 2002).

Stadiul capitolului: capitol închis provizoriu în timpul președinției spaniole (semestrul I, 2002).

România acceptă în totalitate *acquis*-ul comunitar privind Capitolul 11 – Uniunea Economică și Monetară, în vigoare la data de 31 decembrie 2002. La aderare, România va respecta prevederile

acestui *acquis*, în condițiile în care va fi considerată țară cu derogare de la adoptarea monedei unice, conform art. 122 (fostul art. 109K) al Tratatului asupra Uniunii Europene.

Reglementările comunitare în domeniu sunt în număr de 95, din care:

- 39 sunt grupate¹¹ în subcapitolul intitulat „Generalități”;
- 38 au în vedere „Politica monetară”;
- 18 se regăsesc în cadrul „Politici economice”.

Din totalul celor 95 de reglementări comunitare, România nu are de transpus decât un număr de 37¹², deoarece celelalte 58 sunt fie regulamente care nu se transpun (14), ci dispozițiile acestora sunt preluate în legislația română, în vederea creării condițiilor pentru aplicarea lor directă în momentul aderării, fie nu privesc România sau sunt ieșite din vigoare (44). Totodată, trebuie precizat și faptul că din cele 37 de acte comunitare, 7 decizii și 1 recomandare vor fi aplicate în momentul aderării; astfel, situația *acquis*-ului relevant pentru țara noastră este următoarea:

- 14 regulamente;
- 11 decizii (dintr-un total de 18 relevante pentru țara noastră);
- 18 alte acte comunitare (din totalul de 19 având relevanță pentru România).

Principalele rezultate

- ✓ Gradul de transpunere 82,19%
- ✓ Gradul de compatibilitate 60,41%

În ceea ce privește gradul de preluare a unor dispoziții ale regulamentelor, în vederea creării condițiilor pentru aplicarea lor directă după aderare, acesta este de 100%.

Tabelul nr. 11.1

Evaluarea gradului de transpunere a actelor comunitare în legislația română¹³

Subcapitol	Nr. acte comunitare	Acte comunitare relevante			Acte comunitare transpuse/ dispoziții preluate			Grad de transpunere
		R.	De.	Alt.	R.	De.	Alt.	
Total	95	14	11	18	14	10	10	82,19%

Tabelul nr. 11.2

Evaluarea gradului de concordanță¹⁴

Subcapitol	Nr. prevederilor din legislația română	Compatibilitate			Grad de compatibilitate
		Totală	Parțială	Nec.	
Total	138	25	95	-	60,41%

¹¹ Potrivit *Progress Editor 12.80, Taiex* (Technical Assistance Information Exchange Office).

¹² Numărul acestora sunt prezentate, pe categorii de acte, în Anexa nr 9.

¹³ Calculat potrivit Metodologiei.

¹⁴ Calculat potrivit Metodologiei.

Priorități

Ca prioritate este semnalată necesitatea adoptării, până în decembrie 2004, a legii consolidate a pieței de capital. Instituția responsabilă este CNVM.

Potrivit Raportului de țară prezentat de Comisia europeană în noiembrie 2003, România trebuie să amendeze legislația curentă în ceea ce privește interzicerea accesului finanțării directe a sectorului public de către Banca Centrală, în special în domeniul achiziționării titlurilor de stat.

România s-a angajat să adopte modificările legislative necesare până la sfârșitul anului 2004.

De asemenea, Raportul subliniază necesitatea alinierii, în continuare, la *acquis*-ul comunitar referitor la interzicerea accesului privilegiat al sectorului public la instituțiile financiare. România s-a angajat să amendeze legislația fondului de garantare a depozitelor bancare până la sfârșitul anului 2004.

Totodată, este necesară armonizarea, în continuare, cu *acquis*-ul comunitar referitor la garantarea independenței depline a Băncii Centrale. România s-a angajat să amendeze legislația la sfârșitul anului 2004.

Concluzii

În final, Raportul de țară menționează faptul că România a atins un anumit nivel de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul comunitar, însă mai sunt necesare eforturi, iar țara noastră s-a angajat să introducă reformele principale în acest domeniu la sfârșitul anului 2004.

În general, România îndeplinește angajamentele și cerințele aferente acestui capitol de negociere.

CAPITOLUL 12 - STATISTICA

Introducere

Negocierile la Capitolul 12 - Statistică au fost deschise și închise în cadrul Conferinței de aderare România - UE din 24 octombrie 2000, fiind unul dintre primele 6 capitole deschise și închise provizoriu. Semnificația deosebită a acestui capitol constă în faptul că el oferă un instrument indispensabil negocierii tuturor celorlalte capitole și a negocierii de ansamblu, și anume indicatorii statistici prin care se monitorizează progresele înregistrate pe durata negocierilor. Tocmai de aceea, în acest capitol găsim o paletă extrem de largă și complexă de subcapitole statistice, acoperind, practic, toate domeniile activității economice.

Acquis-ul statistic se referă la **principii** (relevanță, transparență, confidențialitate, protecția datelor individuale), **documente secundare** ale Comisiei și Consiliului care reglementează producerea statisticilor din diferite domenii și la **comitete și grupuri de lucru**. Biroul de statistică al UE, Eurostat, are misiunea de a realiza un sistem statistic european bazat pe criteriile comparabilității, care se asigură prin armonizarea conceptelor, definițiilor, indicatorilor, clasificărilor și nomenclatoarelor statistice. Politica Uniunii Europene în domeniul statisticii se bazează pe: Art. 285 al Tratatului de la Amsterdam; Regulamentul Consiliului nr. 322/97; principiile de bază ale statisticii prevăzute în Principiile fundamentale ale statisticii oficiale adoptate de către Comisia pentru Statistică a ONU; compendium de documente legale editat de către Eurostat și actualizat anual; recomandările statistice ale UE.

Legislația comunitară în domeniul statisticii presupune alinierea la standardele europene în următoarele domenii: infrastructura statistică; statistici demografice și sociale; statistici regionale;

statistici macroeconomice; statistica întreprinderilor; statistica transporturilor, turismului, serviciilor și comerțului exterior, statistica agriculturii, silviculturii și pescuitului.

România a acceptat integral *acquis*-ul comunitar privind capitolul 12 - Statistica, în vigoare la data de 31 decembrie 2002.

Transpunerea *acquis*-ului statistic

Transpunerea *acquis*-ului statistic este un proces gradual, programat să se încheie în anul 2006, al cărui ritm este determinat de capacitatea de absorbție a fondurilor europene care susțin puternic acest proces, de infrastructura electronică, de stabilitatea personalului cu o calificare adecvată (în prezent se constată o mare fluctuație a personalului). Modul și ritmul transpunerii legislației UE sunt concordante cu programele Eurostat, care promovează conceptul de **programare strategică**, în cadrul unui program comunitar pe perioada 2003-2007. În consecință, INS și-a definit propria strategie de concordanță a statisticii în conformitate cu cerințele UE în perioada 2003-2006. INS monitorizează permanent capacitatea de absorbție a fondurilor Phare (nivel Național și Multi – beneficiar).

În legătură cu acest aspect, Raportul de țară pe anul 2003 subliniază, la pg. 76:

”Realizarea unei armonizări depline cu *acquis*-ul în domeniul statisticii depinde esențial de disponibilitatea resurselor și a personalului. Este necesar să crească numărul personalului calificat în toate sectoarele, în special pentru îmbunătățirea calității datelor. Personalul cu înaltă calificare poate fi recrutat și calificat cu succes dacă se va crea un mediu de lucru favorabil, o infrastructură de IT adecvată și o formare profesională continuă”.

Transpunerea legislației în acest domeniu coincide, de regulă, cu implementarea ei, întrucât odată aprobat și adoptat un program, se declanșează în scurt timp acțiunea de implementare a lui (colectare, prelucrare și difuzare a datelor).

Diversitatea foarte mare a *acquis*-ului (30 de subcapitole) ce trebuie transpus impune, pentru asigurarea operativității, două tipuri de legislație care reglementează acest domeniu :

a) Legislație principală, constituită, în principal din HG-uri care aprobă Programele anuale de cercetări statistice sau alte legi aprobate de Parlament pentru domenii de interes național (ex: CAEN, recensăminte).

b) Legislație secundară, constând din Ordine sau Decizii interne ale președintelui INS sau ale Colegiului de conducere al INS. Pasul anterior aprobării de către conducerea INS a metodologiei statistice în conformitate cu *acquis*-ul comunitar îl reprezintă discutarea și avizarea acesteia în Comitetul de Avizare Metodologică, constituit la nivel de experți (inclusiv reprezentanți ai partenerilor sectoriali). În felul acesta, se pun baze solide pentru o implementare rapidă.

Din discuțiile cu experții INS, precum și din Raportul de țară pe anul 2003 rezultă progresele făcute în armonizarea diferitelor capitole, astfel cum se va prezenta în continuare. La “**Clasificarea activităților economice (CAEN) și clasificarea produselor**” au fost adoptate versiunile revizuite și au fost introduse în anchete. La subcapitolul **Statistică demografică și socială**: s-au publicat rezultatele Recensământului populației (iunie 2003); s-a implementat ancheta pilot asupra veniturilor populației; în anchetele privind forța de muncă s-a implementat modulul ad-hoc asupra ocupării persoanelor cu handicap și s-au publicat rezultatele; s-a elaborat un prim raport asupra calității datelor din Ancheta forței de muncă pe anul 2000 și a început colectarea datelor privind protecția socială; pentru subcapitolul **Statistică macroeconomică-cf.**

ESA 95: s-au transmis la Eurostat date privind notificarea fiscală pentru 1999-2003 și s-a extins, începând cu ianuarie 2003, nomenclatorul bunurilor și serviciilor pentru calculul indicelui prețurilor de consum. La subcapitolul **Statistica întreprinderilor:** a avut loc o îmbunătățire a calității datelor. Astfel, în martie 2003 s-au pregătit rapoartele de calitate pentru anul 2000 privind statisticile structurale de întreprindere; un număr de indicatori cheie, pe termen scurt, sunt transmiși regulat la Eurostat. În **Statistica transporturilor** s-a introdus colectarea electronică a datelor privind transportul aerian și fluvial. În **Statistica Comerțului Exterior** s-a implementat o anchetă pilot pentru INTRASTAT și un sistem de evaluare a comerțului între statele membre. **La subcapitolul Statistică agricolă,** s-a realizat recensământul agricol (sfârșitul 2002 și începutul lui 2003) și s-au publicat primele rezultate. Sunt în curs de finalizare anchetele statistice asupra folosirii terenurilor, producției cerealiere, structurii gospodăriilor, producției zootehnice și prețurilor agricole. Pentru majoritatea statisticilor de ramură, **metodologiile** au fost armonizate și vor fi utilizate în anchete statistice. Numărul seturilor de date disponibile și transmise la Eurostat a crescut la 55% (calculat de INS pentru 2003 față de anul 2002).

Evaluarea gradului de transpunere

Potrivit programului *Progress Editor 12.80*, care conține date valabile la 1 februarie 2004, *acquis*-ul statistic este compus din 230 de acte comunitare, dintre care, cea mai mare parte (128), sunt regulamente. Numărul mare al regulamentelor relevă caracterul foarte reglementat al domeniului statistic, dată fiind importanța sa. Cu toate că, potrivit reglementărilor europene, regulamentele nu se transpun, ci se preiau prevederile conținute de acestea în legislația română în vederea creării condițiilor necesare aplicării lor directe după aderare, pentru asigurarea cadrului instituțional și organizatoric adecvat colectării și prelucrării eficiente și de calitate a datelor, a fost necesar un substanțial efort de aplicare a unui număr de 87 regulamente. Trebuie menționat că 11 din cele 30 de subcapitole sunt reglementate doar de regulamente, astfel: clasificări (18), coordonare statistică (6), registre (1), securitatea datelor și confidențialitate statistică (2), statistica populației (1), statistica pieței muncii (17), statistica prețurilor (11), servicii (4), statistica producției vegetale (3), pescuitul (11), statistica mediului (1). Dintre acestea, un număr semnificativ de regulamente relevante pentru domeniul statistic din România, (unele fiind nerelevante pentru țara noastră sau de competența altor ministere) și anume 87 au fost preluate în legislația română, din necesitatea asigurării unui cadru adecvat activității din acest domeniu. Aplicarea directă a unui număr atât de mare de regulamente a presupus o activitate legislativă deosebită, materializată în adoptarea unui număr semnificativ (86) de reglementări române, constând fie din documente interne ale Institutului Național de Statistică fie din alte acte normative. Din cele 128 de regulamente conținute de varianta *Progress Editor 12.80* analizată, 24 au avut termene de valabilitate până în anul 2004.

Tabelul nr. 12.1

Gradul de transpunere a *acquis*-ului statistic

	Nr. acte comunitare	Tipuri de acte comunitare			Acte comunitare transpuse sau cu prevederi preluate direct (regulamente)			Grad de transpunere (pt. Di. și De.) %	Observații
		R.	Di.	De.	R.	Di.	De.		
Principii	3	1	-	2	1	-	1	100	1 decizie nerelevantă

Institutul European din România – Studii de impact (PAIS II)

Clasificări	18	18	-	-	10	-	-	-	
Coordonare	6	6	-	-	0	-	-	-	-
Registre	1	1	-	-	1	-	-	-	
Securitatea datelor	2	2	-	-	2	-	-	-	
Populație	1	1	-	-	1	-	-	-	
Piața muncii	17	17	-	-	14	-	-	-	
Protecția consumatorilor	1	-	-	1	-	-	1	100	
Stat. Cont. Naționale	6	5	-	1	5	-	-	-	1 decizie expirată
Statistica trimestr.	2	1	-	1	1	-	1	100	
Conturi financiare	4	3	-	1	3	-	1	100	
Monitorizare	13	-	1	12	-	1	12		
Prețuri	11	11	-	-	10	-	-	-	
Industrie	16	8	2	6	4	-	6	100	2 directive expirate
Energie	2	-	-	2	-	-	2	100	
Transport	13	5	5	3	5	4	2	100	1 directivă expirată și 1 decizie nerelevantă
Comunicații	1	-	-	1	-	-	-	-	această decizie nu mai este acum în vigoare
Turism	2	-	1	1	-	1	1	100	
Servicii	4	4	-	-	4	-	-	-	
Comerț cu bunuri	17	14	-	3	4	-	1	33	
Utilizarea pământului	2	-	-	2	-	-	2	100	
Structuri agricole	46	15	2	29	11	2	24	76,13	1 decizie expirată și 1 decizie nerelevantă
Producție vegetală	3	3	-	-	3	-	-	-	
Producție animală	14	1	5	8	1	5	7	100	1 decizie nerelevantă
Alte structuri agricole	7	-	-	-	-	-	-	-	7 decizii nerelevante sau expirate
Silvicultură	-	-	-	-	-	-	-	-	
Pescuit	11	11	-	-	-	-	-	-	11 regulamente nerelevante pt. domeniul statistic
Statistica mediului	1	1	-	-	-	-	-	-	
Informații regionale	-	-	-	-	-	-	-	-	
Comitete în domeniul statisticii	6	-	-	6	-	-	-	-	6 decizii in vigoare după acces
Total	230	128	16	86	87	13	61	86,4	Sunt 13 directive și 73 decizii relevante pt. transpunere

Pentru determinarea gradului de transpunere a fost necesar să identificăm numărul și tipurile actelor comunitare care trebuie transpuse. La acest capitol sunt de transpus doar directive și decizii. *Acquis*-ul pentru anul 2002, conține 15 directive și 86 de decizii. Coeficientul de transpunere a fost calculat ca un raport procentual între actele transpuse (tipuri de acte comunitare ponderate cu gradele lor de semnificație: directive =1; decizii= 0,9) și actele relevante pentru statistica română. A fost necesară identificarea și excluderea actelor comunitare nerelevante (expirate; care privesc alte țări – ca, de pildă, cultura de măslin; în responsabilitatea

altor ministere). Am identificat 3 directive care au expirat în anul 1998 și 19 decizii, care, fie sunt expirate, fie sunt nerelevante pentru România. Acestea au fost excluse din totalul actelor comunitare care trebuie să fie transpuse.

Evaluarea gradului de compatibilitate a legislației române cu *acquis*-ul transpus

Coeficientul de compatibilitate legislativă a fost determinat atât pentru fiecare subcapitol, cât și pe ansamblu, ca o medie aritmetică ponderată între numărul reglementărilor române care transpun *acquis*-ul, ponderate cu anumiți coeficienți care exprimă diferitele lor grade de compatibilitate (totală sau parțială) și totalul reglementărilor române. Coeficientul de compatibilitate pentru actele normative total compatibile este egal cu 1. Coeficienții pentru actele normative care au compatibilitate parțială, redați în *Tabelul nr. 12.3*, au fost evaluați de către INS, și au valori diferite de la un subcapitol la altul.

Tabelul nr. 12.2

Gradul de compatibilitate a legislației române cu *acquis*-ul transpus

Statistica	Nr. prevederi române	Compatibilitate			Grad de compatibilitate %
		Totală	Parțială	Nec.	
Principii de bază	2	1	1	-	75
Clasificare	-	-	-	-	-
Coordonare statistică	-	-	-	-	-
Registre	-	-	-	-	-
Securitatea datelor și confidențialitate	-	-	-	-	-
Populația	-	-	-	-	-
Piața muncii	-	-	-	-	-
Protecția consumatorului	1	1	-	-	100
Statistica conturilor naționale	-	-	-	-	-
Statistica trimestrială și de mediu	1	-	1 (0,7)	-	70
Conturi financiare	1	-	1 (0,8)	-	80
Monitorizare și resurse	12	-	12 (0,5)	-	50
Prețuri	-	-	-	-	-
Industrie	6	-	6 (0,9)	-	90
Energie și materii prime	2	1	1 (0,9)	-	95
Transport	4	-	4 (0,8)	-	80
Comunicații	-	-	-	-	-
Turism	4	4	-	-	100
Servicii	-	-	-	-	-
Comerț cu bunuri	-	-	-	-	-
Utilizarea terenurilor	2	-	2 (0,8)	-	80
Structuri agricole	39	21	18 (0,9)	-	95,5
Producție vegetală	-	-	-	-	-
Producție animală	15	8	7 (0,7)	-	86
Alte structuri agricole	-	-	-	-	-
Silvicultură	-	-	-	-	-
Pescuit	-	-	-	-	-
Statistica mediului	-	-	-	-	-
Informații regionale	-	-	-	-	-
Comitete în domeniul statisticii	5	-	5 (0,8)	-	80
Total reglementări române	94	36	58	-	87,6

			(0,8)		
--	--	--	-------	--	--

Gradul de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul comunitar

Potrivit Metodologiei, gradul de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul comunitar se poate aprecia prin analiza comparată a gradului de transpunere și a gradului de compatibilitate.

Tabelul nr. 12.3

Gradul de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul comunitar

Statistica	Grad de transpunere %	Grad de compatibilitate %
Principii de bază	100	75
Clasificare	-	-
Coordonare statistică	-	-
Registre	-	-
Securitatea datelor și confidențialitate	-	-
Populația	-	-
Piața muncii	-	-
Protecția consumatorului	100	100
Statistica conturilor naționale	-	-
Statistica trimestrială și de mediu	100	70
Conturi financiare	100	80
Monitorizare și resurse		50
Prețuri	-	-
Industrie	100	90
Energie și materii prime	100	95
Transport	100	80
Comunicații	100	-
Turism	100	100
Servicii	-	-
Comerț cu bunuri	33	-
Utilizarea terenurilor	100	80
Structuri agricole	76,13	95,5
Producție vegetală	-	-
Producție animală	100	86
Alte structuri agricole	-	-
Silvicultură	-	-
Pescuit	-	-
Statistica mediului	-	-
Informații regionale	-	-
Comitete în domeniul statisticii	-	80
Total reglementări române	86,43	87,6

Concluzii

Gradul de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul statistic al anului 2002 este cuprins între 86,43% și 87,6%, încadrându-se în programul de concordanță a legislației capitolului 13. În opinia experților INS, s-a depășit faza acumulărilor cantitative și s-a trecut la etapa rafinamentelor, vizându-se conservarea elementelor valoroase și creșterea calității datelor statistice.

Pe baza programului Eurostat pentru perioada 2003-2007, INS a elaborat o strategie proprie pe termen mediu (2003-2006). S-a avut în vedere necesitatea transpunerii treptate, până la momentul aderării, a întregii legislații europene din domeniul statisticii și capacitatea de absorbție a fondurilor europene destinate acestui scop.

Obiectivele strategice pentru perioada 2003-2006 prevăd “armonizarea tuturor metodologiilor de calcul a indicatorilor statistici cu normele europene, încât până în anul 2007 să se asigure compatibilitatea sistemului statistic național cu sistemele statistice ale UE. Se prevede furnizarea datelor și informațiilor asociate capitolelor aflate încă în negociere cu UE, în vederea finalizării acestui proces în concordanță cu obiectivele Programului Economic de Preaderare a României la UE.

Se vor perfecționa tehnologiile de culegere, prelucrare și analiză a datelor statistice, se va îmbunătăți sistemul electronic de producere, exploatare și diseminare a informațiilor. Se fundamentează un set de norme și metode, inclusiv matematice, în vederea implementării unui sistem care să permită revizuirea și monitorizarea calității și fiabilității datelor statistice și a transparenței acestora.

INS desfășoară un amplu program de revizuire a calității datelor statistice, concretizat, pe de o parte, în elaborarea unor rapoarte de calitate pentru unele domenii statistice, și, pe de altă parte, prin organizarea de anchete de măsurare a gradului de satisfacție a utilizatorilor. De asemenea, INS și-a propus revizuirea buletinelor statistice metodologice pentru asigurarea armonizării depline cu normele europene.

Se va dezvolta statistica regională, domeniu pentru care INS a finalizat anchete pilot privind condițiile de viață, demografia, IMM și transportul rutier de bunuri la nivel regional. De asemenea, INS a organizat un amplu program de formare profesională a în domeniul statisticii regionale salariaților din direcțiile județene de statistică

INS se preocupă de dezvoltarea statisticii în următoarele domenii: societatea informațională, statistica socială (statistica veniturilor și condițiilor de viață), transportul rutier de pasageri, conturi satelit privind cheltuielile pentru protecția mediului, matricea contabilității sociale, arhitectura IT și pagina web a INS, relații cu mass-media, precum și de întărirea capacității de elaborare a studiilor statistice în domeniul economic și social.

CAPITOLUL 13 - POLITICA SOCIALĂ ȘI DE OCUPARE A FORȚEI DE MUNCĂ

Introducere

Negocierile la acest capitol au fost deschise în cadrul Conferinței Interguvernamentale pentru Aderarea României la UE din 24 octombrie 2001 și închise provizoriu în cadrul Conferinței din 19 aprilie 2002. Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, în calitate de integrator de capitol, colaborează în transpunerea și implementarea *acquis*-ului cu alte 11 instituții care sunt membre ale delegației sectoriale. România a acceptat integral *acquis*-ul comunitar privind capitolul 13, în vigoare la 31.12.2002.

Acquis-ul acestui capitol este extrem de divers, reglementând domenii de mare importanță pentru stabilitatea socială și economică, ca: piața muncii; dialogul social; egalitatea de șanse între femei și bărbați; nediscriminarea; ocuparea forței de muncă; securitatea socială, populația vârstnică și excluziunea socială; persoane cu handicap; sănătatea publică; sănătatea și securitatea muncii. Toate domeniile enumerate constituie subcapitolele ale capitolului 13.

Obiectivele europene din aceste domenii, reglementate de *acquis*-ul capitolului 13, au fost stabilite prin Carta Socială Europeană, Carta Comunitară privind Drepturile Sociale Fundamentale și Cartea Albă-Politica Socială Europeană.

Prin transpunerea și implementarea *acquis*-ului acestui capitol, România va contribui la realizarea obiectivului stabilit în cadrul Consiliului European de primăvară de la Lisabona din anul 2000, privind transformarea Europei în cel mai competitiv și dinamic spațiu economic bazat pe cunoaștere din lume, capabil să genereze locuri de muncă mai multe și mai bune, precum și o coeziune socială mai puternică”. S-a considerat că cea mai importantă problemă a majorității Statelor Membre o reprezintă șomajul. Eradicarea șomajului până în anul 2010 constituie o prioritate a Uniunii Europene.

Fondul Social European (FSE) reprezintă principalul instrument financiar pentru acțiuni structurale ale UE, care oferă mijloace pentru implementarea obiectivului Strategiei Europene de Ocupare a Forței de Muncă (SEO). FSE finanțează acțiuni ale Statelor Membre care au ca scop prevenirea și combaterea șomajului, dezvoltarea resurselor umane și integrarea pe piața muncii, șanse egale pentru bărbați și femei, dezvoltare durabilă și coeziune economică și socială. Asistența financiară din FSE este acordată pe baza priorităților naționale stabilite în Planurile Naționale de Acțiune pentru Ocupare din fiecare Stat Membru.

În domeniul legislației muncii, prioritățile UE vizează definirea cerințelor minime de lucru, și nu neapărat armonizarea legislației. În ceea ce privește subcapitolul „Sănătatea și securitatea în muncă”, în anul 2002 a fost adoptată noua „Strategie a Comunității privind securitatea și siguranța în muncă”, pentru perioada 2002-2006, care oferă o nouă abordare a culturii muncii, bazată pe calitatea muncii, prevenirea riscurilor și construirea de parteneriate.

Chiar dacă politica privind protecția socială este în responsabilitatea fiecărui stat, Comisia a considerat că își poate oferi ajutorul prin promovarea unor măsuri și acțiuni comune.

Dialogul cu partenerii sociali reprezintă baza modelului social european. Egalitatea de tratament între bărbați și femei, ca principiu de bază al democrației, este promovată printr-o serie de programe de acțiune multi-anuale, care sunt dezvoltate și implementate cu ajutorul Statelor Membre.

Transpunerea *acquis*-ului în legislația română a constituit o preocupare permanentă a ministerului integrator de capitol - Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei (MMSSF), care a colaborat cu celelalte ministere care au responsabilități în domeniul politicii sociale și de ocupare a forței de muncă în cadrul delegației sectoriale pentru capitolul 13. Prin apariția noului **Cod al Muncii** (Legea nr. 53/2003), intrat în vigoare la 1 martie 2003, au fost armonizate cu *acquis*-ul prevederile următoarelor domenii: munca cu fracțiune de normă, contractul de muncă

pe durată determinată, protecția tinerilor în muncă, organizarea timpului de lucru, concedierile colective, informarea lucrătorilor asupra condițiilor aplicabile contractului sau raportului de muncă. Comisia Europeană a apreciat în Raportul de țară pentru anul 2003, că :”noul Cod al Muncii a încorporat principiile esențiale ale *acquis*-ului din acest domeniu, dar că sunt încă necesare unele ajustări, precum și că „o parte importantă a *acquis*-ului trebuie să fie implementată prin legislație secundară”.

Egalitatea de tratament pentru bărbați și femei a fost reglementată de Legea nr. 202/2002, intrată în vigoare la data de 8 iunie 2002. Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei are responsabilitatea analizării, amendării și/sau eliminării din cuprinsul actelor normative sau administrative a dispozițiilor contrare egalității de șanse și tratament între femei și bărbați, exercitând, totodată, controlul asupra aplicării prevederilor legii prin instituții coordonate sau subordonate (5) sau prin alte autorități publice (6). Codul Muncii include, de asemenea, o prevedere generală privind lucrul în timpul nopții pentru femeile gravide. Raportul de țară menționat mai sus apreciază că în acest domeniu sunt necesare prevederi detaliate. În acest sens, a fost adoptată Legea nr. 25/2004 pentru aprobarea OG nr. 96/2003 privind protecția maternității la locurile de muncă.

În scopul deplinei concordanțe a legislației naționale cu *acquis*-ul la capitolul **Sănătatea și securitatea în muncă**, s-au revizuit Normele generale de protecție a muncii și au fost aprobate prin Ordin comun al MMSS nr. 508/2002 și al Ministerului Sănătății nr. 933/2002. Prin acest act normativ au fost transpuse prevederile a 20 de directive europene dintre care, 14 sunt directive de bază. În cadrul proiectului „Conceperea unui sistem de protecție pentru lucrătorii expuși la agenți periculoși de muncă”, derulat în cooperare cu Ministerul Angajării și Solidarității din Franța, au fost modificate și completate Normele Generale de Protecție a Muncii pentru transpunerea a 7 Directive referitoare la agenții chimici, cancerigeni, biologici, azbest și zgomot, aprobate prin Ordinul comun nr. 508/933/2002 al MMSS (în prezent MMSF) și Ministerul Sănătății și Familiei (în prezent Ministerul Sănătății).

Subcapitolul **Dialog Social** a înregistrat progrese în plan legislativ prin adoptarea unor acte normative de interes social deosebit: Legea nr. 429/2003 de revizuire a Constituției României, Legea nr. 54/2003 a sindicatelor, Legea nr. 53/2003 – Codul Muncii, Legea nr. 58/2003 pentru modificarea și completarea Legii nr. 109/1997 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, HG nr. 569/2002 pentru modificarea și completarea HG nr. 314/2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea comisiilor de dialog social în cadrul unor ministere și prefecturi.

Evaluarea gradului de transpunere s-a efectuat, conform metodologiei, printr-un indice calculat prin raportarea actelor comunitare transpuse, pe tipuri de acte (directive, decizii), ponderate cu diferiți coeficienți de semnificație, la totalul actelor relevante. Actele comunitare nerelevante, (adică cele expirate, cele referitoare la alte țări sau care au valabilitate doar după aderare), au fost identificate și excluse din totalul reglementărilor UE.

Astfel, pe baza *Progress Editor 12.80*, au fost depistate următoarele acte comunitare nerelevante: la subcapitolul 01, sunt 2 directive și o decizie nerelevante pentru România; la subcapitolul 02 sunt 14 decizii expirate și alte 4 nerelevante; la subcapitolul 03 este nerelevantă o directivă; la subcapitolul 05, sunt 3 decizii sunt expirate și una nerelevantă; subcapitolul 06 conține , o decizie abrogată și una nerelevantă pentru România; subcapitolul 07 conține 2 decizii nerelevante; în subcapitolul 10 sunt 2 directive abrogate, 14 decizii abrogate și o decizie nerelevantă; în subcapitolul 11 sunt expirate 11 directive și 7 decizii. Coeficienții de semnificație cu care s-au

ponderat diferitele tipuri de acte comunitare care s-au transpus, adică directivele și deciziile, sunt: pentru directive =1; pentru decizii = 0,9.

Tabelul nr. 13.1

Gradul de transpunere a *acquis*-ului Capitolului 13

Nr. Subcap	Subcapitol	Nr. acte comunitare	Acte comunitare relevante			Acte comunitare transpuse		Grad de transpunere %
			R.	Di.	De.	Di.	De.	
13.01	Legislația muncii	21	-	18	-	16	-	88,8
13.02	Dialogul social	20	-	-	2	-	2	100
13.03	Egalitatea de tratament între femei și bărbați	13	-	8	4	8	4	100
13.04	Nediscriminarea	3	-	2	1	2	1	100
13.05	Ocuparea forței de muncă	7	-	-	3	-	3	100
13.06	Fondul Social European	12	1	-	-	-	-	-
13.07	Securitatea socială	4	-	-	2	-	2	100
13.08	Persoanele cu handicap	1	-	-	1	-	-	-
13.09	Fundația de la Dublin	10	10	-	-	-	-	-
13.10	Sănătatea publică	22	-	1	4	1	4	100
13.11	Sănătatea și securitatea în muncă	44	-	23	-	22	-	95,6
Total		157	11	52	17	49	16	94,2

Nota: R = regulamente (acestea nu s-au transpus, ci s-au preluat, după caz, prevederile lor în legislația română).

În domeniul **Sănătății Publice**, prin Ordinul Ministrului Sănătății nr. 248/149/2003 pentru aprobarea subprogramelor de sănătate, în anul 2003 au fost actualizate liniile strategice ale Programului Comunitar de Sănătate Publică, în scopul asigurării compatibilității cu prevederile Deciziei Consiliului nr. 1786/2002/CE. În vederea transpunerii în totalitate a Deciziei Consiliului nr. 97/102/CE privind adoptarea unui plan de acțiune pentru prevenirea dependenței de droguri și în conformitate cu obiectivele Planului European de Acțiune asupra Drogurilor 2000-2004, în perioada septembrie 2002 - iunie 2003 au fost adoptate 5 reglementări. Pentru introducerea unui nou sistem de rambursare privind medicamentele eliberate în sistem de compensare au fost adoptate 2 hotărâri de guvern.

În Raportul de țară pentru anul 2003 se apreciază că legislația privind tutunul este încă parțial în acord cu *acquis*-ul. Recent, a fost adoptată Legea nr. 90/2004 pentru modificarea și completarea Legii nr. 349/2002 privind prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun.

Ocuparea forței de muncă, domeniu sensibil, a fost reglementat de acte normative, precum: Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, de HG nr. 759/2002 privind Planul Național de Ocupare a Forței de Muncă. A fost adoptat noul Plan de Acțiune pentru Ocupare pe perioada 2004-2005 pe baza Strategiei Europene de Ocupare revizuite și a Liniilor directoare de ocupare (Employment guidelines) în conformitate

cu prioritățile, angajamentele și recomandările identificate în Documentul Comun de Evaluare a Politicilor de Ocupare (Joint Assessment Paper-JPA). La 7 ianuarie 2003 a fost semnat Memorandumul de înțelegere privind participarea României la programul ”Măsuri comunitare de stimulare în domeniul ocupării forței de muncă”. Cadrul legal a fost stabilit în baza deciziei cadru nr. 1/2002 a Consiliului de Asocierie România – UE.

La subcapitolul **Securitate socială, persoane vârstnice și excludere socială**, au fost elaborate 8 acte normative care au transpus *acquis*-ul .

Asistența Socială a beneficiat de o serie de reglementări care au asigurat, în acord cu *acquis*-ul, consolidarea politicii sociale a Guvernului (HG nr. 811/2002 de aprobare a Programului Social pentru perioada 2002-2003), organizarea sistemului de servicii sociale (Legea nr. 515/2003 pentru aprobarea OG nr. 68/2003 privind serviciile sociale, HG nr. 1615/2003 privind organizarea și funcționarea Comisiei de Mediere Sociala), incluziunea socială (Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, HG nr. 829/2002 pentru aprobarea Planului Național Anti-Sărăcie și Promovare a Incluziunii Sociale), protecția persoanelor cu nevoi speciale (HG nr. 1360/2002 privind stabilirea cuantumului lunar al alocației de stat pentru copii, OUG nr. 105/2003 privind alocația familială complementară și alocația de susținere pentru familia monoparentală), ajutoarele sociale (Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat), indexarea nivelului lunar al veniturii minim garantat (HG nr. 1037/2002).

Protecția specială a persoanelor cu handicap a fost reglementată prin 17 acte normative, printre care Legea nr. 519/2002 pentru aprobarea OUG nr. 102/1999 privind protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap, OG nr. 14/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru persoanele cu handicap și HG nr. 1215/2003 pentru aprobarea Strategiei Naționale privind protecția specială și integrarea socială a persoanelor cu handicap.

În vederea implementării depline a *acquis*-ului în domeniul **Luptei împotriva discriminării**, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a promovat proiectul pentru modificarea și completarea OG nr. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, precum și Legea nr. 27/2004.

Determinarea gradului de compatibilitate a legislației române cu *acquis*-ul comunitar

Coeficientul gradului de compatibilitate a fost determinat ca raport între suma actelor normative române care transpun *acquis*-ul care au diferite grade de compatibilitate (totală sau parțială), ponderate cu coeficienții: 1 pentru compatibilitate totală și 0,5 pentru compatibilitate parțială și totalul reglementărilor românești. Rezultatele calculelor sunt redată în ultima coloană a *Tabelului nr. 13.2*.

Tabelul nr. 13.2

Gradul de compatibilitate a legislației române cu *acquis*-ul transpus

Nr. subcap.	Subcapitol	Acte normative române ce transpun <i>acquis</i> -ul, având compatibilitate:			Grad transpunere %
		Totală	Parțială	Necunoscută	
13.01	Legislația muncii	57	17	-	88,5
13.02	Dialog social	22	-	-	100
13.03	Egalitatea de șanse femei-bărbați	83	17	-	91,5
13.04	Antidiscriminare	19	-	-	100
13.05	Ocuparea forță de muncă	5	-	-	100

13.06	Fondul Social European	-	-	-	-
13.07	Securitatea socială	8	-	-	100
13.08	Persoane cu handicap	-	-	-	-
13.09	Fundația de la Dublin	-	-	-	-
13.10	Sănătatea publică	14	1	-	96,66
13.11	Sănătatea și securitatea în muncă	74	2	-	98,9
Total		282	37	-	94,2

Aprecierea gradului de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul transpus se poate face, atât pentru fiecare subcapitol, cât și pe ansamblu, prin compararea celor doi coeficienți și anume coeficientul gradului de transpunere și coeficientul gradului de concordanță, din tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 13.3
Gradul de concordanță a legislației române cu *acquis*-ului capitolului 13

Nr. subcap.	Subcapitol	Grad de transpunere %	Grad de compatibilitate %
13.01	Legislația muncii	88,8	88,5
13.02	Dialog social	100	100
13.03	Egalitatea de tratament între femei și bărbați	100	91,5
13.04	Antidiscriminare	100	100
13.05	Ocuparea forță de muncă	100	100
13.06	Fondul Social European	-	-
13.07	Securitatea socială	100	100
13.08	Persoane cu handicap	-	-
13.09	Fundația de la Dublin	-	-
13.10	Sănătatea publică	100	96,66
13.11	Sănătate și securitate în muncă	95,6	98,9
Total		94,2	94,2

Concluzii

La capitolul 13 s-au făcut progrese pentru asigurarea concordanței legislației române cu *acquis*-ul, relevante și de valoare înaltă și identică a celor doi coeficienți. Adoptarea noului Cod al Muncii a însemnat un pas deosebit de important în transpunerea *acquis*-ului din acest domeniu. Eforturile principale vor trebui îndreptate în viitor spre finalizarea acestui proces, dar, mai ales, spre implementarea legislației transpuse.

CAPITOLUL 14 - ENERGIE

Capitol deschis în timpul președinției spaniole (semestrul I / 2002).

Stadiul capitolului: capitol deschis – în curs de negociere.

Introducere

Raportul Anual al Comisiei Europene privind România din 5 noiembrie 2003 afirmă privitor la acest capitol că “România a făcut progrese în câteva domenii. Atenția autorităților trebuie îndreptată către implementarea legislației, reformele structurale în sectorul energetic, creșterea eficienței colectării facturilor, constituirea stocurilor petroliere, consolidarea capacității administrative”.

Principalele rezultate

Prezența sintetic, principalii indicatori de concordanță a legislației române sunt următorii¹⁵:

- Gradul de transpunere (*Tabelul nr. 14.2*): 53.2%
- Gradul de compatibilitate (*Tabelul nr. 14.3*): 72.2%

*De menționat că acești indicatori pot avea valori superioare, în măsura în care numărul de acte comunitare nerelevante identificate este mai mare (modelul de calcul din *tabelele nr. 14.1 și 14.2*). Se recomandă o aprofundare a analizei acestora.*

Gradul de transpunere (*Tabelul nr. 14.2*) a fost calculat fără a se considera regulamentele. Pentru regulamente se poate aprecia numai un anumit grad de preluare.

De remarcat faptul că gradul de transpunere are valori superioare dacă numărul de acte comunitare considerate nerelevante pentru România este mai mare. Valoarea gradului de compatibilitate crește către 100% (*Figura nr. 14.1*), odată cu aprecierea coeficientului C₂ corespunzător actelor normative adoptate în România considerate cu compatibilitate parțială (*Tabelul nr. 14.3*).

Tabelul nr. 14.1¹⁶

Acquis-ul comunitar specific Capitolul 14. Energie - numeric

Tipul de acte comunitare	Numărul total de acte comunitare	Numărul de acte comunitare nerelevante	Diferența (T-N)
R	18	-	18
Di	30	1	29
De	131	62	69
Av	-	-	-
Rc	-	-	-
Alt.	14	-	14
Numărul total	193	63	130

Prelucrat după Progress Editor 12.80, TAIEX (Technical Assistance Information Exchange Office). CD Database, January 2004.

Tabelul nr. 14.2¹⁷

Concordanța legislativă:

Evaluarea gradului de transpunere a actelor comunitare în legislația română

¹⁵ Conform Metodologiei de calcul prezentate.

¹⁶ A se vedea Tabelul nr. 9.4.

¹⁷ A se vedea Tabelul nr. 9.4.

Capitolul 14. Energie

Tipul de acte comunitare (pondera)	Numărul total de acte comunitare	Numărul de acte comunitare nerelevante	Diferența (T-N)	Numărul de acte comunitare transpuse în România
R	18	0	18	5
Di (1.0)	30	1	29	20
De (0.9)	131	62	69	32
Av (0.2)	0	0	0	0
Rc (0.2)	0	0	0	0
Alt. (0.1)	14	0	14	4
Numărul total	193	63	130	61
Numărul de acte minus R	175	63	112	56
Gradul de transpunere K_T			53.2%	

Prelucrat după Progress Editor 12.80, TAIEX (Technical Assistance Information Exchange Office). CD Database, January 2004.

Tabelul nr. 14.3

Concordanța legislativă: Evaluarea gradului de compatibilitate

Capitolul 14. Energie

Nr. crt.	Capitolul de negociere	Numărul de acte comunitare transpuse în România	Numărul de : cte normative adoptate în România		Dintre care – cu compatibilitate:					
					Totală ($C_1 = 1$)		Parțială ($C_2 = 0.5$)		Necunoscută ($C_3 = 0$)	
					Număr	%	Număr	%	Număr	%
14	Energie	56	81	100	36	44.4	10+35	55.6	0	0.0
Gradul de compatibilitate: 72.2%										

Prelucrat după Progress Editor 12.80, TAIEX (Technical Assistance Information Exchange Office). CD Database, January 2004.

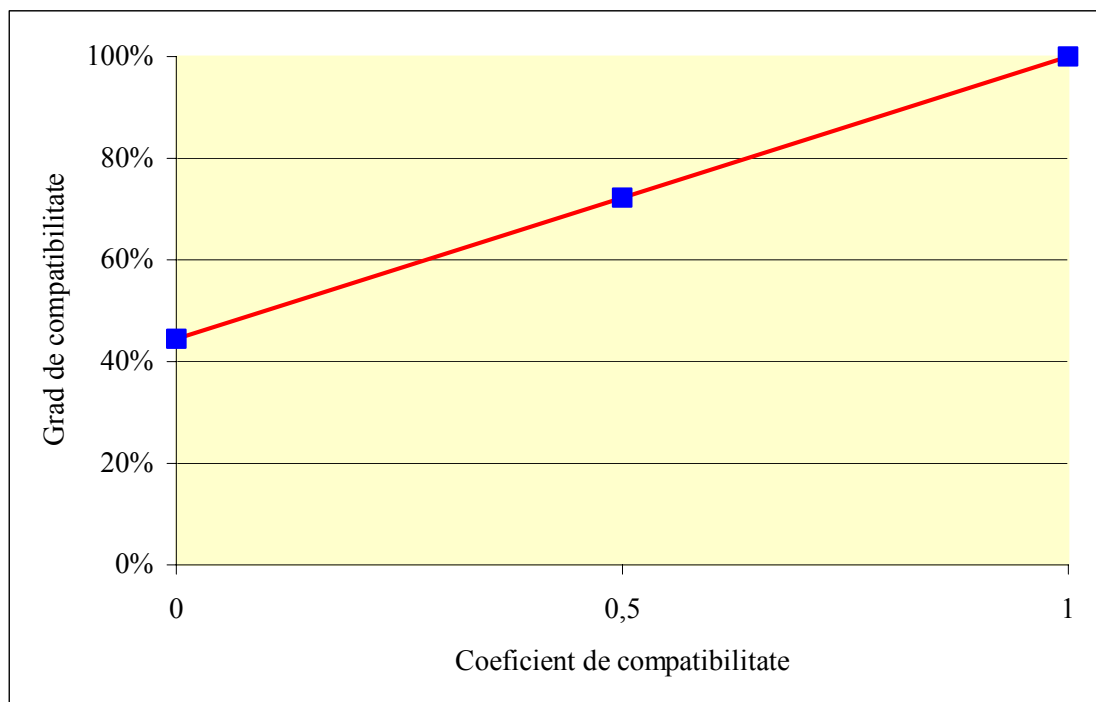

Figura nr. 14.1. Estimarea gradului de compatibilitate legislativă pentru Capitolul 14.

Analizarea gradului de compatibilitate depinde foarte mult de aprecierea coeficientului de compatibilitate. Deși informațiile din *Progress Editor 12.80* precizează compatibilitatea a 35 de acte normative adoptate în România ca fiind “necunoscută” și, conform *Metodologiei de calcul*, ar trebui asociat coeficientul de compatibilitate $C_3 = 0$ (ceea ce ar conduce la un grad de compatibilitate de 50,6%), totuși dezbaterile susținute pe această temă, împreună cu experții din ministerul integrator de capitol (Ministerul Economiei și Comerțului), au condus la concluzia că mult mai rezonabil este un coeficient de compatibilitate nenul. Astfel, numărul actelor normative adoptate în România, având compatibilitate parțială devine 45.

În *Figura nr. 1* se reprezintă grafic variația gradului de compatibilitate funcție de coeficientul de compatibilitate. Având în vedere că este hazardat să se atribuie acestui coeficient o valoare certă, este de preferat să se estimeze un coeficient de compatibilitate $C_2 = 0.5$ (din considerente statistice de minimizare a erorii) – pentru care corespunde un grad de compatibilitate de 72,2% (cu variație de până la 100%).

Perspective

În ultima săptămână a lunii februarie 2004 (24-25 februarie), Premierul român a avut întrevederi la Bruxelles cu Președintele Parlamentului European (Pat Cox), Președintele Comisiei Europene (Romano Prodi) și Comisarul European pentru Extindere (Guenther Verheugen) – în cursul cărora a prezentat un plan de acțiune cuprinzând acte normative cu termen de finalizare luna iunie 2004, precum și prioritățile Executivului în vederea finalizării negocierilor asupra capitolelor de aderare. Conform Planului de acțiune prezentat la Bruxelles, Guvernul va lansa spre dezbateră publică un pachet legislativ cuprinzând proiectele de legi care să fie finalizate până în luna iunie. În domeniul *energiei*, Executivul va lua măsuri pentru:

- accelerarea privatizării sectorului de distribuție a gazelor naturale și a energiei electrice;
- finalizarea procesului de privatizare a SNP Petrom.

Concluzii

1. Capitolul de negociere 14. *Energie* este deschis încă din timpul președinției spaniole (semestrul I/2002) și încă în curs de negociere – cu perspectiva închiderii până la finele acestui an.
2. Acest capitol este dificil și din punct de vedere al transpunerii legislative și implementării (193 de acte comunitare, respectiv 56 acte comunitare, deja, transpuse prin 81 acte normative).
3. În perioada ianuarie – februarie 2004 s-au raportat progrese notabile în domeniul transpunerii (de la 31.6% la 53.2%).
4. Deși nu se pune problema transpunerii regulamentelor, se poate totuși aprecia un grad de preluare a regulamentelor în legislația română de 27.8%: 5 din 18 regulamente (*Tabelul nr. 14.2*).
5. Gradul mediu de compatibilitate legislativă este de aproape 75% (72.2%). Acest lucru se datorează mai ales faptului că un număr semnificativ de acte normative adoptate în România (35 din 81) sunt declarate în *Progress Editor 12.80* ca având compatibilitate legislativă necunoscută. Se impune o aprofundare a cercetării în acest sens și precizări corespunzătoare.

CAPITOLUL 15 - POLITICI INDUSTRIALE

Capitol deschis în timpul președinției daneze (semestrul II / 2002).

Stadiul capitolului: capitol închis provizoriu – în timpul președinției daneze (semestrul II/2002).

Introducere

Raportul Anual al Comisiei Europene privind România din 5 noiembrie 2003 afirmă privitor la acest capitol că “România a făcut progrese în constituirea structurilor de implementare, continuarea privatizării. Trebuie accelerate restructurarea și privatizarea industriilor strategice. Sunt îndeplinite angajamentele și obligațiile asumate în negocieri”.

Principalele rezultate

Prezentați sintetic, principalii indicatori de concordanță a legislației române sunt următorii¹⁸:

- Gradul de transpunere (*Tabelul nr. 15.2*): 100%
- Gradul de compatibilitate (*Tabelul nr. 15.3*): ~ 50.0%

Valoarea gradului de compatibilitate crește către 100% (*Figura nr. 15.1*), odată cu aprecierea coeficientului C₂ corespunzător actelor normative adoptate în România considerate cu compatibilitate parțială (*Tabelul nr. 15.3*).

Tabelul nr. 15.1¹⁹

Acquis-ul comunitar specific Capitolului 15. Politici industriale - numeric

Tipul de acte comunitare	Numărul total de	Numărul de acte	Diferența (T-N)
--------------------------	------------------	-----------------	-----------------

¹⁸ Conform Metodologiei de calcul prezentate.

¹⁹ A se vedea Tabelul nr. 9.4.

	acte comunitare	comunitare nerelevante	
R	-	-	-
Di	-	-	-
De	14	12	2
Av	-	-	-
Rc	-	-	-
Alt.	-	-	-
Numărul total	14	12	2

Prelucrat după Progress Editor 12.80, TAIEX (Technical Assistance Information Exchange Office). CD Database, January 2004.

Tabelul nr. 15.2²⁰

Concordanța legislativă:

Evaluarea gradului de transpunere a actelor comunitare în legislația română

Capitolul 15. Politici industriale

Tipul de acte comunitare (pondera)	Numărul total de acte comunitare	Numărul de acte comunitare nerelevante	Diferența (T-N)	Numărul de acte comunitare transpuse în România
R	0	0	0	0
Di (1.0)	0	0	0	0
De (0.9)	14	12	2	2
Av (0.2)	0	0	0	0
Rc (0.2)	0	0	0	0
Alt. (0.1)	0	0	0	0
Numărul total	14	12	2	2
Numărul de acte minus R	14	12	2	2
Gradul de transpunere K_T			100%	

Prelucrat după Progress Editor 12.80, TAIEX (Technical Assistance Information Exchange Office). CD Database, January 2004.

²⁰ A se vedea Tabelul nr. 9.4.

Tabelul nr. 15.3

Concordanța legislativă: Evaluarea gradului de compatibilitate

Capitolul 15. Politici industriale

Nr. crt.	Capitolul de negociere	Numărul de acte comunitare transpuse în România	Numărul de acte normative adoptate în România		Dintre care – cu compatibilitate:					
					Totală (C ₁ = 1)		Parțială (C ₂ = 0.5)		Necunoscută (C ₃ = 0)	
					Număr	%	Număr	%	Număr	%
15	Politici industriale	2	2	100	0	.0	2	100	0	.0
Gradul de compatibilitate: 50%										

Preluat după Progress Editor 12.80, TAIEX (Technical Assistance Information Exchange) Office. CD Database, January 2004.

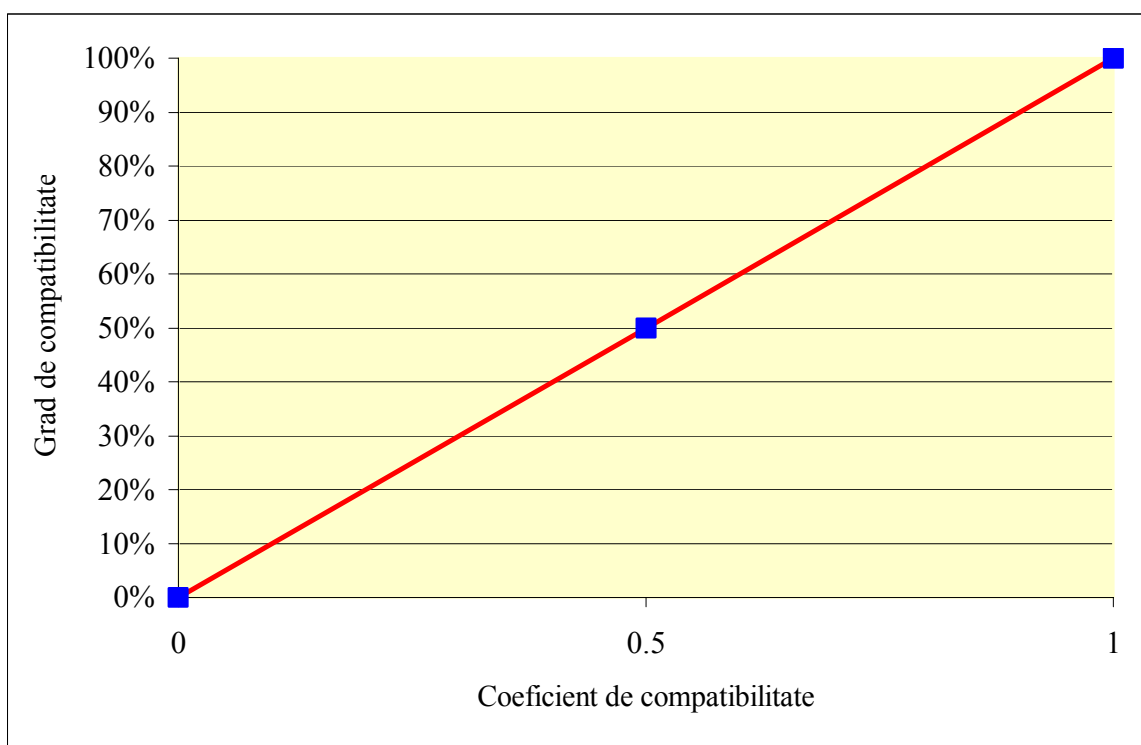

Figura nr. 15.1. Estimarea gradului de compatibilitate legislativă pentru Capitolul 15.

Analizarea setului celor 14 acte comunitare – împreună cu experții din ministerul integrator de capitol (Ministerul Economiei și Comerțului) – a condus la concluzia că numai două dintre acestea sunt aplicabile în prezent României, astfel încât, indiferent dacă gradul de transpunere se calculează ponderat sau neponderat, *gradul de transpunere se poate aprecia la 100%* (Tabelul nr. 15.2).

Analizarea gradului de compatibilitate depinde foarte mult de aprecierea coeficientului de compatibilitate. Deși informațiile din *Progress Editor 12.80* precizează compatibilitatea celor două acte normative adoptate în România ca fiind “necunoscută” și, conform *Metodologiei de calcul*, ar trebui asociat coeficientul de compatibilitate $C_3 = 0$ (ceea ce ar conduce la un grad de compatibilitate nul!), totuși dezbaterile susținute pe această temă, împreună cu experții din ministerul integrator de capitol (Ministerul Economiei și Comerțului), au condus la concluzia că mult mai rezonabil este un coeficient de compatibilitate nenul. În *Figura nr. 1* se reprezintă grafic variația gradului de compatibilitate funcție de coeficientul de compatibilitate. Având în vedere că este hazardat să se atribuie acestui coeficient o valoare certă, este de preferat să se estimeze un coeficient de compatibilitate $C_2 = 0.5$ (din considerente statistice de minimizare a erorii). Rezultă un grad de compatibilitate de circa 50.0% (cu variație largă de până la 100%).

În prezent, la Ministerul Economiei și Comerțului se întocmește semestrial programul pentru transpunerea directivelor UE în domeniul politicilor industriale și se analizează săptămânal stadiul de realizare; intervențiile de reglare se realizează mai ales prin Direcțiile de Integrare Europeană. Modul de colaborare cu celelalte ministere se apreciază ca fiind foarte bun, unele disfuncții (întârzieri) având numai caracter local și izolat (printre cauze: întârzieri ale poștei militare; unele deficiențe de comunicare internă; supraîncărcarea și presiunea sarcinilor uneori birocratice, în condițiile unei slabe motivații salariale – mai ales în rândul funcționarilor publici tineri).

Perspective

În ultima săptămână a lunii februarie 2004, Premierul român a avut întrevederi la Bruxelles cu Președintele Parlamentului European (Pat Cox), Președintele Comisiei Europene (Romano Prodi) și Comisarul European pentru Extindere (Guenther Verheugen) – în cursul cărora a prezentat un plan de acțiune cuprinzând acte normative cu termen de finalizare luna iunie 2004, precum și prioritățile Executivului în vederea finalizării negocierilor asupra capitolelor de aderare.

Conform Planului de acțiune prezentat la Bruxelles, Guvernul va lansa spre dezbatere publică un pachet legislativ cuprinzând proiectele de legi care să fie finalizate până în luna iunie 2004. În domeniul *politicii industriale*, Executivul se angajează ca *Legea falimentului* să fie votată înainte de vacanța parlamentară de vară. De asemenea, Guvernul va lua măsuri pentru accelerarea privatizării și reducerea arieratelor:

- finalizarea procesului de privatizare a SNP Petrom;
- reducerea – în acest an – a arieratelor cu până la 0.5% din Produsul Intern Brut.

Concluzii

1. Capitolul de negociere *15. Politici industriale* este închis provizoriu.
2. Numărul actelor comunitare în domeniul politicilor industriale este relativ redus (14).
3. Nu există regulamente sau directive care se referă la acest capitol de negociere.
4. Deși sunt transpuse numai două acte, gradul de transpunere este practic 100%.
5. Gradul de compatibilitate legislativă este estimat la 50% (*Figura nr. 1*) dar valoarea sa crește către 100%, odată cu aprecierea coeficientului C_2 corespunzător actelor normative adoptate în România considerate cu compatibilitate parțială. Se recomandă o continuare a analizei în acest sens.

CAPITOLUL 16 - ÎNTREPRINDERI MICI ȘI MIJLOCI

Capitol deschis în timpul președinției portugheze (semestrul I / 2000).

Stadiul capitolului: capitol închis provizoriu – în timpul președinției portugheze (semestrul I/2000).

Introducere

Raportul Anual al Comisiei Europene privind România din 5 noiembrie 2003 afirmă privitor la acest capitol că “România a făcut eforturi considerabile de îmbunătățire a mediului de afaceri și de rezolvare a unor probleme importante în domeniul întreprinderilor mici și mijlocii. Trebuie continuate eforturile de eliminare a obstacolelor pentru întreprinzători și de îmbunătățire a surselor sustenabile de finanțare. Sunt îndeplinite angajamentele și obligațiile asumate în negocieri”.

Principalele rezultate

Prezentați sintetic, principalii indicatori de concordanță a legislației române sunt următorii²¹:

- Gradul de transpunere (*Tabelul nr. 16.2*): 83.1%
- Gradul de compatibilitate (*Tabelul nr. 16.3*): 90.1%

De remarcat faptul că gradul de transpunere are valori superioare dacă numărul de acte comunitare considerate nerelevante pentru România este mai mare.

Valoarea gradului de compatibilitate crește către 100%, odată cu aprecierea coeficientului C₂ corespunzător actelor normative adoptate în România considerate cu compatibilitate parțială (*Tabelul nr. 16.3*).

*Tabelul nr. 16.1*²²

Acquis-ul comunitar specific Capitolul 16. Întreprinderi mici și mijlocii - numeric

Tipul de acte comunitare	Numărul total de acte comunitare	Numărul de acte comunitare nerelevante	Diferența (T-N)
R	-	-	-
Di	-	-	-
De	10	3	7
Av	1	-	1
Rc	-	-	-
Alt.	-	-	-
Numărul total	11	3	8

Prelucrat după Progress Editor 12.80, TAIEX (Technical Assistance Information Exchange Office). CD Database, January 2004.

²¹ Conform Metodologiei de calcul prezentate.

²² A se vedea Tabelul nr. 9.4.

Concordanța legislativă:
Evaluarea gradului de transpunere a actelor comunitare în legislația română
Capitolul 16. Întreprinderi mici și mijlocii

Tipul de acte comunitare (ponderea)	Numărul total de acte comunitare	Numărul de acte comunitare nerelevante	Diferența (T-N)	Numărul de acte comunitare transpuse în România
R	0	0	0	0
Di (1.0)	0	0	0	0
De (0.9)	10	3	7	6
Av (0.2)	1	0	1	0
Rc (0.2)	0	0	0	0
Alt. (0.1)	0	0	0	0
Numărul total	11	3	8	6
Numărul de acte minus R	11	3	8	6
Gradul de transpunere K_T			83.1%	

Prelucrat după Progress Editor 12.80, TAIEX (Technical Assistance Information Exchange Office). CD Database, January 2004.

Concordanța legislativă: Evaluarea gradului de compatibilitate
Capitolul 16. Întreprinderi mici și mijlocii

Nr. crt.	Capitolul de negociere	Numărul de acte comunitare transpuse în România	Numărul de acte normative adoptate în România		Dintre care – cu compatibilitate:					
					Totală (C ₁ = 1)		Parțială (C ₂ = 0.5)		Necunoscută (C ₃ = 0)	
					Număr	%	Număr	%	Număr	%
16	Întreprinderi mici și mijlocii	6	11	100	9	82	2	18	0	0.0
					Gradul de compatibilitate: 90.1%					

Prelucrat după Progress Editor 12.80, TAIEX (Technical Assistance Information Exchange Office). CD Database, January 2004.

Analizarea setului celor 11 acte comunitare a condus la concluzia că numai opt dintre acestea sunt aplicabile în prezent României, astfel încât, *gradul de transpunere se poate aprecia la 83.1%* (Tabelul nr. 16.2).

Concluzii

1. Capitolul de negociere 16. *Întreprinderi mici și mijlocii* este închis provizoriu.

²³ A se vedea Tabelul nr. 9.4.

2. Acest capitol pare printre cele mai avansate, beneficiind și de numărul relativ redus al actelor comunitare (11) care trebuie transpuse.
3. Nu există regulamente sau directive care se referă la acest capitol de negociere.
4. Transpunerea documentelor este efectuată în proporție de peste 80% – un progres notabil raportându-se în perioada ianuarie – februarie 2004 (de la 54.5% la 83.1%).
5. Gradul de compatibilitate legislativă este printre cele mai mari (90.1%), 9 din cele 11 acte normative adoptate în România având compatibilitate totală.

CAPITOLUL 17 - ȘTIINȚA ȘI CERCETARE

Introducere

Acquis-ul acestui capitol, reglementat de art. 164 al Tratatului UE și Programul Cadru (art. 166), are ca scop creșterea contribuției Cercetării – Dezvoltării la îmbunătățirea competitivității industriei europene și a calității vieții, precum și la susținerea unei dezvoltări sustenabile prin contribuția științei și cercetării la dezvoltarea altor politici comunitare.

Acordul European de cooperare între UE și România prevede cooperarea în acest domeniu, îndeosebi prin participarea la Programele Cadru ale UE. Negocierile la acest capitol au fost deschise în cadrul Conferinței de Aderare a României la UE din 28-03-2000 și au fost închise provizoriu în cadrul Conferinței de Aderare România – UE din 01-06-2000.

În prezentarea capitolelor închise provizoriu, din decembrie 2003, se subliniază că „principalul obiectiv al *acquis*-ului comunitar la acest capitol îl constituie dezvoltarea unei politici comune în domeniile importante ale Cercetării – Dezvoltării. Spre deosebire de alte capitole, pentru care *acquis*-ul comunitar conține reglementări concrete pentru însușirea cărora statele candidate elaborează acte normative în vederea transpunerii efective, acest capitol are un ***acquis diferit***, care nu necesită măsuri suplimentare de transpunere în legislația națională, fiind necesare doar acțiuni speciale de întărire și punere în aplicare a legislației”.

Acquis-ul este structurat în trei categorii de acte privind:

- programele-cadru comunitare (pentru Cercetare – Dezvoltare și EURATOM), a căror durată este de 4 ani, numit „*acquis perisabil*”;
- acordurile internaționale de cooperare încheiate între UE și state-terțe;
- crearea Spațiului European al Cercetării.

România a acceptat integral *acquis*-ul comunitar privind capitolul 17 – Știință și Cercetare, în vigoare la data de 31 decembrie 2002. Angajamentele asumate în negocieri se referă la participarea la Programul Cadru 6 - termen 2002 – 2006 și implementarea Spațiului European al Cercetării. Aceasta presupune politici specifice, orientate spre îmbunătățirea performanței sistemului național al cercetării-dezvoltării.

Potrivit programului *Progress Editor 12.80*, cu date pentru februarie 2004, *acquis*-ul Capitolului 17 Știință și cercetare este compus din 72 acte comunitare, și anume: 3 regulamente, 53 de decizii, 13 acorduri, 2 protocoale și un memorandum. Aceste acte se găsesc grupate în 6 subcapitole, după cum rezultă din *Tabelul nr. 17.1*.

Tabelul nr. 17.1

Acquis-ul Capitolului 17 Știință și cercetare

	Subcapitole	Tipuri de acte comunitare										Acte comunitare	
		De.		R.		Acorduri		Memoranduri		Protocoale		Total	Nerelevant
		Total	Nerelevant	Total	Nerelevant	Total	Nerelevant	Total	Nerelevant	Total	Nerelevant		
17.10	Cercetare și dezvoltare tehnologică	15	15	-	-	7	7	1	1	-	-	23	23
17.20	Principii generale	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
17.30	Sectoare de cercetare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17.40	Știință	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1
17.50	Addendum 1-1-1999	25	-	2	-	5	5	-	-	-	-	32	5
17.60	Addendum 1-1-2000	11	10	-	-	1	1	-	-	2	2	14	13
Total		53	26	3	-	13	13	1	1	2	2	72	42

Din totalul actelor comunitare , 42 sunt nerelevante din următoarele motive:

- Se referă la alte țări (14);
- Devin valabile după aderare (20);
- Sunt deja expirate (8).

Gradul de transpunere a celor 30 de acte comunitare relevante s-a evaluat în două etape:

În exercițiul inițial de implementare a metodologiei am utilizat informațiile din *Progress Editor 12.80*, în care, toate actele normative române erau apreciate ca având „compatibilitate necunoscută”. Potrivit calculului efectuat pe baza metodologiei, a rezultat că gradul de compatibilitate este egal cu zero, ceea era un nonsens. În această variantă erau menționate doar 3 acte normative române, care se repetau de mai multe ori. De pildă, OG nr. 117/1999 privind adoptarea termenilor și condițiilor de participare a României la programele Comunității Europene în domeniul Cercetării, Dezvoltării Tehnologice și Demonstrațiilor și la Programele de cercetare și activitățile de instruire era menționată de 15 ori, deși a fost, deja, completată prin OG nr. 32/2000 și înlocuită ulterior de Legea nr. 775/ 2001.

Pentru a actualiza datele și a le face concordante cu realitatea, am studiat, prin comparație (împreună cu consilierul de integrare al Departamentului de Cercetare din Ministerul Educației, Cercetării) *acquis*-ul domeniului C-D conținut de *Progress Editor 12.80* și legislația română referitoare la domeniul C-D, adoptată în perioada 1998-2003. Am selectat reglementările care transpun *acquis*-ul și am apreciat gradul lor de compatibilitate cu actele comunitare pe care le-au transpus. Au fost identificate 22 de reglementări române care transpun întregul *acquis* al capitolului 17, majoritatea fiind total compatibile cu acesta.

Gradul de transpunere a *acquis*-ului la capitolul 17

	Subcapitol	Acte comunitare relevante în vederea transpunerii	Acte comunitare transpuse	Grad de transpunere %
17.10	Cercetare și dezvoltare tehnologică	-	-	-
17.20	Principii generale	-	-	-
17.30	Sectoare de cercetare	-	-	-
17.40	Știință	-	-	-
17.50	Addendum 1-1-1999	20 decizii	20	100
17.60	Addendum 1-1-2000	1 decizie	1	100
	Total	21 decizii	21	100

Subcapitolul - Principii generale - conține un Regulament ale cărui prevederi au fost preluate în legislația română în vederea creării condițiilor aplicării sale directe după aderare.

Documentul “Summaries of the Legislation – Romania – Research and Innovation. Adoption of the Community *Acquis*” menționează că „cercetarea constituie o prioritate a programului național pentru adoptarea *acquis*-ului”. Dacă într-un raport al Comisiei Europene din anul 1997 se exprima opinia că „România trebuie să depună un considerabil efort pentru a transforma sistemul de Cercetare – Dezvoltare într-unul eficient și competitiv la nivel internațional”, în raportul din noiembrie 1998 erau relevate progresele obținute în acest domeniu, menționându-se totodată că nu legislația, ci „situația economică generală constituie principalul obstacol în calea transformărilor din acest domeniu”. Raportul de țară din anul 2003 a evidențiat progresele realizate în domeniul Cercetare – Dezvoltare, îndeosebi în implementarea Planului Național de Cercetare – Dezvoltare și Inovare și reorganizarea Consiliului Inter-ministerial pentru Cercetare – Dezvoltare.

Legislația din 2002 și 2003 a constituit un progres pe linia transpunerii și implementării *acquis*-ului științei și cercetării. Astfel, asocierea din octombrie 2002, a României la cel de-al șaselea Program Cadru pentru Cercetare – Dezvoltare al UE și la cel de al șaselea Program-Cadru Euratom a fost reglementată prin HG nr. 368/2003 (pentru aprobarea plății contribuției României la bugetul celor două programe comunitare precum, și pentru aprobarea sprijinului financiar acordat participanților români, inclusiv pentru măsuri de stimulare a participării acestora). Extinderea până în anul 2005 a Planului Național de Cercetare – Dezvoltare și Inovare s-a legiferat prin HG nr. 556/2001 (privind reactualizarea Planului Național pentru C-D și Inovare). O prioritate a politicii din acest domeniu a fost înființarea centrelor de excelență, ca element central al rețelelor de înalt nivel în domeniul tehnico-științific. Acest obiectiv prioritar s-a transpus și în Legea nr. 324/2003 pentru aprobarea OG nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică și statutul personalului de cercetare-dezvoltare. Prin Legea nr. 50 din 21 ianuarie 2003 (pentru aprobarea OG nr. 14/2002 privind constituirea și funcționarea parcurilor științifice și tehnologice) s-a autorizat înființarea primului parc tehnico-științific. S-au reorganizat punctele naționale de contact pentru a se îmbunătăți participarea la Programul-Cadru 6.

Dificultățile principale ale domeniului nu sunt legate de transpunerea *acquis*-ului, ci de volumul redus al resurselor bugetare alocate Cercetării – Dezvoltării Având în vedere obiectivul de alocare a 3% din PIB pentru domeniul Cercetare – Dezvoltare până în anul 2010, stabilit de

Consiliul European de la Barcelona, Comisia Europeană recomandă României să crească considerabil sumele alocate acestui domeniu. După cum se menționează în Raportul de țară pe anul 2003, „participarea României la Programul-Cadru 5 a fost nesatisfăcătoare și nu a permis comunității științifice să beneficieze pe deplin de efortul de finanțare pe care l-a făcut România. De aceea, pentru viitor se impune îmbunătățirea cooperării între sectorul de cercetare și cel al întreprinderilor și îmbunătățirea managementului și coordonării fondurilor bugetare destinate cercetării – dezvoltării. Fluxurile de informații asupra Programului-Cadru trebuie să fie îmbunătățite pentru a crește capacitatea cercetătorilor de a face față procedurilor relevante”.

Evaluarea gradului de compatibilitate

Aprecierile pozitive ale oficialilor europeni, referitoare la pachetul legislativ adoptat în anii 1998 și 1999 (vizând elaborarea Planului Național pentru Cercetare – Dezvoltare și Inovare), și la cele elaborate în perioada 1999-2002 (privind stimularea activității din acest domeniu) și, mai ales, cele din anul 2003 susțin afirmația că: „reglementările juridice române au creat un cadru financiar și managerial conform cu procedurile UE”.

Potrivit evaluărilor noastre, cele 21 de decizii au fost transpuse prin reglementările conținute de cele 23 de acte normative române, care au, preponderent, compatibilitate totală (19). În acest caz, **gradul de compatibilitate** a fost calculat, potrivit Metodologiei, prin raportarea sumei reglementărilor române care au compatibilitate totală, ponderate cu un coeficient de semnificație =1 și a celor parțial compatibile (4), ponderate cu coeficientul =0,5, la totalul reglementărilor juridice române.

Din calcule a rezultat un coeficient de compatibilitate de 91%.

În concluzie, se poate spune că la acest capitol există un înalt grad de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul, ținând seama de valorile mari ale celor doi coeficienți, și anume, cel de transpunere, care este de 100% și cel de compatibilitate, care este de 91%.

CAPITOLUL 18 - EDUCATIE, FORMARE PROFESIONALĂ ȘI TINERET

Capitol deschis în timpul președinției portugheze (semestrul I, 2000).

Stadiul capitolului: capitol închis provizoriu în timpul președinției portugheze (semestrul I, 2000).

România acceptă în întregime *acquis*-ul în domeniul "Educație, formare profesională și tineret", în vigoare la 31 decembrie 2002, nesolicitând perioade de tranziție sau derogări.

Din cele 58 de acte comunitare existente în domeniu, România nu va transpune decât 29²⁴, deoarece: 4 sunt regulamente, care nu se transpun (dispozițiile acestora sunt preluate în legislația internă, în vederea creării condițiilor necesare aplicării acestora după aderare); 25 sunt acte comunitare care nu privesc țara noastră sau sunt ieșite din vigoare.

Principalele rezultate

✓ Gradul de transpunere	84,46%
✓ Gradul de compatibilitate	81,51%

²⁴ Numărul acestora sunt prezentate, pe categorii de acte, în Anexa nr 10.

Tabelul nr. 18.1

Evaluarea gradului de transpunere a actelor comunitare în legislația română²⁵

Capitolul 18	Nr. acte comunitare	Acte comunitare relevante				Acte comunitare transpuse/ dispoziții preluate				Grad de transpunere
		R.	Di.	De.	Alt.	R.	Di.	De.	Alt.	
Total	58	4	1	26	2	1	1	22	1	84,67%

Tabelul nr. 18.2

Evaluarea gradului de compatibilitate²⁶

Capitolul 18	Nr. prevederilor din legislația română	Compatibilitate			Grad de compatibilitate
		Totală	Parțială	Nec.	
Total	33	20	13	0	81,51%

În ceea ce privește *gradul de compatibilitate*, trebuie făcută următoarea observație: *Acquis-ul comunitar la capitolul 18 include, în principal, decizii și recomandări de politică educațională și de formare profesională pe care statele membre trebuie să le aibă în vedere la elaborarea propriilor politici naționale. Politica educațională și de formare profesională este de competența statelor membre, Tratatul Uniunii Europene solicitând acestora doar asigurarea dimensiunii europene a educației și formării profesionale. De aceea, este dificilă stabilirea gradului de compatibilitate a legislației naționale cu prevederile comunitare.* Astfel, gradul de preluare a dispozițiilor regulamentelor în legislația română, în vederea creării condițiilor pentru aplicarea lor directă după aderare, este de 25,00%.

Concluzii

De la ultimul raport de țară, au fost făcute unele progrese în ceea ce privește alinierea la *acquis* și în reforma generală a sistemului educațional.

Raportul menționează și faptul că bugetul limitat alocat sectorului educației reduce în mod inevitabil impactul reformelor avute în vedere. Noi eforturi trebuie întreprinse pentru sporirea gradului de școlarizare, îmbunătățirea actului educativ și stimularea adulților în vederea implicării acestora în formarea profesională.

România ia parte pe deplin la cea de-a doua generație de programe comunitare în domeniul educației, formării profesionale și tineretului. Eforturile trebuie să continue în vederea implementării totale a directivei privind educația copiilor muncitorilor migranți până la data aderării.

²⁵ Calculat potrivit Metodologiei.

²⁶ Calculat potrivit Metodologiei, cu următoarea mențiune: pentru un act normativ s-a folosit coeficientul 0,9, la precizarea Ministerului integrator de capitol.

CAPITOLUL 19 - TELECOMUNICAȚII ȘI TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI

Capitol deschis în timpul președinției franceze (semestrul al II-lea, 2000).

Stadiul capitolului: capitol închis provizoriu în timpul președinției daneze (semestrul al II-lea, 2002).

Principalele rezultate:

✓ Gradul de transpunere	83,33%
✓ Gradul de compatibilitate	90,00%

În ceea ce privește gradul de preluare a dispozițiilor regulamentelor în legislația română, în vederea creării condițiilor pentru aplicarea lor directă după aderare, este de 100,00%.

În februarie 2002 a fost adoptat noul *acquis* în domeniu, țările candidate trebuie să transpună și să aplice, până la data aderării, legislația astfel modificată. Implementarea noului *acquis* presupune evitarea oricărui conflict de interese, real sau aparent, prin separarea efectivă a activităților de reglementare în domeniu de interesele operaționale. Acest lucru presupune înființarea autorității independente de reglementare în domeniul telecomunicațiilor și separarea autorității responsabile de stabilirea politicii și legislației în domeniu de interesele legate de calitatea de acționar.

În domeniul telecomunicațiilor țările candidate trebuie să:

- adopte o politică națională de dezvoltare a sectorului de telecomunicații în concordanță cu politica comunitară în domeniu,
- asigure pregătirea operatorilor de pe piața de telecomunicații pentru a face față presiunii competiționale începând cu momentul aderării,
- asigure pregătirea pieței de telecomunicații prin transpunerea și implementarea legislației comunitare, în special reechilibrarea tarifelor,
- asigure aplicarea cadrului legislativ de reglementare în domeniu prin intermediul unei autorități de reglementare dotată adecvat și cu personal bine pregătit,
- răspundă necesităților regiunilor sub-dezvoltate în domeniul telecomunicațiilor, în special prin adoptarea politicii comunitare în domeniul serviciului universal.

Inițial, România a acceptat în întregime *acquis*-ul comunitar privind capitolul 19 – Telecomunicații și tehnologia informației, în vigoare la data de 30 aprilie 2002, ulterior, fiind agreat *acquis*-ul comunitar până la data 30 iunie 2002.

Angajamente asumate în negocieri

- Înființarea Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații – OUG nr. 79/2002;
- Liberalizarea pieței de telecomunicații – 1 ianuarie 2003;
- Transpunerea integrală a noului *acquis* comunitar în domeniul telecomunicațiilor – 2003.

Legislația comunitară în domeniu numără 44 de acte normative, însă România are de transpus numai 12²⁷. **Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației a implementat noul cod de reglementări privind comunicațiile și tehnologia informației [acquis nou]. Drept urmare, au fost transpuse sau sunt în fază de lucru doar directivele cuprinse în noul acquis.**

Stadiul actual al României în ceea ce privește capitolul 19 - Telecomunicațiile și tehnologia informației

În perioada ulterioară închiderii provizorie a capitolului 19, activitatea de elaborare a noii legislații s-a concentrat asupra celor patru Directive (Directiva cadru nr. 2002/21/CE, Directiva nr. 2002/20/CE privind autorizarea, Directiva nr. 2002/19/CE privind accesul, Directiva nr. 2002/22/CE privind serviciul universal), asupra Deciziei privind spectrul radio și Regulamentului nr. 2887/2000/CE privind accesul necondiționat la bucla locală, care intră în componența noului cadru comun de reglementare pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice la nivelul Uniunii Europene, precum și asupra liberalizării complete a pieței de telecomunicații din România.

În perioada aprilie 2002 – ianuarie 2004, s-au realizat importante progrese în ceea ce privește stabilirea cadrului general de reglementare al comunicațiilor, acordarea licențelor de instalare și operare a rețelelor de telefonie mobilă de generația a treia, procesul de privatizare a S.N.Tc. RomTelecom S.A. (RomTelecom) și liberalizarea completă a telecomunicațiilor din România.

În prezent, **România este primul stat european cu o legislație referitoare la comunicațiile electronice armonizată cu Directivele CE din 2002.**

Tabelul nr. 19.1

Evaluarea gradului de transpunere a actelor comunitare în legislația română²⁸

Capitolul 19	Nr. acte comunitare	Acte comunitare relevante				Acte comunitare transpuse/ dispoziții preluate				Grad de transpunere
		R.	Di.	De.	Alt.	R.	Di.	De.	Alt.	
Total	44	1	12	0	0	1	10	0	0	83,33%

În ceea ce privește gradul de transpunere, trebuie menționat faptul că din cele 2 directive rămase de transpus, 1 se va transpune în întregime, iar cea de a 2-a se va transpune parțial²⁹.

Tabelul nr. 19.2

Evaluarea gradului de compatibilitate³⁰

Capitolul 19	Nr. prevederilor din legislația română	Compatibilitate			Grad de compatibilitate
		Totală	Parțială	Nec.	
Total	10	8	2	0	90,00%

²⁷ Numărul acestora sunt prezentate, pe categorii de acte, în Anexa nr 11.

²⁸ Calculat potrivit Metodologiei.

²⁹ Potrivit comunicării primite de la Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informațiilor.

³⁰ Calculat potrivit Metodologiei.

Concluzii

Potrivit Raportului de țară, prezentat de Comisia europeană în noiembrie 2003, România a atins un grad considerabil de aliniere cu legislația UE din domeniul Telecomunicațiilor.

„România va trebui să ia în considerare, de asemenea, separarea responsabilităților de reglementare față de cele de proprietate, în condițiile în care MCTI exercită, în continuare, atribuțiile pe care statul român le are în calitate de acționar majoritar al anumitor operatori”. Observația se referă în special la licențele de spectru în care Guvernul își exercită în continuare dreptul de proprietate. Spectrul reprezintă o resursă națională limitată. Importanța acestei resurse nu numai la nivelul telecomunicațiilor naționale, ci și al întregii economii este înțeleasă și la nivel internațional, acordarea licențelor de spectru făcându-se sub control guvernamental.

CAPITOLUL 20 - CULTURA ȘI AUDIOVIZUALUL

Introducere

Negocierile la acest capitol au fost deschise în cadrul Conferinței de aderare România-UE din 24 octombrie 2000 și au fost închise provizoriu în cadrul Conferinței de aderare România-UE din 20 decembrie 2002.

La nivelul UE, reglementările sectorului audiovizual sunt guvernate de principiul pieței libere. Tratatul UE conține un mare număr de articole referitoare la politica audiovizualului care se regăsesc și în alte capitole de negociere (exemplu: art. 23, 25, 28 de la Libera circulație a mărfurilor; art. 39 de la Libera circulație a persoanelor; art. 55 de la Dreptul instituțiilor de a furniza servicii). Un rol important în reglementarea acestui sector îl au regulile concurenței din domeniul comercial propriu-zis.

Acest capitol se axează pe alinierea țărilor candidate la Directiva „Televiziune fără frontiere” care stabilește cadrul de referință pentru libera circulație a serviciilor de transmisie TV în cadrul UE, cu scopul de a promova dezvoltarea unei piețe europene a transmisiunilor și a activităților conexe (publicitatea TV și producția de programe în domeniul audio-vizualului).

Directiva nr. 89/552/EEC „Televiziunea fără frontiere”, (amendată prin Directiva nr. 36/1997) este cea mai relevantă reglementare privind funcționarea companiilor de televiziune din țările membre ale UE, care se aplică indiferent de modul de transmisie sau de statutul companiilor (private sau publice). Această directivă prevede un set minim de reguli comune în ceea ce privește: circulația programelor audiovizuale între statele membre (interdicția de a obstrucționa distribuirea prin cablu a televiziunilor lor, cu excepția celor care nu respectă art. 2, privind protecția minorilor); publicitatea: durata și modul de întrerupere a programelor (art. 11) și interzicerea publicității pentru alcool, tutun și anumite medicamente (art. 14 și 15); protecția minorilor: interzicerea programelor care pot dăuna minorilor (art. 22); transmiterea unor evenimente de importanță publică majoră, care trebuie să fie disponibile pentru oricine (art. 3a); dreptul la replică: trebuie să fie garantat atunci când drepturile legitime ale individului sunt lezate (art. 23); promovarea producțiilor europene, prin extinderea timpilor de antenă destinați producțiilor europene, mai ales a celor provenite de la producătorii independenți (art. 4, 5, 6). Programele comunitare «MEDIA plus» și «Cultura 2000», deși susțin acest capitol, nu reprezintă, în sine, subiect de negociere.

România a acceptat în întregime *acquis*-ul comunitar la capitolul 20 valabil la data de 31 decembrie 2002.

Angajamentele asumate în negocieri se referă la: ratificarea Convenției Televiziunii fără Frontiere și a convenției de amendare a acesteia - termen 2001; adoptarea proiectului de lege privind modificarea și completarea legii audiovizualului nr. 48/1992- termen 31-03-2002; implementarea proiectului PHARE RO010702 “Adoptarea și implementarea *acquis*-ului audiovizual în România – îmbunătățirea manierei de elaborare a politicilor și dezvoltarea capacității administrative” – termen 2004; rezervarea unei părți de cel puțin 30% din timpul de transmisie al fiecărui serviciu de programe audiovizuale, pentru operele audiovizuale românești – termen începând cu 1 ianuarie 2004; efectuarea modificărilor tehnice la Legea nr. 504/2002, în special cele privind jurisdicția și restricția transmițerilor – termen 2004.

Gradul de transpunere a *acquis*-ului în legislația română

La 1 februarie 2004, potrivit datelor din *Progress Editor 12.80*, *acquis*-ul acestui capitol era compus din 2 directive, 12 decizii și o rezoluție. Din totalul deciziilor, 4 sunt netranspuse și expirate, iar alte 4 vor fi transpuse după aderare. Rezoluția Consiliului din 27 ianuarie 2002 privind audiovizualul nu presupune, potrivit opiniei experților Ministerului Culturii și Cultelor, adoptarea unui act normativ intern pentru preluarea ei.

Prin urmare, la evaluarea gradului de transpunere au fost luate în considerare 2 directive și 4 decizii. Prin adoptarea Legii Audiovizualului nr. 504/11-07-2002 (MO 534 din 22-07-02), *acquis*-ul comunitar privind acest domeniu a fost transpus integral. Consiliul Național al Audiovizualului (CNA), care este, conform noii legi, autoritatea unică de reglementare în domeniul serviciilor de programe audiovizuale, a demarat deja procesul de elaborare a cadrului legislativ secundar pentru aplicarea noii legi a audiovizualului, având în vedere transpunerea strictă a prevederilor *acquis*-ului.

Au fost adoptate în acest scop următoarele acte normative: Decizia CNA nr. 78 /2002, privind protecția minorilor în cadrul serviciilor de programe; Decizia CNA nr. 80 /2002, privind protecția demnității umane și a dreptului la propria imagine; Ordonanța de urgență a guvernului nr. 79 din 13-06-02, privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, prin care se înființează Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații și se stabilesc obiectivele și atribuțiile acesteia privind acordarea licențelor tehnice de emisie; Legea nr. 56/2003, privind ratificarea Convenției Europene referitoare la televiziunea transfrontieră și a protocolului de amendare a acesteia. Alte reglementări adoptate de CNA au vizat dezvoltarea armonioasă a pieței audiovizualului, prin favorizarea liberei concurențe, a creației și a producției audiovizuale naționale. Au fost adoptate următoarele decizii: Decizia nr. 19/2002, care modifică și completează Decizia nr. 65/2000, referitoare la normele obligatorii pentru publicitate, teleshopping și sponsorizare în domeniul audiovizualului; Decizia nr. 22/2002, privind difuzarea programelor locale; Decizia nr. 34/2002, privind durata și cadrul programelor audiovizuale de interes local; Decizia nr. 9/2002, privind obligațiile ce le revin titularilor de licență de emisie în legătură cu înregistrarea programelor de radio și televiziune și condițiile pentru acordarea dreptului la replică.

În anul 2003, a continuat elaborarea legislației române necesare transpunerii și implementării *acquis*-ului, fiind adoptate următoarele acte normative: Legea nr. 56 (MO nr. 163 din 14-03-03) pentru ratificarea Convenției Europene privind televiziunea transfrontalieră; Decizia CNA nr. 57 (MO nr. 199 din 27-03-03) privind protecția minorilor în cadrul serviciilor de programe; Decizia CNA nr. 123 (MO nr. 479 din 4 iulie 2003), privind publicitatea și teleshopping-ul; decizia nr. 122 (MO nr. 480 din 4 iulie 2003), privind difuzarea programelor locale; decizia CNA nr. 257

(MO nr. 675 din 24-09-03); Decizia CNA 258 (MO nr. 677 din 24-09-03), privind difuzarea operelor audiovizuale europene; Decizia CNA nr. 259 (MO nr. 675 din 24 septembrie 2003), privind acordarea licenței audiovizuale și difuzarea serviciilor de programe prin satelit; Decizia nr. 261 (MO nr 675 din 24 sept. 2003), privind retransmisia serviciilor de programe pe teritoriul României; Legea nr. 402 (MO nr. 709 din 10 oct. 2003), privind modificarea și completarea Legii audiovizualului nr. 504/2002.

*În raportul de țară pe anul 2003 se menționează că adoptarea noii legi a audiovizualului în iulie 2002 a însemnat armonizarea, în linii generale, a legislației române cu *acquis-ul* acestui domeniu. Ratificarea convenției europene privind televiziunea transfrontieră și adoptarea unui volum considerabil de legislație secundară pe baza legii audiovizualului reprezintă principala direcție de progres care s-a făcut în acest domeniu de la ultimul raport de țară.*

La data pentru care s-a efectuat aceasta analiză, legislația română era conformă cu *acquis-ul*. Ajustările viitoare, mai ales ale legii audiovizualului, vor oferi siguranța că toate deciziile de implementare sunt conforme cu *acquis-ul*. În luna ianuarie 2004 au continuat activitățile în cadrul componentei de asistență tehnică a proiectului PHARE RO010702 “Adoptarea și implementarea *acquis-ului* audiovizual în România – îmbunătățirea manierei de elaborare a politicilor și dezvoltarea capacității administrative” – termen, 2004.

În domeniul **culturii**, Ministerul Culturii și Cultelor (MCC) respectă principiile art. 151 al Tratatului Comunității Europene și le promovează prin intermediul acțiunilor sale. Printre priorități se numără asigurarea continuității și dezvoltării culturii române în contextul culturii europene. Prin programul PHARE “Dimensiunea culturală a democrației” (finalizat în iunie 2001), MCC și-a elaborat o strategie culturală modernă, în spirit european, care va fi implementată prin participarea României la programele UE, dintre care cele mai importante sunt “Cultura 2000” și INTERREG III B CADSES, în care România este eligibilă. În baza art. 151, paragraf 1 al Tratatului asupra UE, a deciziei nr. 508/2000/EC a Parlamentului European și a Consiliului de Miniștri din 14 februarie 2000, s-a înființat programul “Cultura 2000” pe o perioadă de 5 ani, între 2000-2004. MCC consideră că obiectivele și acțiunile înscrise în acest program sunt în deplină concordanță cu propria sa politică în domeniul culturii. Pe data 17 octombrie 2001, a fost publicată, în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, decizia Consiliului de asociere EU-RO privind adoptarea termenilor și condițiilor pentru participarea României la programul “Cultura 2000”. Participarea la programul INTERREG III B CADSES (2001-2006) permite obținerea de fonduri structurale în cadrul unor proiecte integrate.

Tabelul nr. 20.1

Gradul de transpunere al *acquis-ului* privind Capitolul 20

Subcapitol	Acte comunitare			Acte comunitare relevante			Acte comunitare transpuse		
	Di.	De.	Alte	Di.	De.	Alt.	Di.	De.	Alt.
Cultura	-	8	-	-	2	-	-	2	-
Audiovizual	2	4	1(rez)	2	2	1	2	2	-
Total	2	12	1	2	4	1	2	4	1

Gradul de transpunere a fost determinat ca un indice, prin raportarea sumei directivelor și deciziilor transpuse ponderate cu coeficienții de semnificație 1 și respectiv 0,9 la totalul actelor comunitare relevante.

Grad de transpunere:

Cultură: 100%

Audiovizual: 100%

Total: 100%

Gradul de compatibilitate a legislației române cu *acquis-ul transpus*

Cele 6 acte relevante au fost transpuse în legislația română prin 64 de reglementări, dintre care, 54 sunt total compatibile și 9 parțial compatibile. În aceste condiții, gradul de compatibilitate rezultat în urma calculelor, este, pe ansamblul capitolului, de 92,8%.

În concluzie:

Gradul de concordanță a legislației române cu *acquis-ul* la acest capitol este foarte ridicat, fiind apreciat pe baza comparării celor doi coeficienți, și anume **coeficientul de transpunere, care este 100% și cel de compatibilitate, care este de 92,8%.**

CAPITOLUL 21 - POLITICA REGIONALĂ

*Metodologia propusă pentru analizarea gradului de transpunere a *acquis-ului* nu poate fi aplicată Capitolului 21 – Politica de dezvoltare regională având în vedere specificul acestui domeniu, *acquis-ul* fiind format, în principal, din regulamente care sunt direct aplicabile în legislația română în momentul aderării.*

CAPITOLUL 22 - PROTECTIA MEDIULUI

Capitol deschis în timpul președinției spaniole (semestrul I, 2002).

Stadiul capitolului: capitol deschis, în curs de negociere.

România acceptă *acquis-ul* comunitar privind Capitolul 22 - Protecția mediului, în vigoare la data de 31 decembrie 2002.

România va implementa *acquis-ul* comunitar în domeniul protecției mediului până la data aderării, cu excepția următoarelor acte comunitare³¹:

Calitatea aerului:

- Directiva Consiliului nr. 94/63/CE privind controlul emisiilor de compuși organici volatili (COV) rezultați din depozitarea benzinei și distribuția sa de la terminale la stațiile service, pentru care se solicită o perioadă de tranziție de 3 ani, până în anul 2010.

Managementul deșeurilor:

- Directiva nr. 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, pentru care se solicită o perioadă de tranziție de 3 ani, până în anul 2010;

³¹ Potrivit Documentului de poziție.

- Directiva nr. 99/31/CE privind depozitarea deșeurilor, pentru care se solicită o perioadă de tranziție de 10 ani, până în anul 2017;
- Directiva Consiliului nr. 2000/76/CE privind incinerarea deșeurilor, pentru care se solicită o perioadă de tranziție de 3 ani, până în anul 2010.

Calitatea apei:

- Directiva nr. 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane, pentru care se solicită o perioadă de tranziție de 15 ani, până în anul 2022;
- Directiva nr. 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman, pentru care se solicită o perioadă de tranziție de 15 ani, până în anul 2022;
- Directiva nr. 76/464/CEE privind descărcarea substanțelor periculoase (și a celor 7 directive fiice), pentru care se solicită o perioadă de tranziție de 8 ani, până în anul 2015;
- Directiva nr. 91/676/CEE privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, pentru care se solicită o perioadă de tranziție de 7 ani, până în anul 2014.

Controlul poluării industriale și managementul riscului:

- Directiva Consiliului nr. 96/61/CE privind prevenirea și controlul integrat al poluării (IPPC), pentru care se solicită o perioadă de tranziție de 8 ani, până în anul 2015;
- Directiva Consiliului nr. 1999/13/CE privind limitarea emisiilor de compuși organici volatili datorate utilizării solvenților în anumite activități și instalații (COV) pentru care se solicită o perioadă de tranziție de 8 ani, până în anul 2015;
- Directiva Consiliului nr. 88/609/CEE privind limitarea emisiilor de poluanți specifici în atmosfera prin instalații mari de ardere (LCP), pentru care se solicită o perioadă de tranziție de 5 ani, până în anul 2012.

Din cele 303 acte comunitare existente în domeniu, România trebuie să transpună un număr de 201³², restul de 102 de acte comunitare fie sunt regulamente (numărul relevant pentru România fiind de 40), care nu se transpun, ci dispozițiile acestora sunt preluate în legislația națională în vederea creării condițiilor pentru aplicarea acestora directă la aderare, fie sunt ieșite din vigoare sau nu privesc țara noastră (de exemplu, Directiva nr. 78/176/CEE, privind deșeurile din industria dioxidului de titan).

Principalele rezultate

✓ Gradul de transpunere	79,60%
✓ Gradul de compatibilitate	62,00%

În ceea ce privește gradul de preluare a dispozițiilor regulamentelor în legislația română, în vederea creării condițiilor pentru aplicarea lor directă după aderare, este de 72,5%.

Tabelul nr. 22.1

Evaluarea gradului de transpunere a actelor comunitare în legislația română³³

³² Numărul acestora sunt prezentate, pe categorii de acte, în Anexa nr 12.

³³ Calculat potrivit Metodologiei.

Subcapitol	Nr. acte comunitare	Acte comunitare relevante				Acte comunitare transpuse/ dispoziții preluate				Grad de transpunere
		R.	Di.	De.	Alt.	R.	Di.	De.	Alt.	
Legislație orizontală	31	4	3	1	0	3	3	0	0	76,92%
Calitatea aerului	18	0	13	4	0	0	13	1	0	89,73%
Managementul deșeurilor	40	1	17	21	0	1	17	11	0	74,93%
Calitatea apei	22	0	19	1	0	0	19	1	0	100%
Protecția naturii	20	10	4	3	0	7	4	1	0	73,13%
Controlul poluării industriale și managementul riscului	65	4	7	31	0	4	7	31	0	100%
Substanțe chimice și organisme modificate genetic	47	12	6	22	5	5	6	7	0	45,89%
Zgomot	12	0	8	0	0	0	8	0	0	100%
Securitatea nucleară și protecția împotriva radiațiilor	20	9	5	2	3	9	5	2	1	90,20%
Modificări climatice	5	0	1	4	0	0	1	1	0	41,30%
Protecția civilă	6	0	0	4	0	0	0	4	0	100%
Politica	3	0	0	9	8	0	0	6	0	55,67%
Cooperarea internațională	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	303	40	83	102	16	29	83	65	1	79,60%

Tabelul nr. 22.2

Evaluarea gradului de compatibilitate³⁴

Subcapitol	Nr. prevederilor din legislația română	Compatibilitate			Grad de compatibilitate
		Totală	Parțială	Nec.	
Legislație orizontală	8	1	7	0	56,25%
Calitatea aerului	88	7	81	0	53,97%
Managementul deșeurilor	72	24	48 ³⁵	0	68,54%
Calitatea apei	109	9	100	0	54,41%
Protecția naturii	34	5	29	0	57,35%
Controlul poluării industriale și managementul riscului	59	26	33 ³⁶	0	72,84%
Substanțe chimice și organisme modificate genetic	21	18	3	0	92,85%
Zgomot	15	1	14	0	53,33%
Securitatea nucleară și protecția împotriva radiațiilor	27	6	21	0	61,11%
Modificări climatice	6	3	3	0	75,00%
Protecția civilă	10	2	8	0	60,00%
Politica	12	5	7	0	70,83%
Cooperarea internațională	-	-	-	-	-

³⁴ Calculat potrivit Metodologiei.

³⁵ 3 din actele normative române sunt compatibile în proporție de 95%, astfel încât s-a luat în calcul și un coeficient de 0,95.

³⁶ S-a folosit și un coeficient de 0,98 pentru un act normativ.

Total	461	107	354³⁷	0	62,00%
--------------	------------	------------	-------------------------	----------	---------------

Priorități

Legislație orizontală:

- traducere: Directiva 2003/4/CE; Directiva 2003/35/CE; Directiva 2001/42/CE.
- transpunere: Directiva 2001/42/CE; Directiva 2003/4/CE; Directiva 2003/35/CE.
- implementare: Directiva 2001/42/CE; Directiva 2003/4/CE; Directiva 2003/35/CE.

Managementul deșeurilor

- traducere: Regulamentul (CE) nr. 2150/2002 privind statistica deșeurilor; Directiva nr. 2002/95/CE privind restricțiile de folosire a anumitor substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice; Directiva nr. 2002/96/CE privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE).
- transpunere: Directiva 86/278/CEE; Directiva 2000/53/CE; Directiva 2002/95/CE; Directiva 2002/96/CE.

Calitatea apei: transpunere: Directiva 200/60 prin amendarea Legii nr. 107/1996 - legea apelor.

Controlul poluării industriale și managementul riscului

- traducere: Directiva 88/609/CEE (amendată prin Directiva 2001/80/CE); Recomandarea Comisiei Europene nr. 2003/47/EC privind liniile directe destinate să ajute Statele Membre în pregătirea planului național de reducere a emisiilor conform Directivei 2001/80/CE; Ghidul UE pentru pregătirea planului național de reducere a emisiilor conform Directivei 2001/80/CE; Documentul Comisiei Europene intitulat “Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC) - Draft reference document on best available techniques for large combustion plants – Draft March 2003”; referința “The second draft BREF for Large Combustion Plants”; Safety Management System Guidance – Seveso II; Safety Report Guidance – Seveso II; Land Use Planning Guidance; Guidance on Inspection; Seveso II Article 9(6) – Explanations and Guidelines; Information to the Public.
- transpunere: Directiva 2003/35/EC.

Substanțe chimice și organisme modificate genetic

- transpunere: Directiva 98/8/CE.
- implementare: aplicarea procedurii PIC (procedura de consimțământ prealabil în cunoștință de cauză); controlul emisiilor de azbest de către APM-uri; alinierea diagramei de eliminare cu cea specifică țărilor dezvoltate, în ceea ce privește Regulamentul 2037/2000.

Zgomot

- transpunere: Directiva 2000/14/CE.
- implementare: Directiva 2000/14/CE.

Propuneri venite din partea Ministerului integrator de capitol – M.A.P.A.M.

- este necesară promovarea unui act normativ de sprijinire a bugetelor locale în crearea/îmbunătățirea infrastructurii de mediu;

³⁷ S-au folosit și următorii coeficienți: 0,95 pentru 3 acte normative și 0,98 pentru 1 act normativ.

- este necesară promovarea unui act normativ care să asigure accesul autorităților de mediu locale și la fondurile extrabugetare rezultate în urma activităților pe care le prestează;

- este necesară suplimentarea bugetelor locale pe anii 2004-2006, pentru următoarele activități, astfel:

2004: depozitare deșeurilor: 8,9 mil. Euro; epurarea apelor uzate: 15 mil. Euro; apa potabilă: 2,8 mil. Euro

2005: depozitarea deșeurilor: 19,39 mil. Euro; incinerarea deșeurilor: 5,5 mil. Euro; epurarea apei uzate: 35 mil. Euro; apa potabilă: 20 mil. Euro; instalații mari de ardere: 2,6 mil. Euro

2006: depozitarea deșeurilor: 20 mil. Euro; incinerarea deșeurilor: 5,5 mil. Euro; epurarea apei uzate: 40 mil. Euro; apa potabilă: 25 mil. Euro; instalații mari de ardere: 1,4 mil. Euro.

CAPITOLUL 23 - PROTECȚIA CONSUMATORULUI ȘI A SĂNĂȚĂȚII

Introducere

Negocierile la acest capitol au fost deschise și închise în cadrul Conferinței de Aderare România – UE din 27 iulie 2001. Tratatul de la Amsterdam recunoaște politica privind protecția Consumatorului ca politică de sine stătătoare. În acest context, art. 153, care constituie baza legală pentru instaurarea în acest domeniu a unui set complex și divers de acțiuni la nivel european, stipulează: „Comunitatea va contribui la protejarea sănătății, siguranței și a intereselor economice ale consumatorilor, precum și la promovarea dreptului acestora de a fi informați, educați și de a se organiza în scopul apărării propriilor interese”.

Potrivit „Prezentării capitolelor de *acquis* provizoriu închise” din decembrie 2003, 14 directive principale completează *acquis*-ul corespunzător acestui capitol (*Anexa nr. 1*).

Uniunea Europeană recunoaște un număr de cinci drepturi de bază ale consumatorului acceptate la nivel internațional, și anume: dreptul la protecția sănătății și a securității; dreptul la protejarea intereselor financiare; dreptul la protejarea intereselor legale; dreptul la reprezentare și participare și dreptul la informație și la educație.

România a acceptat în întregime *acquis*-ul comunitar privind capitolul 23, în vigoare la data de 31 decembrie 1999, agreeat ulterior până la data de 30 iunie 2002. Angajamentele asumate în negocieri se referă la: transpunerea în legislația română a prevederilor Directivei 1999/44/CE (vânzarea produselor către consumatori și garanțiile asociate) – termen 2002; elaborarea unei reglementări privind publicitatea produselor care se prezintă ca fiind benefice pentru sănătatea consumatorilor, în concordanță cu Decizia Consiliului 260 din 9 noiembrie 1995 – termen 2002; transpunerea în legislația română a Directivelor: 87/102/CEE amendată de 90/88/CEE și 98/7/CE privind creditul pentru consum – termen 2003 (care se discută în prezent la Parlament); transpunerea în legislația română a directivelor cuprinse în Anexa 1 la Directiva 98/27/CEE privind acțiuni de încetare a practicilor ilicite în materie de protecție a interesului consumatorilor – termen 2004; transpunerea în legislația română a prevederilor Directivei 98/27/CEE în ansamblu (acțiuni de încetare a practicilor ilicite în materie de protecția intereselor consumatorului) – termen data aderării.

Gradul de transpunere a *acquis*-ului

Potrivit versiunii din februarie 2004 a programului *Progress Editor 12.80*, *acquis*-ul acestui capitol este format din 16 directive și 5 decizii. În afara celor 16 directive principale menționate

în anexa nr. 1 ca fiind elementele de bază ale *acquis*-ului pe 2002, în pachetul legislativ conținut de *Progress Editor 12.80* apare în plus Directiva 2002/65 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 septembrie. 2002, privind vânzarea la distanță a serviciilor financiare pentru consumatori care amendează Directiva 90/619/EEC și 98/27/EC, precum și Directiva 97/7/EC.

Conform metodologiei de evaluare a gradului de transpunere, directivele au o mai mare semnificație, așa încât transpunerea lor va influența decisiv rezultatul. Astfel, din cele 16 directive menționate de *Progress Editor 12.80*, cinci nu au fost transpuse, adică: Directiva 87/102 privind creditul de consum în țările membre, pentru care există, deja, un proiect de lege înaintat Parlamentului; Directiva 94/47/EC privind contractele de proprietate imobiliară în regim de indiviziune pe timp limitat încheiate cu consumatorii, pentru care există, de asemenea, un proiect de lege la Parlament; Directiva 98/27/CE privind încetarea practicilor ilicite în materie de protecția interesului consumatorului (care are termen de transpunere anul 2004); Directiva 2002/65 privind comercializarea la distanță serviciilor financiare care se va transpune tot în anul 2004 și Directiva 2001/95/EC privind securitatea generală a produselor, pentru care există, deja, un proiect de lege depus la Parlament.

Gradul de transpunere estimat pentru directive este de 68,7%.

Având în vedere că, potrivit angajamentelor asumate în negocieri, Directiva 98/27/CE are termen de transpunere, în ansamblu, data aderării, iar Anexa 1 va fi adoptată în anul 2004, putem să o excludem din calcule. În acest caz, gradul de transpunere al directivelor este de 75%. Dacă ținem seama de netranspunerea, încă, a Anexei 1 din Directiva 98/27, gradul de transpunere se diminuează corespunzător, devenind 68,7%. Dintre ele 5 decizii care compun *acquis*-ul, 2 sunt transpuse, 2 sunt nerelevante pentru autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului (ANPC), iar una este nerelevantă pentru România. Prin urmare, **gradul de transpunere a deciziilor este de 100%. Gradul de transpunere total este de 72%.**

Tabelul nr. 23.1

Gradul de transpunere a *acquis*-ului la capitolul 23

Tipuri de acte comunitare	Număr acte comunitare	Acte comunitare relevante	Acte comunitare transpuse	Grad de transpunere %
Directive	16	16	11	68,7
Decizii	5	3	3	100
Total	21	19	18	72,0

Referitor la transpunerea *acquis*-ului la Capitolul 23, în Raportul de țară pe anul 2003 se menționează că: „legislația română este, în linii generale, conform *acquis*-ului. Cu toate acestea, Directiva revizuită cu privire la securitatea generală a produselor și Directiva privind responsabilitatea pentru produsele defectuoase nu sunt încă transpuse integral. Alinierea legislației la *acquis* a fost lentă și un număr considerabil de directive trebuie să fie transpuse în legislația română. Transpunerea *acquis*-ului sub aspectul vânzării bunurilor de consum și garanțiilor asociate a fost întârziată. Alte directive, ca, de pildă, cele privind: creditul de consum (87/102), contractele privind proprietatea imobiliară în regim de indiviziune pe timp limitat încheiate cu consumatorii (94/47/CE), care avea termen anul 2003, necesită să fie transpuse”. Pentru aceste ultime 2 directive, există la Parlament proiecte de legi care sunt prevăzute să între în vigoare în iulie 2004. Raportul de țară pentru 2003 menționează, de asemenea, necesitatea

transpunerii noului *acquis* privind protecția consumatorilor în contractarea la distanță a serviciilor financiare (Directiva 65/2002).

Evaluarea gradului de compatibilitate a legislației române cu *acquis*-ul transpus

Cele 31 de reglementări românești care transpun actele comunitare la Capitolul 23 sunt total compatibile cu *acquis*-ul, după cum rezultă din *Tabelul nr. 23.2*. În consecință, gradul de compatibilitate este de 100%.

Tabelul nr. 23.2

Gradul de compatibilitate a actelor normative românești cu *acquis*-ul transpus

Tipuri de acte comunitare	Număr acte comunitare	Acte normative române care transpun <i>acquis</i> -ul		
		Total compatibile	Parțial compatibile	Grad de compatibilitate %
Directive	16	28	-	100
Decizii	5	3	-	100
Total	21	31	-	100

In concluzie, la capitolul 23, gradul de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul apreciat pe baza comparării coeficienților de transpunere și compatibilitate, este relativ ridicat, întrucât toate actele normative românești care transpun *acquis*-ul sunt total compatibile cu acesta.

Tabelul nr. 23.3

Gradul de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul Capitolului 23

Tipuri de acte comunitare	Grad de transpunere %	Grad de compatibilitate %
Directive	68,7	100
Decizii	100	100
Total	72,0	100

Având în vedere că pentru actele comunitare netranspuse există în prezent proiecte de legi înaintate, deja, Parlamentului, care vor intra în vigoare în acest an, putem spune ca în anul 2004 gradul de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul Comunitar va crește.

CAPITOLUL 24 - JUSTIȚIE ȘI AFACERI INTERNE

Capitol deschis în timpul președinției spaniole (semestrul I, 2002).

Stadiul capitolului: capitol deschis, în curs de negociere.

Potrivit Documentului de poziție, România acceptă, în întregime, *acquis*-ul comunitar în domeniu în vigoare la data de 31 decembrie 2002, nu solicită nici o perioadă de tranziție sau derogare și va fi în măsură să îl implementeze în întregime până la data aderării la Uniunea Europeană³⁸.

Principalele rezultate:

- ✓ Gradul de transpunere 71,89%
- ✓ Gradul de compatibilitate 65,84%

În ceea ce privește gradul de preluare a dispozițiilor regulamentelor în legislația română, în vederea creării condițiilor pentru aplicarea lor directă după aderare, este de 76,92%.

Tabelul nr. 24.1

Evaluarea gradului de transpunere a actelor comunitare în legislația română³⁹

Subcapitol	Nr. acte comunitare	Acte comunitare relevante				Acte comunitare transpuse/ dispoziții preluate				Grad de transpunere %
		R.	Di.	De.	Alt.	R.	Di.	De.	Alt.	
Azil	25	1	1	8	12	1	1	8	12	100
Frontiere externe	10	2	-	2	6	2	-	1	2	43,33
Vize	7	3	-	2	2	2	-	2	0	81,81
Migrare	29	-	1	6	22	-	0	5	20	87,96
Crimă organizată, fraudă, corupție	65	-	-	15	56	-	-	6	51	63,15
Droguri	18	-	-	3	15	-	-	1	14	64,91
Terorism	6	-	-	-	6	-	-	-	6	100
Cooperarea polițienească	15	-	-	2	11	-	-	0	9	45,00
Cooperare vamală	14	-	-	1	10	-	-	0	7	48,27
Cooperare judiciară în materie civilă	24	5	-	1	14	5	-	1	14	100
Cooperare judiciară în materie penală	32	-	-	4	21	-	-	3	21	88,46
Finanțare (Titlul VI)	10	1	-	4	5	0	-	0	3	8,6
Drepturile omului	10	-	-	1	9	-	-	0	9	66,66
Schengen	20	1	1	16	2	0	0	15	0	85,44
Altele	2	-	-	-	2	-	-	-	0	0
Total	287	13	3	65	193	10	1	42	168	71,89

Tabelul nr. 24.2

Evaluarea gradului de compatibilitate⁴⁰

Subcapitol	Nr. prevederilor din legislație	Compatibilitate	Grad de compatibilitate
------------	---------------------------------	-----------------	-------------------------

³⁸ A se vedea și Anexa nr. 13.

³⁹ Calculat potrivit Metodologiei.

⁴⁰ Calculat potrivit Metodologiei.

	din legislația română	Totală	Parțială	Nec.	compatibilitate %
Azil	72	11	61	0	57,63
Frontiere externe	6	1	5	0	58,33
Vize	3	1	2	0	66,66
Migrare	93	44	49	0	73,65
Crimă organizată, fraudă, corupție	199	75	124	0	68,84
Droguri	60	24	36	0	70,00
Terorism	15	1	14	0	53,33
Cooperarea polițienească	24	2	22	0	54,16
Cooperare vamală	14	0	14	0	50,00
Cooperare judiciară în materie civilă	51	12	39	0	61,76
Cooperare judiciară în materie penală	79	22	57	0	63,92
Finanțare (Titlul VI)	4	2	2	0	75,00
Drepturile omului	10	5	5	0	75,00
Schengen	1	0	1	0	50,00
Altele	0	0	0	0	0
Total	631	200	431	0	65,84

Priorități

1. Adoptarea Legii de ratificare a Convenției internaționale privind reprimarea atentatelor teroriste cu bombe (New York, 1997), semnată de România la 30 aprilie 1998 – termen mai 2004;
2. Adoptarea noului Cod penal – termen mai 2004;
3. Adoptarea pachetului legislativ privind protecția copilului – termen mai 2004;
4. Adoptarea Legii privind poliția comunitară – termen mai 2004;
7. Adoptarea unei legi privind introducerea de sancțiuni penale în scopul protecției euro împotriva contrafacerii – termen iunie 2004;
8. Adoptarea Legii privind fondul de bunuri confiscate ce provin din traficul ilicit de droguri și alte infracțiuni – termen iunie 2004;
10. Adoptarea Legii de modificare a Legii nr. 17/1996 privind regimul armelor de foc și munițiilor, în scopul transpunerii integrale a prevederilor Directivei 91/477/CEE privind controlul achiziției și deținerii de arme – termen mai 2004;
11. Adoptarea Legii privind cooperarea judiciară internațională în materie penală și pentru transpunerea în legislația română a Deciziei-cadru privind mandatul european de arestare – termen iunie 2004;
12. Adoptarea Legii de modificare a Legii nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției – termen mai 2004;
13. Adoptarea Legii pentru aprobarea Codului de etică și deontologie al polițistului – termen mai 2004;

14. Adoptarea Legii privind libera circulație a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European – termen mai 2004;
15. Adoptarea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 7/1972, privind cazierul judiciar – termen iunie 2004;
16. Adoptarea Legii pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare, și a altor legi speciale, în scopul reglementării problemei finanțării și asigurării ridicării cadavrelor descoperite în locuri greu accesibile – termen mai 2004;
17. Adoptarea Legii pentru prevenirea și sancționarea actelor de violență și ieșirilor necontrolate ale spectatorilor cu ocazia manifestărilor sportive – termen mai 2004;
18. Adoptarea Legii pentru ratificarea Protocolului adițional la Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea cibernetică referitor la incriminarea actelor de natură rasistă și xenofobă comise prin intermediul sistemelor informatice, adoptată la Budapesta, la 23 noiembrie 2001 – termen aprilie 2004;
19. Adoptarea Legii pentru ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Macedonia privind readmisia cetățenilor proprii și a străinilor – termen aprilie 2004;
20. Adoptarea Legii pentru ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Macedonia privind cooperarea în combaterea terorismului, crimei organizate, traficului ilicit de droguri, substanțe psihotrope și precursori și a altor activități ilegale – termen aprilie 2004;
21. Adoptarea Legii pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Turcia privind readmisia cetățenilor statelor lor și a străinilor aflați în situație ilegală pe teritoriile acestor state – termen aprilie 2004;
22. Adoptarea Legii pentru ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Arabe Egipt privind cooperarea în domeniul combaterii criminalității, semnat la București, la 3 decembrie 2003 – termen aprilie 2004;
23. Adoptarea Legii pentru ratificarea Convenției generale între Ministerul Administrației și Internelor din România și Ministerul Afacerilor Externe din Republica Franceză privind condițiile de funcționare a Școlii de aplicație pentru ofițeri a Jandarmeriei Române, semnată la București, la 19 decembrie 2003 – termen mai 2004;
24. Adoptarea Legii pentru ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Slovacia privind cooperarea în combaterea criminalității organizate, a traficului ilicit de stupefiante, substanțe psihotrope și precursori, a terorismului și a altor infracțiuni grave, semnat la București, la 16 octombrie 2003 – termen mai 2004;
25. Adoptarea Legii pentru modificarea și completarea OUG nr. 104/2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române – termen mai 2004.

Concluzii

Așa cum rezultă din Raportul de țară prezentat de Comisia europeană în noiembrie 2003, în general, armonizarea legislativă în cadrul acestui capitol rămâne variabilă. Astfel, se precizează în Raport, transpunerea a fost destul de bună în mai multe domenii, dar rămân o serie de arii importante, în special în ce privește *acquis*-ul Schengen, unde sunt necesare eforturi suplimentare.

CAPITOLUL 25 - UNIUNEA VAMALĂ

Negocierile la Capitolul 25 – Uniunea vamală au fost deschise în cadrul Conferinței de Aderare România – U.E. din 17 mai 2001 și au fost închise provizoriu în cadrul Conferinței de Aderare România – U.E. din 8 noiembrie 2002. România a acceptat *acquis*-ul comunitar în vigoare la 31 decembrie 2002 și-a stabilit ca dată obiectivă a aderării: 1 ianuarie 2007, fără a solicita perioade tranzitorii atât pentru uniunea vamală, cât și pentru politica comercială. Instituția integratoare de capitol este Autoritatea Națională de Control – Autoritatea Națională Vamală.

Acquis-ul aferent Capitolului 25 - Uniunea vamală cuprinde: Codul vamal comunitar și prevederile de implementare a acestuia; Nomenclatura combinată; Tariful vamal comun incluzând preferințele comerciale, contingentele și suspendările, precum și legislația aferentă care depășește sfera Codului vamal comunitar, cum ar fi legislația privind bunurile contrafăcute sau piratate, precursorii de droguri și exportul de bunuri culturale. *Acquis*-ul constă în principal dintr-un număr de instrumente care asigură funcționarea Uniunii vamale, precum și protecția și controlul granițelor sale externe. Fără uniune vamală, politica comercială și de dezvoltare a Uniunii Europene, piața agricolă comună și coordonarea eficientă a politicilor economice și monetare - nu ar fi posibile.

Cerințele de *acquis* privind uniunea vamală pentru care s-au analizat gradul de transpunere și compatibilitate sunt următoarele: reguli generale, instrumente tarifare de bază, taxe, plafoane și scutiri, originea mărfurilor, procedurile vamale, tranzitul mărfurilor, asistența reciprocă, cooperarea vamală, circulația mărfurilor și valoarea în vamă.

Tabelul nr. 25.1

Gradul de transpunere - Capitolul 25 „Uniunea Vamală”

Capitolul 25 “Uniunea Vamală”	Transpunere
Legislație generală	-
Tarif vamal	-
Taxe, plafoane, scutiri	-
Originea mărfurilor	0,0%
Proceduri vamale	-
Tranzitul mărfurilor	100,0%
Asistența reciprocă	100,0%
Cooperarea vamală	76,0%
Circulația bunurilor	81,8%
Valoarea în vamă	-
TOTAL	84,9%

Actele comunitare privind tranzitul mărfurilor și asistența reciprocă (atât în domeniul taxelor vamale aplicate produselor agricole cât și în ceea ce privește recuperarea creanțelor în cazul taxelor aplicate produselor agricole) au fost integral transpuse. Pentru actele comunitare privind circulația mărfurilor și cooperarea vamală internațională gradul de transpunere este relativ ridicat (Tabelul nr. 25.2). În cazul capitolelor privind legislația generală, tariful vamal, taxele vamale, procedurile vamale și originea mărfurilor, actele comunitare cuprind exclusiv regulamente pentru care nu poate fi calculat un grad de transpunere. Pentru legislația generală (în special în privința

reducerii timpului de așteptare la frontieră, simplificării procedurilor vamale, dezvoltarea sistemelor informatice care să permită transferul de date, a teritoriului vamal), procedurile vamale legislația română pregătește, deja, preluarea regulamentelor, astfel încât participarea noastră în uniunea vamală să fie efectivă încă din momentul aderării. În ceea ce privește compatibilitatea actelor normative naționale ce transpun *acquis*-ul acestui capitol, remarcăm un grad relativ scăzut de compatibilitate pentru toate subcapitolele aferente. Eforturi notabile s-au făcut în cazul legislației cu privire la tranzitul vamal, asistenței reciproce și a circulației mărfurilor (*Tabelul nr. 25.2*).

Tabelul nr. 25.2

Gradul de compatibilitate - Capitolul 25 „Uniunea Vamală”

Capitol 25 “Uniunea Vamală”	Compatibilitate
Legislație generală	-
Tarif vamal	-
Taxe, plafoane, scutiri	-
Originea mărfurilor	0,0%
Proceduri vamale	-
Tranzitul mărfurilor	53,0%
Asistență reciprocă	50,0%
Cooperarea vamală	42,2%
Circulația bunurilor	50,0%
Valoarea în vamă	-
TOTAL	51,0%

Pentru acest capitol există un număr semnificativ de regulamente (141) din care au fost preluate deja mai mult de jumătate (*Tabelul nr. 25.5*). Preluarea regulamentelor este integrală în cazul procedurilor vamale (Regulamentul nr. 3017/95 care stabilește procedurile cu privire la produsele textile și de îmbrăcăminte) și tranzitului mărfurilor (Acordul UE – AELS cu privire la simplificarea procedurilor vamale, Acordul UE – AELS cu privire la procedurile de tranzit comune, Regulamentul nr. 2011/89 care modifică Acordul UE – AELS cu privire la simplificarea procedurilor vamale). Eforturi semnificative de preluare au fost făcute și în cazul cooperării vamale internaționale (Convenția vamală privind circulația internațională a mărfurilor sub carnetul TIR, Acordul multilateral care transpune Articolul VII din GATT, Convenția internațională privind armonizarea controlului la frontieră, Acordul cu privire la importurile temporare, comerțul cu produse în zonele fără taxe („duty – free”) a echipamentelor de uz medical).

România a adoptat, de asemenea, acte normative în vederea consolidării respectării drepturilor de proprietate intelectuală în cursul procedurilor de vămuire și de aplicare a reglementărilor comunitare privind clasificarea tarifară a mărfurilor. În continuare, sunt în discuție acordurile de comerț liber cu Estonia și Letonia, se depun eforturi semnificative pentru creșterea capacității administrative în domeniul vamal, protejării drepturilor de proprietate intelectuală prin intensificarea controalelor la frontieră cu privire la loturile de marfă contrafăcute. De-a lungul perioadei de raportare, România a semnat de asemenea acorduri de cooperare cu Rețeaua Europeană de Contrafacere (REACT). Anumite progrese inițiale au fost făcute privind pregătirile pentru integrarea Tarifului Integrat Vamal Român în cel al Comunității (TARIC). Autoritatea

Vamală Națională a fost creată în iulie 2003 și este responsabilă, printre altele, de coordonarea agențiilor vamale.

Pentru îmbunătățirea transparenței privind operațiunile vamale au fost înființate un număr de comitete consultative între administrația vamală și asociațiile profesionale și patronate. Pe viitor activitatea de colaborare între aceste organisme trebuie însă intensificată, dialogul pe această cale având rolul îmbunătățirii sistemului vamal din România. S-au înregistrat o serie de progrese notabile și în modernizarea infrastructurii sistemului vamal, încheierea de acorduri cu țările vecine (Ungaria, Ucraina), elaborarea de programe naționale privind îmbunătățirea sistemului vamal. În ceea ce privește sistemul computerizat vamal și interoperabilitatea, au fost înregistrate progrese privind modulul procedurilor suspensive, modulul contabilității (restricționat pentru puncte vamale specifice sau direcții regionale) și diferite sisteme administrative interne. În iulie 2003 România a încheiat Memorandumul de Înțelegere privind participarea la Programul Vama 2007.

Tabelul nr. 25.3

Gradul de preluare a regulamentelor - Capitol 25 „Uniunea Vamală”

“Uniunea Vamală”	Total acte comunitare	Regulamente					
		Total		Preluare		Nerelevante	
		Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
Legislație generală	27	26	96,3	25	96,2	1	3,8
Tarif vamal	26	26	100,0	14	56,0	1	3,8
Taxe, plafoane, scutiri	28	28	100,0	3	15,0	8	28,6
Originea mărfurilor	9	5	55,6	0	0,0	1	20,0
Proceduri vamale	2	1	50,0	1	100,0	0	0,0
Tranzitul mărfurilor	36	5	13,9	5	100,0	0	0,0
Asistență reciprocă	9	8	88,9	3	37,5	0	0,0
Cooperarea vamală	58	32	55,2	25	78,1	0	0,0
Valoarea în vamă	11	10	90,9	0	0,0	0	0,0
TOTAL	209	141	67,5	76	58,5	11	7,8

Procesul de integrare economică europeană se bazează pe o Uniune Vamală puternică între statele membre, către care țara noastră trebuie să facă pași importanți, cel puțin în domeniul armonizării legislației. Capitolul privind uniunea vamală numără 209 acte, din care România are de transpus 192.

Cea mai mare parte a actelor comunitare sunt regulamente (141 de regulamente – 70%) și restul decizii (30%).

Tabelul nr. 25.4

Sinteza capitolului „Uniunea Vamală”

Grad de transpunere	84,9%
Grad de compatibilitate	51,0%
Grad de preluare a regulamentelor	58,5%

România a înregistrat un progres continuu în cazul acestui capitol. Chiar dacă are un grad ridicat de transpunere și de compatibilitate, nu trebuie pierdut din vedere faptul că au fost transpuse acte comunitare din legislația secundară și că pentru *acquis*-ul primar trebuie intensificate eforturile de pregătire a transpunerii lor (momentul aderării). Atenția ar trebui să se îndrepte asupra alinierii complete a legislației vamale și la pregătirea pentru aplicarea sistemelor computerizate

compatibile cu cele ale Comunității și să ajungă la interoperabilitate. Eforturi suplimentare sunt necesare de asemenea pentru combaterea corupției în administrația vamală și să se pregătească în avans pentru aplicarea actelor comunitare care vor fi introduse al momentul aderării. Negocierile aferente acestui capitol au fost închise provizoriu. România nu a solicitat nici un aranjament tranzitoriu și, conform evaluărilor UE, îndeplinește, în general, cerințele și angajamentele asumate în timpul negocierilor de aderare în acest domeniu.

CAPITOLUL 26 - RELAȚII EXTERNE

Capitol deschis în timpul președinției portugheze (semestrul I, 2000).

Stadiul capitolului: capitol închis provizoriu în timpul președinției portugheze (semestrul I, 2000).

Potrivit Documentului de poziție, România acceptă *acquis*-ul comunitar și consideră că va fi capabilă să îl implementeze în întregime la momentul aderării.

Principalele rezultate

Capitolul 26 – Relații externe, se referă la relațiile economice și comerciale ale Comunităților europene cu țările terțe în ceea ce privește regimul de import, de export, măsurile de apărare comercială, raporturile cu OMC și cadrul comerțului multilateral, precum și cooperarea economică și asistența pentru dezvoltare.

Prin Acordul european, România este asociată, deja, politicii comerciale comune a Comunităților europene, cadru în care cooperează strâns cu Comunitatea europeană în cadrul OMC și al altor forumuri internaționale.

Actuala politică în domeniul încheierii acordurilor de comerț liber este în concordanță cu politica Uniunii Europene. România a încheiat acorduri de comerț liber cu acele țări care au negociat acorduri similare cu Uniunea Europeană.

Legislația României în domeniul politicii comerciale și al relațiilor externe este, în mare măsură, în concordanță cu legislația comunitară. Implementarea *acquis*-ului nu va presupune înființarea unor noi instituții și structuri administrative. România va asigura infrastructura necesară, baza de date și pregătirea personalului care să permită implementarea și aplicarea efectivă a *acquis*-ul la momentul aderării. România va aplica tariful vamal comun cel mai târziu din ziua aderării la Uniunea Europeană.

În contextul negocierilor acestui capitol, au fost asumate angajamente, precum:

- asigurarea deplinei compatibilități dintre legislația națională și *acquis*-ul comunitar privind regimul de control al exporturilor de produse și tehnologii cu dublă utilizare;
- compatibilizarea tuturor acordurilor și tratatelor bilaterale ale României cu obligațiile de membru al UE, în special cele referitoare la comerț, cooperare economică și tehnică;
- pregătirea pentru aplicarea Tarifului Vamal Integrat Comun, obiectiv de atins în anul 2005 etc.

Organizația Mondială a Comerțului

Membră fondatoare a OMC, România aplică, încă de la 1 ianuarie 1995, prevederile Acordului de la Marrakesch. Prin ratificarea acestui Acord, România a devenit parte la acordurile multilaterale

și la trei dintre acordurile plurilaterale din cadrul OMC, ratificând, inclusiv, Acordul privind tehnologia informației (ATI), intrat în vigoare la 01 ianuarie 1998.

Deși aderarea României la Uniunea Europeană nu va aduce schimbări importante în privința obligațiilor asumate de România în cadrul OMC, țara noastră se obligă să intensifice cooperarea cu Uniunea Europeană, astfel încât angajamentele asumate în cadrul viitoarelor negocieri comerciale multilaterale să fie în conformitate cu obiectivul aderării la Uniunea Europeană.

În ceea ce privește achizițiile publice, România a adoptat cadrul juridic de reglementare, care este în conformitate cu prevederile directivelor comunitare în materie.

Din anul 1979, România este parte la Acordul privind comerțul cu aeronave civile negociat în cadrul GATT.

Comerțul cu servicii – GATS

România a participat la negocierile care s-au desfășurat în cadrul GATS, ratificând Protocolul nr. IV privind serviciile cu telecomunicații de bază (TELECOM) la 19 ianuarie 1998 și Protocolul nr. V privind serviciile financiare la 18 ianuarie 1999.

Sistemul generalizat de preferințe (SGP)

În prezent, România beneficiază de tratamentul preferențial acordat de țările dezvoltate donatoare în cadrul Sistemului generalizat de preferințe vamale (SGP). La momentul aderării România va adopta schemele de preferințe generalizate aplicate de Uniunea Europeană.

Creditele de export și instrumentele de apărare comercială

Reglementările naționale existente privind creditele de export sunt în concordanță cu cele ale Uniunii Europene.

Comerțul cu produse cu dublă utilizare

Reglementările naționale în vigoare sunt în conformitate cu cele ale Uniunii Europene. România va asigura compatibilitatea deplină între legislația sa și *acquis*-ul comunitar în domeniul bunurilor cu dublă utilizare până la data aderării.

Acorduri de recunoaștere reciprocă

România se află în procesul de concordare a sistemului său legislativ cu *acquis*-ul comunitar în domeniu.

Comerțul cu produse textile

În perioada de pre-aderare, România va adopta acte normative pentru monitorizarea și implementarea politicii Comunității privind textilele și va consulta Comisia înainte de a lua măsuri privind integrarea produselor sau a cotelor din cadrul Acordului privind textilele și articolele de îmbrăcăminte pentru a asigura maximum de compatibilitate cu procedurile Uniunii Europene.

Cooperarea economică bilaterală și multilaterală cu țările terțe

La momentul aderării la Uniunea Europeană, România va face compatibile cu obligațiile de membru toate acordurile și tratatele sale, în special cele privind comerțul, cooperarea economică și tehnică și investițiile. Având în vedere relațiile privilegiate dintre România și Republica Moldova, țara noastră va încuraja relațiile dintre UE și Republica Moldova, în conformitate cu politica comercială comună din momentul în care România va deveni stat membru.

Totodată, la data aderării, România va solicita să devină parte la Acordul privind Spațiul Economic European (SEE), conform articolului 128 al SEE.

Sanctiuni și drepturile omului

În relațiile cu țările terțe, România aplică aceleași principii ca și Uniunea Europeană.

Având în vedere specificul acestui capitol, și anume faptul că armonizarea legislației române cu acquis-ul comunitar presupune compatibilizarea acordurilor comerciale la care România este parte, nu se poate calcula, numeric sau procentual, gradul de concordanță a legislației române cu acquis-ul comunitar. Astfel, România trebuie să continue renegocierea sau denunțarea tratatelor sale bilaterale de investiții pentru a le aduce în conformitate cu obligațiile de stat membru la data aderării.

Priorități

Ca urmare a semnării Memorandumului de Înțelegere cu SUA privind tratatul bilateral de investiții (BIT), România trebuie asigure ratificarea Protocoalelor Adiționale ale BIT-ului, care au fost, de asemenea, semnate cu SUA, astfel încât, la data aderării, adaptările să intre în vigoare.

De asemenea, România intenționează să renegocieze, în vederea asigurării conformității acestora cu *acquis-ul* comunitar, Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Canadei privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor (semnat la București, la 17 aprilie 1996), Tratatul de comerț și navigație între România și Japonia (semnat la Tokio, la 1 septembrie 1969), precum și Acordul comercial și de plăți între Guvernul României și Guvernul Japoniei (semnat la Tokio, la 30 noiembrie 1960).

Pe plan legislativ, România trebuie să adopte Legea pentru aprobarea participării României la Grupul Australia pentru controlul exporturilor în vederea neproliferării armelor chimice și biologice.

Concluzii

Potrivit Raportului Comisiei europene din noiembrie 2003, România a continuat alinierea cu *acquis-ul* privind politica comercială comună. Astfel, România și-a coordonat pozițiile și politicile în cadrul OMC și și-a respectat obligațiile internaționale, inclusiv cele din Acordul European. Un progres bun a fost înregistrat în ceea ce privește încheierea de acorduri bilaterale cu terții.

CAPITOLUL 27 - POLITICA EXTERNĂ ȘI DE SECURITATE COMUNĂ

Capitol deschis în timpul președinției portugheze (semestrul I, 2000).

Stadiul capitolului: capitol închis provizoriu în timpul președinției portugheze (semestrul I, 2000).

Potrivit Documentului de poziție, România este pregătită să accepte și să aplice *acquis-ul* în domeniul Politicii Externe și de Securitate Comune (PESC) a Uniunii Europene (UE). Structurile necesare transpunerii acestuia în practică au fost create, iar politica externă și de securitate a României se bazează pe aceleași principii și are aceeași orientare cu cea promovată de Uniunea Europeană.

România este capabilă și pregătită să participe pe deplin și activ la Politica Externă și de Securitate Comună. Aceasta a fost demonstrată prin participarea activă la dialogul politic cu

statele membre UE, desfășurat în cadrul structurilor de politică externă și de securitate ale Uniunii, precum și prin alinierea consecventă și sprijinul manifestat pentru declarațiile, demersurile, pozițiile și acțiunile comune ale UE, deschise participării statelor candidate.

La nivel comunitar, există un număr de 348 de acte normative având relevanță în domeniu, repartizate astfel:

- Decizii – 104;
- Regulamente – 71;
- Altele – 173.

Din totalul de 348 acte comunitare, relevante pentru România sunt numai 90⁴¹, deoarece:

- 20 sunt regulamente care nu se transpun în legislația națională (dispozițiile acestora sunt preluate în ordinea juridică națională, în vederea creării condițiilor pentru aplicarea acestora directă la aderare);
- 60 vor fi aplicate numai după data aderării (25 de regulamente; 22 decizii; 13 alte acte comunitare);
- 178 sunt nerelevante pentru țara noastră sau au ieșit din vigoare (26 regulamente; 46 decizii; 106 alte acte comunitare).

Principalele rezultate

- ✓ Gradul de transpunere 57,00%
- ✓ Gradul de compatibilitate 100%

Tabelul nr. 27.1

Evaluarea gradului de transpunere a actelor comunitare în legislația română⁴²

P.E.S.C.	Nr. acte comunitare	Acte comunitare relevante			Acte comunitare transpuse/ dispoziții preluate			Grad de transpunere
		R.	De.	Alt.	R.	De.	Alt.	
Total	348	20	36	54	20	20	33	57,00%

În cazul Regulamentelor, trebuie menționat faptul că dispozițiile acestora au fost introduse în legislația română în proporție de 100%!

Tabelul nr. 27.2

Evaluarea gradului de compatibilitate⁴³

PESC	Nr. prevederilor din legislația română	Compatibilitate	Grad de compatibilitate
------	--	-----------------	-------------------------

⁴¹ A se vedea Anexa nr. 16.

⁴² Calculat potrivit Metodologiei.

⁴³ Calculat potrivit Metodologiei.

	legislația română	Totală	Parțială	Nec.	compatibilitate
	161	161	-	-	100%

Concluzii

Potrivit Raportului de țară prezentat de Comisia europeană în noiembrie 2003, România a confirmat faptul că este pe drumul cel bun în alinierea la PESC. România a continuat să joace un rol important ca leader regional în eforturile de întărire a stabilității în Sud-Estul Europei.

Funcționarii Ministerului român al Afacerilor Externe sunt capabili implementeze cu succes prevederile privind PESC. Ministerul Afacerilor Externe are un Corespondent European, dar nu are un Director Politic permanent. În prezent, sarcinile Directorului Politic sunt asumate în cadrul reuniunilor de cooperare cu UE și România intenționează în viitor schimbări importante în această privință. Ministerul Afacerilor Externe este conectat la sistemul informatic al Rețelei de Corespondenți din țările asociate prin care UE comunică cu partenerii asociați în domeniul PESC.

Există puține domenii în care eforturi suplimentare sunt necesare, dar cadrul legislativ în ceea ce privește controlul armelor și sancțiunile economice trebuie să fie completat și trebuie finalizate structurile administrative pentru participarea la PESC.

CAPITOLUL 28 - CONTROL FINANCIAR

Capitol deschis în timpul președinției spaniole (semestrul I, 2002).

Stadiul capitolului: capitol închis provizoriu în timpul președinției italiene (semestrul al II-lea, 2003).

România acceptă și va aplica în întregime, până la data aderării, *acquis*-ul comunitar privind Capitolul 28 – Controlul Financiar, în vigoare la data de 31 decembrie 2002.

Principalele rezultate:

- ✓ Gradul de transpunere 100%
- ✓ Gradul de compatibilitate 90%

Acquis-ul comunitar cuprinde un număr de 13 acte normative. Din totalul acestora, România trebuie să transpună numai 2 acte normative⁴⁴, celelalte nefiind relevante pentru țara noastră, deoarece:

- 6 sunt regulamente, care nu se transpun, ci dispozițiile acestora sunt preluate în legislația română, în vederea creării condițiilor pentru aplicarea directă a acestora după aderare;
- 2 decizii privesc România numai după momentul aderării;
- 1 un act nu privește România.

Tabelul nr. 28.1

Evaluarea gradului de transpunere a actelor comunitare în legislația română⁴⁵

⁴⁴ A se vedea Anexa nr. 17.

⁴⁵ Calculat potrivit Metodologiei.

	Nr. acte comunitare	Acte comunitare relevante			Acte comunitare transpuse/ dispoziții preluate			Grad de transpunere
		R.	De.	Alt.	R.	De.	Alt.	
Total	13	5	2	0	5	2	0	100%

Tabelul nr. 28.2

Evaluarea gradului de compatibilitate⁴⁶

Control financiar	Nr. prevederilor din legislația română	Compatibilitate			Grad de compatibilitate
		Totală	Parțială	Nec.	
	25	0	25	-	90%

Trebuie remarcat faptul că preluarea dispozițiilor regulamentelor în legislația română s-a realizat în proporție de 83,33%.

Priorități

Dezvoltarea controlului și auditului financiar al Curții de Conturi, implementarea corectă a prevederilor privind tratamentul iregularităților, protejarea intereselor financiare ale Comunității Europene, controlul și recuperarea fondurilor comunitare și a fondurilor de cofinanțare aferente, perfecționarea procedurilor de lucru privind managementul fondurilor comunitare.

Întărirea capacității instituționale și administrative în ceea ce privește managementul și controlul financiar al viitoarelor fonduri structurale.

Concluzii

Potrivit Raportului de țară prezentat de Comisia europeană în noiembrie 2003, în domeniul controlului financiar au fost obținute progrese considerabile, în special în ceea ce privește controlul financiar public intern și auditul extern.

Pentru România, o prioritate rămâne întărirea capacității administrative a noilor structuri create. Eforturile trebuie concentrate asupra creării unor sisteme solide de control financiar (atât în ceea ce privește controlul financiar public intern, cât și în ceea ce privește auditul extern) prin completarea armonizării legislative, implementarea schimbărilor structurale și întărirea capacității administrative a controlului financiar public intern. În domeniul protecției intereselor comunitare, cadrul legislativ trebuie să fie armonizat în continuare, iar capacitatea administrativă trebuie în continuare asigurată.

CAPITOLUL 29 – PREVEDERI FINANCIARE ȘI BUGETARE

⁴⁶ Calculat potrivit Metodologiei, cu următoarea precizare: compatibilitatea parțială a fost calculată cu un coeficient de 0,9 în loc de 0,5 (deoarece experții MFP indică o compatibilitate a actelor normative din acest domeniu de 90%).

Capitol deschis în timpul președinției daneze (semestrul al II-lea, 2002).

Stadiul capitolului: capitol deschis, în curs de negociere⁴⁷.

România acceptă *acquis*-ul comunitar privind Capitolul 29 “Prevederile financiare și bugetare”, în vigoare la data de 31 decembrie 2002.

Prin Documentul de poziție, România solicită un aranjament tranzitoriu privind plata contribuției integrale la bugetul Uniunii Europene, deoarece este în situația de a avea nevoie, încă din primul an ca membru al Uniunii Europene, de poziția de beneficiar net în relația cu bugetul general al Uniunii Europene. De asemenea, țara noastră solicită ca formula și durata aranjamentului tranzitoriu să fie negociate ulterior, în funcție de rezultatele negocierilor la alte capitole. Cu toate acestea, Uniunea Europeană consideră că este prematură emiterea unei decizii privind orice aranjamente tranzitorii care pot fi agreeate în contextul bugetului U.E., deoarece este dificil, în cadrul acestei etape, să se evalueze poziția bugetară a României până la data aderării.

Acquis-ul comunitar în domeniu este structurat astfel:

- Sistemul bugetar din România;
- Contribuția României la bugetul U.E.;
- Finanțarea de la bugetul U.E.;
- Alte instituții finanțate prin contribuția statelor membre.

Dispozițiile actelor normative comunitare menționate mai jos și care alcătuiesc *acquis*-ul aferent capitolului nr. 29 „Prevederi financiare și bugetare” nu necesită transpunere în legislația română. România va aplica prezentele reglementări în momentul aderării.

- Regulamentul Consiliului nr. 1605/2002 din 25 iunie 2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunității europene; Regulamentul Comisiei nr. 2342/2002 din 23 decembrie 2002 care expune reguli detaliate în vederea implementării Regulamentului Consiliului nr. 1605/2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunității europene;
- Regulamentul Consiliului (C.E.E., EURATOM) nr.1553/89 din 29 mai 1989 privind aranjamentele uniforme definitive pentru colectarea resurselor proprii provenite din T.V.A.;
- Decizia Consiliului nr. 597/2000 privind sistemul resurselor proprii ale Comunităților Europene; Regulamentul Consiliului nr. 1150/2000 din 22 mai 2000 care implementează Decizia nr. 728/1994 privind sistemul resurselor proprii ale Comunităților europene;
- Decizia Comisiei nr. 245/1997 din 20 martie 1997 care stabilește aranjamentele pentru transmiterea informațiilor la Comisie de către Statele Membre, în cadrul sistemului de resurse proprii ale Comunității;
- Regulamentul Consiliului (CE, Euratom, CECO) nr. 260/1968 din 29 februarie 1968 privind stabilirea condițiilor și a procedurii de aplicare a impozitului în beneficiul Comunității europene;
- Regulamentul Consiliului nr. 1026/1999 stabilind puterile și obligațiile agenților autorizați de către Comisie de a efectua controale și inspecții resurselor proprii ale Comunității.

Pe parcursul negocierilor acestui capitol, România trebuie să facă dovada consolidării capacității administrative a structurilor și a instituțiilor implicate. Legislația națională ce guvernează și reglementează aspectele conținute în actele comunitare menționate, pentru a reflecta principiile

⁴⁷ Capitolul a fost închis provizoriu în luna iunie 2004, după finalizarea Studiului.

și regulile bugetare la standardele generale aplicabile în Comunitate, este constituită dintr-o serie de acte normative, având relevanță în următoarele domenii:

- sistemul bugetar
- achizițiile publice;
- controlul preventiv și auditul intern;
- contabilității publice;
- management financiar al fondurilor comunitare.

Astfel, funcționalitatea bugetului comunitar, regulile și procedurile de calcul (aspectele tehnice) nu sunt negociabile și se aplică din prima zi a aderării. În acest context, DG Buget (Comisia europeană) urmărește două aspecte principale în statele candidate, și anume:

- aprecierea generală a sistemelor bugetare (managementul cheltuielilor publice, disciplina financiară, controlul, cadrul legislativ ce guvernează procesul bugetar etc.);
- asigurarea aplicării de către statele candidate a sistemului resurselor proprii ale Comunității;
- în ceea ce privește punerea în aplicare a Regulamentului Consiliului (CEE, EURATOM) nr. 1553/89 din 29 mai 1989 privind aranjamentele uniforme definitive pentru colectarea resurselor proprii provenite din TVA și a Regulamentului nr. 1150/2000, o importanță majoră trebuie să fie acordată asigurării faptului că sunt aplicate procedurile și tehnicile corespunzătoare în domeniul calculării, colectării, plății și controlului resurselor proprii și raportarea informațiilor la UE. Prin urmare, România se pregătește prin consolidarea capacității administrative în vederea aplicării *acquis*-ului privind resursele proprii și creării unui cadru pentru asigurarea unor fluxuri financiare transparente și eficiente către bugetul UE - modelul formularului prevăzut în Decizia Comisiei nr. 245/1997, care stabilește aranjamentele pentru transmiterea informațiilor la Comisie de către statele membre, în cadrul Sistemului de resurse proprii ale Comunității, va fi însușit de către Autoritatea Națională a Vămirilor la momentul aderării.
- în vederea asigurării pentru agenții autorizați de Comisia Europeană a unui tratament asemănător cu cel acordat inspectorilor naționali, prin Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind auditul public intern și controlul financiar preventiv, modificată și completată prin Legea nr. 84/2003 se prevede dreptul de acces la toate datele și informațiile, inclusiv cele existente în format electronic, pentru inspectorii Comunității europene, în vederea efectuării de controale și inspecții la fața locului, în scopul protejării intereselor financiare ale Uniunii Europene. Astfel, se asigură drepturi similare pentru auditorii interni și pentru reprezentanții Comunităților europene (pentru punerea în aplicare a Regulamentului Consiliului nr. 1026/1999 stabilind puterile și obligațiile agenților autorizați de către Comisie de a efectua controale și inspecții resurselor proprii ale Comunității).

Având în vedere specificul acestui capitol, și anume:

- ***actele comunitare nu necesită transpunere și***
- ***conexiunea dintre prezentul capitol și alte capitole de negociere (de remarcat acelea privind agricultura, impozitarea, statistica, politica regională și coordonarea instrumentelor structurale, Uniunea economică și monetară, relațiile externe și controlul financiar),***

nu se poate calcula gradul de concordanță a legislației române cu *acquis*-ul comunitar în domeniu.

Priorități

În Raportul de țară, prezentat de către Comisia europeană în noiembrie 2003, se precizează faptul că România trebuie să continue întărirea capacității administrative și tehnice pentru activitățile pregătitoare referitoare la managementul resurselor proprii.

Pentru resursele tradiționale, România trebuie să-și dezvolte un sistem adecvat de raportare a cazurilor de fraudă și iregularități. Cerințele contabile (conturile A și B) vor trebui stabilite înainte de aderare, precum și sistemele și procedurile necesare pentru calcularea taxelor pe zahăr.

De asemenea, trebuie continuate eforturile pentru combaterea fraudei în domeniul TVA. În ceea ce privește resursele proprii, România va trebui să-și dezvolte capacitatea de calculare a bazei TVA. Încă sunt necesare eforturi pentru îmbunătățirea colectării TVA.

În ceea ce privește resursa VNB, trebuie continuată implementarea ESA 95 și trebuie acordată atenție deosebită calității îmbunătățirilor metodologice pentru calcularea VNB și a conturilor naționale.

Unitatea de coordonare a resurselor proprii în Ministerul Finanțelor Publice trebuie să își întărească procedurile, aranjamentelor organizaționale și capacitatea de a crea un cadru pentru transparența și eficiența fluxurilor financiare de la și către bugetul UE. În plus, față de necesitatea coordonării centrale pentru buna monitorizare, colectare, plată și control a fondurilor către bugetul UE, trebuie continuată întărirea capacității administrative, în contextul celorlalte politici relevante descrise în raport, cum sunt: agricultura, vama și politica regională.

CAPITOLUL 30 - INSTITUȚII

Capitol deschis în timpul președinției spaniole (semestrul I / 2002).

Stadiul capitolului: capitol închis provizoriu - în timpul președinției spaniole (semestrul I/2002).

Particularități

Obiectivul *Capitolului 30. Instituții* este asigurarea reprezentării și integrării eficiente și echilibrate a României în arhitectura instituțională a Uniunii Europene. Acest capitol se referă la structura și funcționarea instituțiilor și organismelor înființate prin Tratat sau prin legislația secundară.

Spre deosebire de celelalte capitole, *concordanța cu acquis-ul comunitar nu impune nici o apropiere legislativă și nici măsuri de implementare luate de România înainte de aderare*. Ca nou stat membru, România își va exercita drepturile în aceleași condiții ca și celelalte state membre, prin participarea la instituțiile Uniunii Europene.

În consecință, pentru acest capitol, *nu are sens calculul unor indicatori cantitativi, ca în cazul celorlalte capitole de negociere*. De altfel, *Progress Editor 12.80* nici nu conține acest capitol.

Viitoarea participare a României la Instituțiile Europene

Acordul cu privire la reprezentarea României în instituțiile UE – conform Tratatului de la Nisa, Protocolului și Declarației privind extinderea UE (adoptate la Conferința de la Nisa a reprezentanților guvernelor statelor membre) – are patru categorii de prevederi.

(i) Prevederi asupra Instituțiilor

- România a acceptat să fie reprezentată în Parlamentul European de 33 din totalul celor 732 de membri;
- România a luat notă că numărul de reprezentanți care vor fi aleși pentru mandatul 2004-2009 va trebui să crească în timp prin aplicarea unei „corecții pro-rata” decise de Consiliu, astfel încât numărul de membri să rămână cât mai aproape de 732,
- România a acceptat numărul de 14 voturi care îi sunt alocate din totalul de 345 voturi ale Consiliului,
- România a acceptat ca – de la data aderării – să aibă dreptul la un național ca membru al Comisiei Europene, ca și celelalte state membre ale UE și în conformitate cu Protocolul privind extinderea UE,
- România a acceptat ca – de la data aderării – să fie reprezentată de un judecător în Curtea de Justiție și de cel puțin un alt judecător în Curtea de Primă Instanță,
- România a acceptat ca – de la data aderării – să fie reprezentată de un național ca membru al Curții de Conturi și ca acesta să fie numit de Consiliu, cu majoritate calificată, după consultarea Parlamentului,

(ii) Prevederi asupra altor organisme stabilite prin tratate

- România a acceptat ca – de la data aderării – să fie reprezentată în Comitetul Economic și Social de 15 membri ai diferitelor componente economice și sociale ale societății civile;
- România a acceptat ca – de la data aderării – să fie reprezentată în Comitetul Regiunilor de 15 membri;
- România a luat notă că numărul membrilor Comitetului Științific și Tehnic al EURATOM va fi mărit corespunzător, pentru a permite numirea membrilor adiționali din partea noilor state membre;
- România a acceptat ca – de la data aderării – să fie reprezentată în Consiliul General al Băncii Centrale Europene de către Guvernatorul Băncii Naționale a României;
- România a acceptat ca – de la data aderării – să devină acționar al Băncii Europene de Investiții,
- România a acceptat să fie reprezentată de un membru în Consiliul Guvernatorilor și de un număr corespunzător de directori în Consiliul Directorilor,
- România a acceptat ca – de la data aderării – să fie reprezentată în toate Comitetele stabilite prin tratate;
- România a acceptat ca – de la data aderării – să fie reprezentată în Agenția EURATOM.

(iii) Prevederi asupra Comitetelor, Agențiilor și altor organisme stabilite prin legislația secundară

- România a acceptat ca – de la data aderării – să fie reprezentată în toate comitetele stabilite prin legislația secundară;

- România a acceptat ca – de la data aderării – să fie reprezentată în diferitele agenții stabilite anterior acestei date.

(iv) Prevederi diverse

- România a luat notă că Articolul 299 al Tratatului CE va fi amendat pentru ca România să fie inclusă în spațiul geografic al UE;

- România a luat notă că – de la data aderării – limba română va fi recunoscută ca limbă autentică a Tratatelor, precum și ca limbă oficială și de lucru;

- România a luat notă că – de la data aderării – Reglementările referitoare la personal și Condițiile de angajare vor fi aplicate oficialilor și funcționarilor provenind din România;

Rezultate privind Instituțiile din România

Raportul de țară pe 2003 precizează că „România a realizat stabilitatea instituțiilor care garantează democrația și primatul legii. Aceasta a fost concluzia *Opinie din 1997 (asupra cererii României de a deveni membru al Uniunii Europene, n.a.)* și a *Rapoartelor Periodice* care au urmat, și a fost confirmată de realizările din ultimul an”.

Raportul menționează realizările corespunzătoare criteriilor politic (Parlamentul, Executivul, Sistemul judecătoresc și măsurile anticorupție) și economic (atât pe capitole ale *acquis-ului*, cât și global).

O realizare importantă este crearea *Comitetului Executiv pentru Integrare Europeană*, condus de Primul-Ministru – ceea ce ridică procesul de aderare la un înalt nivel politic.

Ministerul Integrării Europene este responsabil pentru toate aspectele tehnice relative la procesul de aderare la UE. El continuă să joace un rol coordonator eficace – dovedit mai ales prin modul în care a lucrat cu celelalte ministere implicate pentru pregătirea documentelor de negociere. De altfel, aproape toate ministerele au în structură un *Departament de Integrare Europeană* condus de un Secretar de Stat.

La începutul lunii martie 2004, pe baza noii Legi de Organizare a Guvernului, s-au numit trei vicepremierii, în scopul declarat de a accelera negocierile de aderare, cu următoarele domenii de responsabilitate:

- domeniile integrării europene, justiției și apărării;
- domeniul economic;
- domeniul social.

Ca urmare a solicitării Uniunii Europene, în România au fost înființate o serie de noi *Instituții*, necesare pentru implementarea *acquis-ului comunitar*:

- Agenția Națională Sanitar - Veterinară și pentru Siguranța Alimentăției
- Autoritatea Națională de Control
- Inspekția de Stat pentru Controlul Cazanelor, Instalațiilor de Ridicat și Recipientelor sub Presiune
- Compania Națională de Administrare a Fondului Piscicol
- Comisia Națională de Promovare a Ocupării Forței de Muncă
- Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

- Agenția Română pentru Investiții Străine
- Autoritatea Națională pentru Reglementare în Comunicații
- Consiliul Național al Audiovizualului
- Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare
- Agenția de Control al Exporturilor

De menționat că *Agenția Națională pentru Egalitatea Șanselor între Femei și Bărbați* încă nu s-a înființat.

Perspectivă în domeniul instituțiilor din România

Ca urmare a *Raportului Comisiei pentru Afaceri Externe a Parlamentului European* care recomandă "reorientarea strategiei de aderare a României la Uniunea Europeană" (Amendamentul Oostlander), Premierul român a avut, la începutul lunii februarie 2004, întâlniri la Bruxelles cu Președintele Parlamentului European (Pat Cox), Președintele Comisiei Europene (Romano Prodi) și Comisarul European pentru Extindere (Guenther Verheugen) – întâlniri în cursul cărora a prezentat un plan de acțiune cuprinzând acte normative cu termen de finalizare luna iunie 2004, precum și prioritățile Executivului în vederea finalizării negocierilor asupra capitolelor de aderare - cu scopul declarat ca *România să devină membră a Uniunii Europene în anul 2007*.

Conform Planului de acțiune prezentat la Bruxelles, Guvernul va lansa spre dezbateră publică un pachet legislativ cuprinzând proiectele de legi care să fie finalizate până în luna iunie 2004, la următorul "Consiliu de Asocieri România - Uniunea Europeană".

În domeniul instituțiilor, Executivul va iniția:

- separarea atribuțiilor Cancelariei de cele ale Secretariatului General al Guvernului și Ministerului Administrației Publice;
- acțiuni suplimentare pentru combaterea corupției - printre care introducerea "testelor de integritate" la nivelul întregii administrații publice;
- deschiderea, la Secretariatul General al Guvernului, a unei linii telefonice directe la care cetățenii să poată reclama actele de corupție sau de birocrație excesivă;
- lansarea unei campanii publice de combatere a micii corupții;
- pregătirea sistematică de programe de conștientizare a funcționarilor publici cu privire la aplicarea Legii privind accesul liber la informațiile publice;
- finalizarea proiectelor de legi privind:
 - descentralizarea administrației publice locale;
 - salarizarea funcționarilor din administrația publică;
 - crearea *Corpului profesionist de prefecți*.

În prima parte a anului 2004, *urmează să se reorganizeze sau să se înființeze o serie de organisme profesionale ori instituții:*

- Colegiul Medicilor Dentiști din România;
- Colegiul Medicilor din România;

- Ordinul Asistenților Medicali din România;
- Colegiul Farmaciștilor din România;
- Agenția de Plăți și Intervenții.

Concluzii

1. Capitolul de negociere 30. *Instituții* este închis provizoriu.

1. *Concordanța cu acquis-ul comunitar nu impune o apropiere legislativă și nici măsuri de implementare luate de România înainte de aderare.*

Ca nou stat membru, România își va exercita drepturile în aceleași condiții ca și celelalte state membre, prin participarea la Instituțiile Uniunii Europene.

2. În ceea ce privește viitoarea participare a României la instituțiile europene, *Acordul cu privire la reprezentarea României în instituțiile UE* – conform Tratatului de la Nisa, Protocolului și Declarației privind extinderea UE (adoptate la Conferința de la Nisa a reprezentanților guvernelor statelor membre) – are patru categorii de prevederi:

- Prevederi asupra Instituțiilor (Parlamentul european, Consiliul, Curtea de Justiție ș.a.);
- Prevederi asupra altor organisme stabilite prin tratate (Consiliul Economic și Social, Banca Centrală Europeană, Banca Europeană de Investiții etc);
- Prevederi asupra Comitetelor, Agențiilor și altor organisme stabilite prin legislația secundară;
- Prevederi diverse.

3. În România s-au înființat, deja, – la solicitarea UE – instituții necesare pentru implementarea *acquis-ului comunitar*, iar în prima parte a anului 2004 *urmează să se înființeze noi instituții.*

4. În domeniul *instituțiilor interne*, Executivul a inițiat și va continua o serie de acțiuni pentru dezvoltare instituțională, cu scopul declarat ca *România să devină membră a Uniunii Europene în anul 2007.*

Bibliografie selectivă

- Administrative Capacity Action Plan for Romania: Overview Table. Ministry of European Integration, 2002;
- Art. 43, 48, 49, 50 din Tratat Comunității Economice Europene care interzic discriminările pe bază de naționalitate;
- Assessment of the capacity of the Romanian Authorities to implement Phare and ISPA Programmes and their readiness for moving to EDIS. PricewaterhouseCoopers;
- Codul Vamal al României;
- Detailed Action Plan for Romania. Ministry of European Integration, 2002;
- Directiva 64 / 225 / EEC privind libertatea de stabilire și libertatea în reasigurare și retrocesiune;
- Directiva 73/148/CEE privind abolirea restricțiilor cu privire la libera circulație și reședința în cadrul Comunității a naționalilor țărilor membre privind dreptul de stabilire și liberă practicare a serviciilor;
- Directiva 77 / 92 / EEC privind măsurile de facilitare a exercitării efective a libertății de stabilire și a libertății de a presta servicii pentru activitățile agenților și brokerilor de asigurări;
- Directiva Consiliului 64/225/CEE privind anularea restricțiilor referitoare la libertatea de stabilire și libera circulație a serviciilor privind reasigurarea și retrocesiunea;
- Documentele de poziție ale României;
- European Commission (1995): White Paper. Preparation of the Associated Countries of Central and Eastern Europe for Integration into the Internal Market of the Union;
- European Commission (1999, 2000, 2001, 2002, 2003): Regular Report son Romania's Progress Toward Accession;
- European Commission (2001): Romania's Position Papers – Chapter 1: Free Movements of Goods, Chapter 3: Free Movements of Services, Chapter 25: Custom Union;
- European Commission (2003): Regular Reports on Romania's Progress Toward Accession – Addendum;
- Guvernul României (2001, 2002) : Programul Național de Aderare la Uniunea Europeană;
- Guvernul României (2001, 2002, 2003) : Programul Legislativ de susținere a procesului de integrare a României la UE
- Guvernul României (2001, 2002, 2003): Rapoartele periodice ale Guvernului României asupra progreselor înregistrate în pregătirea pentru aderarea la Uniunea Europeană
- Guvernul României (2003): Priorități în procesul de pregătire pentru aderarea la Uniunea Europeană, în perioada decembrie 2003 – decembrie 2004
- INS (2002), Integrarea statisticii românești în sistemul statistic european, volum editorial cuprinzând lucrările seminarului internațional „România și Uniunea europeană” din februarie 2001;

- Main Administrative Structures Required for Implementing the *ACQUIS* DG Enlargement, 2002;
- NEI Regional and Urban Development: Key Indicators for Candidate Countries to Effectively Manage the Structural Funds. DG Enlargement, 2002;
- Priorități în procesul de pregătire pentru aderarea la Uniunea Europeană, în perioada decembrie 2003 – decembrie 2004;
- Rădoi, D., Beldescu A., Aldea V. (2002): Impactul pe plan vamal al adoptării *acquis*-ului comunitar referitor la politica comercială., *Economica X* (4): 137-171;
- Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 2913 / 92 de instituire a Codului Vamal Comunitar;
- Regulamentul de aplicare a Codului Vamal al României (2001);
- Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (CE) nr. 82 / 97 de modificare a Regulamentului 2913 / 92 privind instituirea Codului Vamal Comunitar;
- Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (CE) nr.. 2700 / 2000 de modificare a Regulamentului 2913 / 92 privind instituirea Codului Vamal Comunitar;
- Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (CE) nr.. 995 / 99 privind regimul de tranzit extern;
- Rezoluția Consiliului Europei nr.. 84/430 privind o politică comunitară în domeniul turismului;
- Sandu S (2002), Integrarea cercetării-dezvoltării și inovării din România în Spațiul European al Cercetării în Probleme Economice, *voLegea 27*;
- SIGMA Paper no. 23: Preparing Public Administrations for the European Administrative Space. OCDE, 1997;
- Tariful Vamal al României.

Resurse internet

- www.ccir.ro/oie/
- www.clea.wipo.int/
- www.cordis.lu/
- www.customs.ro
- www.euroinfo.civLegea.ro/
- www.eur-op.eu.int/general/en/index.htm
- www.europa.eu.int
- www.europa.eu.int/celex/htm/celex_en.htm
- www.europa.eu.int/comm/eurosat/
- www.europa.eu.int/comm/off/green/index_en.htm
- www.europa.eu.int/eur-lex/en/index.html
- www.europa.eu.int/eur-lex/en/treaties/index.html
- www.europa.eu.int/prelex/apcnet

- www.europa.eu.int/rapid/cgi/rapcgi.ksh
- www.europa.eu.int/scad/
- www.europa.eu.int/scadplus/
- www.europa.eu.int/scadplus/leg/en/lvb/l28054.htm
- www.guv.ro
- www.ier.ro
- www.infoeuropa.ro/
- www.iusseek.com/ecl/
- www.jicsmaiLegea.ac.uk/lists/law-europe.html
- www.mae.ro
- www.mie.ro
- www.roumisue.org/
- www.tob-eur-opa.com/